LUCIAN POPESCU

PROCEDEE DE CALCULAȚIE A COSTURILOR DE PRODUCȚIE
Aplicații on-line

Universitatea Spiru Haret

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POPESCU LUCIAN, Procedee de calculație a costurilor de producție: aplicații on-line / Lucian Popescu
Editura Fundației *România de Mâine*, București, 2006
Bibliogr.
208 p., 20,5 cm.
ISBN (10) 973-725-546-1
(13) 978-973-725-546-4

657.47:004
338.5:004

Redactor: Octavian CHEȚAN
Tehnoredactor: Marian BOLINTIȘ
Coperta: Stan BARON

Bun de tipar: 12.04.2006; Coli tipar: 13
Format: 16/61x86

Editura şi Tipografia Fundației *România de Mâine*
Splaiul Independenței, Nr. 313, Bucureşti, S. 6, O. P. 83
Tel./Fax.: 316.97.90; www.spiruharet.ro
E-mail: contact@edituraromaniademaine.ro

UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*
FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR-CONTABIL

LUCIAN POPESCU

PROCEDEE DE CALCULAȚIE A COSTURILOR DE PRODUCȚIE

Aplicații on-line

EDITURA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*
București, 2006

CUPRINS

INDEX DE PROBLEME TEORETICE

(teste de tip "Eseu")

INDEX DE APLICAŢII NUMERICE

(teste de tip "Răspuns numeric")

Prefață

Conducerea oricărei activități, cu atât mai mult în condițiile economiei de piață, nu poate fi asigurată fără cunoaşterea sistematică a modului în care se formează costurile în vederea luării deciziilor care se impun cu privire la eliminarea eventualelor tendințe de risipă sau de corectare a prevederilor inițiale cu scopul obținerii unui profit maxim.

Pornită inițial din necesitatea de a pune la dispoziția studenților care urmează forma de Învățământ la Distanță, instrumente pentru pregătirea examenului de Contabilitate de gestiune, partea I, lucrarea a devenit un prilej pentru prezentarea întregii problematici teoretice şi practice, legate de procedeele de calculație a costurilor de producție.

Concepută sub forma unor teste complexe, lucrarea a căpătat un dublu scop: prin testele de tip „Eseu” şi „Răspuns scurt”, acumularea cunoştințelor teoretice legate de procedeele de calculație a costurilor de producție, iar prin restul testelor, în special de tip „Răspuns numeric”, verificarea practică a acestor cunoştințe.

Testele prezentate în această lucrare au fost concepute special pentru a fi implementate în programul de susținere a examenelor pe calculator, **ExamView**, prin (sau chiar fără) intermediul unei conexiuni Internet sau LAN – Local Area Network.

În regim on-line, în prima fază, au fost prevăzute a fi susținute pe calculator numai următoarele tipuri de teste:

- Adevărat/Fals (se indică dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false);

- Opțiuni multiple (se indică litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării)

- Da/Nu (se precizează dacă enunțul este sau nu verosimil)

- Răspuns numeric (se calculează şi se înscrie strict răspunsul la problemă);

- Completare (se completează fiecare propoziție sau enunț marcate cu spații libere; între cuvinte se lasă un singur spațiu, se urmăresc cu atenție eventualele instrucțiuni suplimentare);

- Corespondență (se realizează, pe rând, corespondența dintre întrebări şi răspunsuri sau afirmații)

Programul de susținere a examenelor pe calculator, ExamView dispune de două secțiuni, o secțiune pentru realizarea, modificarea şi vizualizarea (rezultatelor) testelor (ExamView Pro – capitolul II) şi o secțiune independentă pentru susținerea testelor (ExamView Player - capitolul III).

Acest program permite crearea rapidă de teste pe suport de hârtie, internet sau online (bazate pe LAN - Local Area Network - rețeaua locală).

Se pot introduce propriile întrebări şi particulariza imaginea testului care se creează. Dispunând de facilități specifice, precum Quick Test Wizard, se poate crea şi formata un test în doar câteva minute.

Generatorul de teste Exam View pune la dispoziție şi următoarele facilități:

Testări on-line (bazate pe internet)

1. se creează teste care pot fi susținute pe internet cu ajutorul unui browser;
2. se primeşte un feedbeck, în timp real, prin email;
3. se creează ghiduri de studii online cu feedbackul studenților pentru răspunsurile incorecte;
4. se pot include oricare dintre cele 13 tipuri de întrebări;
5. se pot publica teste direct pe internet cu ajutorul serviciului de găzduire pe internet;

Testări on-line (bazate pe LAN)

1. se permite oricui sau studenților selectați să susțină un test;
2. se atribuie o parolă unui test şi stabileşte o limită de timp;
3. se programează testele;
4. se creează ghiduri de studiu online cu feedbackul studenților pentru răspunsurile incorecte;
5. se incorporează elemente multimedia (video şi audio);
6. se afişează/printează numeroase rapoarte şi statistici;
7. se exportă rezultatele studenților într-un catalog sau foaie de calcul;

Dacă la cele de mai sus adăugăm:

- posibilitatea de a lega grupuri de întrebări de descrieri (figuri) comune,
- protejarea cu parolă a tuturor fişierelor (testelor),
- verificarea ortografică cu dicționar,

atunci avem tot atâtea argumente pentru generalizarea procedeului de susținere a examenelor pe calculator pentru toate formele de învățământ.

Menționăm, în încheiere, că lucrarea de față se adresează studenților de la Facultatea de Management Financiar-Contabil, specializarea Contabilitate şi Informatică de Gestiune, cu precădere celor de la forma Învățământ la distanță.

Autorul

CAPITOLUL I Aplicații şi Teste on-line
TEST "A"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Relația de calcul: $S_A = C_F \times \left(1 - \frac{N_r}{N_n}\right)$, în care C_F sunt costurile fixe; N_r este nivelul real (realizat) al activității; N_n este nivelul normal (planificat) al activității, determină în Contabilitatea de gestiune costul:

a) Unitar;
b) Indirect;
c) Variabil;
d) Direct;
e) Subactivități;

RĂSP.: **e**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *Facultatea de Management Financiar-Contabil*, *Specializarea*: *Contabilitate şi Informatică de Gestiune*, *Sinteze*, *anul III*, *Învățământ la distanță*, *Editura Fundației România de Mâine*, *2005*, *„Contabilitate de gestiune şi sistemul informațional al costurilor* ” (*1,2*) (*în continuare Sinteze 2005*)

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU (minute) 2

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele conturi de gestiune, funcția contabilă şi dezvoltarea în analitic. Să se atribuie fiecărui cont funcția contabilă sau dezvoltarea în analitic corespunzătoare.

Funcțiunea contului sau dezvoltarea în analitic		**Simbolul contului**	
a	În analitic contul se dezvoltă pe feluri sau articole de cheltuieli specifice sectorului de desfacere	1	901 "Decontări interne privind cheltuielile"

b	BIFUNCȚIONAL, dar funcționează ca un cont de pasiv	2	902 "Decontări interne privind producția obți-nută"
c	BIFUNCȚIONAL	3	903 "Decontări interne privind diferențele de preț"
d	În analitic contul se dezvoltă pe obiecte de calculație	4	922 "Cheltuielile activităților auxiliare"
e	În analitic contul se dezvoltă pe secții, obiecte de calculație şi, dacă este cazul, pe articole de calculație.	5	925 "Cheltuieli de desfacere"

RĂSP.: 1 = b *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = d
4 = e
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul de calcul al costului pe unitatea de produs utilizat în unitățile care obțin din procesul de producție concomitent un produs principal şi unul sau mai multe produse secundare şi nu există altă posibilitate de separare a cheltuielilor pe fiecare produs în parte se numeşte "Procedeul .... "

RĂSP.: restului, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

4) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere industrializează trei tipuri de caşcaval, după cum urmează:

A = 20.000 buc., **B** = 30.000 buc., **C** = 40.000 buc., cu cheltuieli totale de 7.060.000.000 u.m. Caşcavalul este ambalat în baxuri de carton cu laturile de **A** = 20 cm.; **B** = 30 cm.; **C** = 40 cm. Densitatea caşcavalului este ρ = 2 gr/cm**³**.

Care este costul de producție al fiecărui bax cu caşcaval ?

Care este prețul de vânzare al kilogramului de caşcaval dacă se practică o marjă brută de profit de 25 % ?

RĂSP.: 16.000 *DIF.*: *greu* *REF.*: *SINTEZE (2005)*
54.000
128.000
1.250

Costul de producție:

$$C_P(kg) = C_U(cm^3) \times V(kg) = 2\ {}^{um}\!/_{cm^3} \times 500\ {}^{cm^3}\!/_{kg} = 1.000\ {}^{um}\!/_{kg}$$

Prețul de vânzare (cost de producție plus marjă brută de profit):

$$P_V(kg) = C_P(kg) + MBP = C_P(kg) + 25\ \%C_P(kg) = 1{,}25 \times C_P(kg) = 1.250\ {}^{um}\!/_{kg}$$

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

PROCEDEUL CIFRELOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN MĂRIMI ABSOLUTE		
Cantitatea fabricată (buc.) q_i	**Parametrul (volumul - cm^3 / bax) P_i**	**Cantitatea echivalentă (mm^2) $Q_j = q_j \times P_j$**
$q_{20} = 20.000$	$P_{20} = 20^3 = 8.000\ cm^3$	$Q_{20} = 2 \times 10^4 \times 8 \times 10^3 = 16 \times 10^7\ cm^3$
$q_{30} = 30.000$	$P_{30} = 30^3 = 27.000\ cm^3$	$Q_{30} = 3 \times 10^4 \times 27 \times 10^3 = 81 \times 10^7\ cm^3$
$q_{40} = 40.000$	$P_{40} = 40^3 = 64.000\ cm^3$	$Q_{40} = 4 \times 10^4 \times 64 \times 10^3 = 256 \times 10^7\ cm^3$
	Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum(q \times P)j = 353 \times 10^7\ cm^3$

Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum(q \times P)j} = \frac{7.060.000.000\ u.m.}{3.530.000.000\ cm^3} = 2\ u.m./cm^3$
Costul unitar pentru **baxul** de **"20 cm"**	$Cu_{20} = Cu_E \times P_{20} = 2\ u.m./cm^3 \times 8.000\ cm^3/bax. = 16.000\ u.m./bax.$
Costul unitar pentru **baxul** de **"30 cm"**	$Cu_{30} = Cu_E \times P_{30} = 2\ u.m./cm^3 \times 27.000\ cm^3/bax. = 54.000\ u.m./bax.$
Costul unitar pentru **baxul** de **"40 cm"**	$Cu_{40} = Cu_E \times P_{40} = 2\ u.m./cm^3 \times 64.000\ cm^3/bax. = 128.000\ u.m./bax.$

Relația dintre masă și volum este: $M = \rho \times V$, din care rezultă volumul ocupat de un kg de cașcaval:

$$V(kg) = \frac{M}{\rho} = \frac{1.000\ gr}{2\ gr./cm^3} = 500\ cm^3$$

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **925 "Cheltuieli de desfacere"** poate funcționa astfel:

921 = 925

RĂSP.: *Adevărat*, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

În debitul contului **925 "Cheltuieli de desfacere"** se înregistrează marja comercială în magazinele de desfacere cu amănuntul:

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *Foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE** privind calculul costului unitar de producție ?

DIF.: mediu, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE:

Este un procedeu de delimitare a cheltuielilor de producție în variabile şi fixe.

Procedeul presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. Calculul volumului mediu de producție pentru perioada luată în calcul, prin raportarea volumului total de producție la numărul perioadelor de gestiune luate în calcul.

2. Calculul cheltuielilor medii pentru perioada luată în calcul, prin raportarea cheltuielilor totale la numărul perioadelor de gestiune luate în calcul.

3. Calculul abaterii volumului producției din fiecare perioadă de gestiune luată în calcul, față de volumul mediu al producției.

4. Calculul abaterii cheltuielilor de producție din fiecare perioadă de gestiune luată în calcul față de volumul mediu al cheltuielilor.

5. Calculul cheltuielilor variabile unitare prin raportarea sumei produsului abaterilor de producție la abaterea pătratică a volumului producției.

6. Calculul cheltuielilor variabile totale aferente unei perioade de gestiune luată în calcul, înmulțind cheltuielile variabile unitare cu producția perioadei respective.

7. Calculul cheltuielilor fixe prin deducerea din cheltuielile totale ale perioade a cheltuielilor variabile.

8. Calculul cheltuielilor de producție standard pentru o perioadă de gestiune viitoare prin adunarea cheltuielilor fixe determinate anterior cu cheltuielile variabile calculate ca produs dintre cheltuielile variabile unitare şi producția (standard) a perioadei cerute.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare şi calcul a **PROCEDEULUI SUPLIMENTĂRII** privind calculul costului de producție.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII

Împărțirea cheltuielilor în **cheltuieli directe şi indirecte,** ca şi definiția costului (cheltuielile directe, plus cheltuielile indirecte de producție, repartizate rațional asupra produselor fabricate, lucrărilor executate şi serviciilor prestate, formează **costul de producție** al

acestora) conduc la relația costului de producție al unui obiect *J* de calculație *PLS (produse lucrări, servicii ş.a.)*:

$$C_{PJ(P,L,S)} = \sum Ch.(J)_i = \sum Ch._{DIR.(J)} i + \cot\breve{a}\ (J) \sum Ch._{IND.PROD.} / i$$ în care

"i" sunt articole de calculație (exemplu: materii prime şi materiale, salarii, amortizări ş.a.).

Cheltuielile directe sunt identificate de la începutul perioadei ca aparținând produsului ***"j"*** iar cheltuielile indirecte de producție (secție): CIFU, CGS, CAGS (cheltuieli cu întreținerea şi funcționarea utilajelor, cheltuieli generale de secție, cheltuieli administrativ gospodăreşti de secție) sunt identificate pe sectoare (secții) de producție fiind comune tuturor produselor fabricate şi sunt cunoscute în totalitate, de regulă, **la sfârşitul perioadei**.

"Cota J" reprezintă o parte din cheltuielile indirecte de producție sau indirecte generale (dacă la **costul de producție** se adaugă cheltuielile generale de administrație şi cheltuielile de desfacere se obține **costul complet** sau comercial al acestora) determinate rațional ca fiind legate de fabricația produsului.

Dacă ținem cont şi de producția în curs de execuție (la începutul lunii - 0, la sfârşitul lunii - 1), atunci relația anterioară, devine:

$$C_{PJ(P,L,S)} = \sum Ch._{DIR.(J)} i + \cot\breve{a}\ (J) \sum Ch._{IND.PROD.} / i + CP\hat{I}CE_0 - CP\hat{I}CE_1$$

CALCULUL COSTULUI DE PRODUCȚIE ÎN CAZUL CÂND UNITATEA NU UTILIZEAZĂ ÎNTREAGA CAPACITATE DE PRODUCȚIE

În aceste condiții, **cheltuielile directe** ale produselor, legate de nerealizarea întregii capacității de producție ca şi ale rebuturilor sunt relativ uşor de determinat şi se deduc din totalul cheltuielilor directe. Problema care se ridică este dacă şi toate cheltuielile indirecte colectate se vor repartiza asupra produselor finite valide obținute. Reglementările stabilesc că, în acest caz, din totalul cheltuielilor indirecte se va deduce (scădea) o cotă $S_{\mathbf{A}}$ de cheltuieli denumită subactivitate (activitate redusă - pentru stabilirea nivelului de activitate pot fi luate în calcul: volumul producției, orele de funcționare a utilajelor, gradul de utilizare a capacităților de producție sau alți factori).

În costul subactivităţii vor fi incluse şi pierderile din rebuturi determinate de eşecul tehnic al producţiei, şi se va determinata cu formula: $S_A = C_F \times \left(1 - \frac{N_r}{N_n}\right)$

în care: C_F sunt costurile fixe; N_r este nivelul real (realizat) al activităţii; N_n este nivelul normal (planificat) al activităţii, iar raportul N_R/N_N este numit grad de activitate.

Costul de producţie, în aceste condiţii, devine:

$$C_{PJ(P,L,S)} = \sum Ch._{DIR.(J)} i + \text{cot}\,\breve{a}\,(J)\left(\sum Ch._{IND.PROD.} - S_A\right)/\,i + CPÎCE_0 - CPÎCE_1$$

PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII (REPARTIZĂRII)

Calculul costului de producţie prin **însumarea cheltuielilor directe** cu **cote de cheltuieli indirecte** se numeşte **procedeul suplimentării** şi stabileşte modul concret de calcul al cotelor de cheltuieli indirecte imputate (repartizate) raţional asupra **PLS**. Procedeul este reflectat şi de înregistrările contabile care se efectuează în contabilitatea de gestiune, respectiv, conturile în care sunt înscrise cheltuielile directe - analiticele contului **921**, deschise pe fiecare produs în parte, se **debitează** (suplimentează) prin creditul conturilor de cheltuieli indirecte deschise pe sectoare (secţii) de colectare. Repartizarea este de fapt un procedeu matematic prin care o sumă (cheltuielile indirecte) se împarte proporţional cu nişte numere (baze de repartizare). Deşi procedeul este convenţional, între cheltuiala de repartizat şi bazele de repartizare trebuie să existe o anumită relaţie (legătură) de cauzalitate (cheltuielile indirecte de producţie se repartizează asupra costurilor în raport de costul de secţie, salariile directe, consumurile de materiale directe, orele de funcţionare a utilajelor şi alţi factori care să asigure repartizarea raţională a acestor cheltuieli asupra acestora).

Procedeul presupune înmulţirea cheltuielilor de repartizat cu ponderile fiecărei baze de repartizare (G_J) în totalul bazelor ($Cota_J = Ch_{IND.} \times \frac{B_j}{\sum B_j} = Ch_{IND} \times G_j$ - forma cifrelor relative la structură)

sau împărţirea cheltuielilor de repartizat la suma bazelor şi înmulţirea rezultatului (K_S) cu fiecare bază de repartizare,

($Cota_J = \frac{Ch_{IND.}}{\sum B_j} \times B_j = K_s \times B_j$ - procedeul suplimentării în varianta coeficientului unic), ambele procedee conducând la acelaşi rezultat, reprezentând de fapt aceiaşi relaţie scrisă în două moduri.

Procedeul poate fi întâlnit în variantele coeficienţilor diferenţiaţi (pe fiecare fel sau subgrupă de cheltuieli) şi a coeficienţilor selectivi pe produse (PLS).

PUNCTAJ (SCORING):	*24*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului, conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile sunt complete,
16 - 20	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
11 - 15	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este inexactă şi corespondenţele contabile incomplete,
6 - 10	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
1 - 5	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă şi corespondenţele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoţite de **calcule, explicaţii şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "B"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Costul unitar de producției calculat cu formula:

$$C_U = \frac{\sum_i Chi + \sum_p Chp - \sum_l Chl}{Qj - \sum_l qjl}$$, în care:

Chi - reprezintă cheltuielile inițiale ale secției (atelierului);

Chp - cheltuielile aferente prestațiilor primite de la celelalte secții (ateliere);

Chl - cheltuielile privind produsele livrate celorlalte secții (ateliere) în cadrul prestațiilor reciproce;

Qj - cantitatea de produse fabricată de către secția furnizoare;

qjl - cantitatea de produse livrată unei alte secții (atelier) în cadrul prestațiilor reciproce;

Este caracteristic procedeului:

a) procedeul diviziunii simple;
b) procedeul valorii rămase;
c) procedeul reiterării;
d) procedeul indicilor de echivalență;
e) procedeul suplimentării;

RĂSP.: *c*, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

În tabelul următor sunt prezentate, dispuse într-o ordine întâmplătoare, aserțiuni privind bazele de repartizare ale cheltuielilor indirecte de producție.

a	Bazele de repartizare de natură tehnică	**1**	exprimă prin intermediul unor mărimi economice măsura în care diferiți purtători preiau cote din totalul cheltuielilor indirecte
b	Bazele de repartizare cu caracter economic	**2**	au un conținut unitar sau omogen, fiind formate dintr-un singur element valoric (economic) sau tehnic
c	Bazele de repartizare simple	**3**	sunt formate din mai multe elemente, a căror utilizare în comun este impusă de repartizarea mai exactă a cheltuielilor indirecte în costul producției
d	Bazele de repartizare complexe	**4**	trebuie să fie utilizate pentru repartizarea unei singure cheltuieli sau cel mult ale unei anumite grupe de cheltuieli indirecte
e	Bazele de repartizare	**5**	se consideră a fi acei parametri cu caracter fizic care prin mărimea lor condiționează mărimea cheltuielilor de repartizat

Să se realizeze corespondență între trăsăturile acestora şi bazele de repartizare.

RĂSP.: 1 = b *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = d
4 = e
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere prezintă datele din tabelul alăturat. Folosind unul dintre procedeele de separare a cheltuielilor (indirecte de producţie) în cheltuieli variabile şi fixe, să se calculeze cheltuielile standard ale lunii august în condiţiile unei producţii preconizate de 1.650 ore.

EXPLICAŢIA	VOLUMUL PRODUCŢIEI - Q (ore)	CHELTUIELI DE PRODUCŢIE - Ch. (u.m.)
IANUARIE	1.500	95.000
FEBRUARIE	1.600	100.000
MARTIE	1.400	90.000
APRILIE	1.300	85.000
MAI	1.800	110.000
IUNIE	1.700	105.000
TOTAL	**9.300**	**585.000**
AUGUST	1.650	**= ?**

RĂSP.: 102.500, *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE		
Metodologia de calcul	**Relația de calcul**	
1) Producția medie	$\overline{Q} = \frac{\sum Qi}{n}$	$\overline{Q} = \frac{9.300}{6} = 1.550$
2) Cheltuiala medie	$\overline{Ch} = \frac{\sum Chi}{n}$	$\overline{Ch} = \frac{585.000}{6} = 97.500$
3) Abaterea de producție față de producția medie (exemplu, ianuarie)	$Xi = Qi - \overline{Q}$	$X_I = 1.500 - 1.550 = -50$
4) Abaterea de cheltuieli față de cheltuiala medie (exemplu, ianuarie)	$Yi = Chi - \overline{Ch}$	$Y_I = 95.000 - 97.500 = -2.500$
5) Produsul abaterilor (exemplu, ianuarie)	$Xi \times Yi$	$X_I \times Y_I = (-50) \times (-2.500) = 125.000$
6) Pătratele abaterilor de producție (exemplu, ianuarie)	Xi^2	$X_I \times X_I = (-50) \times (-50) = 2.500$
7) Cheltuiala variabilă unitară (valabilă pentru orice perioadă)	$Chvu = \frac{\sum (X \times Y)i}{\sum Xi^2}$	$Chvu = \frac{8.750.000}{175.000} = 50\ u.m./ora$
8) Cheltuiala variabilă a unei perioade (exemplu, ianuarie)	$Ch_V = Chvu \times Qi$	$Ch_V I = 50 \times 1.500 = 75.000$
9) Cheltuiala fixă (exemplu, ianuarie - valabilă pentru orice perioadă)	$Ch_F = Ch_I - Ch_V$	$Ch_F = 95.000 - 75.000 = 20.000$
10) Cheltuiala standard (august)	$Ch_S = Q_S \times Chvu + Ch_F$	$Ch_S = 1.650 \times 50 + 20.000 = 102.500$

REZOLVARE

PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE				
EXPLICAȚIA	VOLUMUL PRODUCȚIEI Q (ore)	CHELTUIELI DE PRODUCȚIE Ch. (u.m.)	ABATEREA DE PRODUCȚIE X	ABATEREA DE CHELTUIELI Y
IANUARIE	1.500	95.000	- 50	- 2.500
FEBRUARIE	1.600	100.000	+ 50	+ 2.500
MARTIE	1.400	90.000	- 150	- 7.500
APRILIE	1.300	85.000	- 250	- 12.500
MAI	1.800	110.000	+ 250	+ 12.500
IUNIE	1.700	105.000	+ 150	+ 7.500
TOTAL	9.300	585.000	-	-
AUGUST	1.650	102.500		

EXPLICAȚIA	PRODUSUL ABATERILOR X×Y	ABATEREA PĂTRATICĂ X^2	CHELTUIALA VARIABILĂ	CHELTUIALA FIXĂ
IANUARIE	+ 125.000	2.500	75.000	20.000
FEBRUARIE	+ 125.000	2.500	80.000	20.000
MARTIE	+ 1.125.000	22.500	70.000	20.000
APRILIE	+ 3.125.000	62.500	65.000	20.000
MAI	+ 3.125.000	62.500	90.000	20.000
IUNIE	+ 1.125.000	22.500	85.000	20.000
TOTAL	8.750.000	175.000		
AUGUST			82.500	20.000

Notă:
Cheltuielile variabile unitare sunt aceleaşi de la o perioadă la alta.
Cheltuielile fixe (totale) sunt aceleaşi de la o perioadă la alta.

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Grupa **92** din clasa conturilor de gestiune poartă denumirea de "Conturi de .... "

RĂSP.: calculatie, *DIF*.: *uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **923 "Cheltuieli indirecte de producție"** face parte din grupa de conturi intitulată "Decontări interne privind cheltuielile":

RĂSP.: Fals, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Contul simbolizat **931** se numeşte "Decontări interne privind producția obținută".

RĂSP.: Nu, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL CALCULELOR ITERATIVE** privind determinarea costului unitar de producție ?

DIF.: mediu, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL CALCULELOR ITERATIVE

Se aplică în cazul unor livrări reciproce de produse lucrări sau servicii, caz în care producția capătă caracter interdependent în sensul că nu se poate calcula costul unui produs livrat (utilitate tehnologică: energie electrică, apă, energie termică) atâta timp cât nu se cunoaşte şi costul utilităților consumate (primite) pentru realizarea lui.

Din acest cerc vicios se poate ieşi prin calcule succesive (iterații) pe etape (runde), acceptând inițial că doar una din secții este donatoare, iar în etapele următoare ținând cont de costul livrărilor reciproce. În practică, se consideră că n + 1 runde (iterații) sunt suficiente pentru a aproxima costul prestațiilor reciproce (n = numărul de secții interdependente).

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe larg, **CLASIFICAREA BAZELOR DE REPARTIZARE** a cheltuielilor indirecte pentru procedeul suplimentării.

DIF.: greu, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

EXPUNERE

Utilizarea corectă a bazelor pentru repartizarea cheltuielilor comune pe activități, pe sectoare ori pe purtători, depinde în bună măsură de cunoaşterea naturii şi conținutului acestor baze.

a) **Astfel, după natura lor,** bazele (criteriile) de repartizare pot fi grupate în: baze de repartizare cu caracter tehnic şi baze de repartizare cu caracter economic.

Baze (chei) de repartizare de natură tehnică se consideră a fi acei parametri cu caracter fizic (tehnic) care, prin mărimea lor, condiţionează valoarea (mărimea) cheltuielilor de repartizat, de exemplu: suprafaţa spaţiului productiv ocupat, volumul încăperilor cu atmosferă încălzită ori cu atmosferă condiţionată, puterea instalată a motoarelor, numărul locurilor de lampă pentru iluminat, numărul de ore maşină etc. Asemenea baze sunt folosite cu precădere pentru repartizarea diferitelor cheltuieli indirecte (comune) pe sectoare şi numai rareori pentru repartizarea anumitor cheltuieli pe purtători (exemplu, numărul de ore-maşină folosit în scopul repartizării cheltuielilor de întreţinere şi funcţionare a utilajului în costul produselor).

Bazele (cheile) de repartizare cu caracter economic exprimă prin intermediul unor mărimi economice (valoarea consumului de materii prime şi materiale directe, salariile directe, cheltuielile directe de industrializare, totalul cheltuielilor directe de fabricaţie etc.) măsura în care diferite structuri ale întreprinderii, activităţile desfăşurate, dar mai ales purtători, preiau cote din totalul cheltuielilor indirecte (comune).

b) **Din punct de vedere al omogenităţii conţinutului** lor, bazele de repartizare se clasifică în baze de repartizare simple şi baze de repartizare complexe.

Bazele de repartizare simple au un conţinut unitar sau omogen, fiind formate dintr-un singur element valoric (economic) sau tehnic; exemple: salariile directe, valoarea consumului de materii prime, cantitatea de energie electrică folosită pentru fabricarea produselor, număr de ore-maşină normate (sau timpul normat) ori efective etc.

Bazele de repartizare complexe sunt formate din mai multe elemente, a căror utilizare în comun este impusă de repartizarea mai exactă a cheltuielilor indirecte în costul producţiei (exemplu totalul cheltuielilor directe, cheltuielile indirecte antecalculate, cheltuielile de industrializare, numărul de ore-maşină echivalente etc.).

Indiferent de caracterul şi conţinutul său, o bază de repartizare este folosită judicios dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

- între baza de repartizare şi cheltuielile de repartizat există un raport de cauzalitate, un raport de interdependenţă. Aceasta,

întrucât mărimea cotei de cheltuieli indirecte dintr-o categorie dată, ce revine pe gen de activitate, sector sau purtător, depinde totdeauna de mărimea bazei de repartizare care-l caracterizează în totalul bazelor. Această condiție nu poate fi luată în considerare atunci când nivelul bazei de repartizare este prea mic față de cheltuielile de repartizat;

- baza de repartizare este utilizată pentru repartizarea unei singure cheltuieli sau cel mult a unei anumite grupe de cheltuieli indirecte, constituite după posibilitatea repartizării în raport cu respectiva bază;

- utilizarea bazei (sau criteriului) respective este posibilă şi recomandabilă, tuturor sau cel puțin majorității întreprinderilor dintr-un anumit sector, în condiții similare, deoarece altfel nu se poate vorbi de comparabilitatea costurilor între întreprinderile având acelaşi obiect de activități;

- atât în antecalculul costurilor, cât şi în postcalcul este necesar să se utilizeze aceleaşi baze de repartizare, pentru a se asigura comparabilitatea între costurile efective şi cele antecalculate (planificate, bugetate etc.);

- bazele de repartizare odată alese, trebuie să se utilizeze mai mulți ani şi mai ales să nu se schimbe în cursul anului, deoarece altfel s-ar afecta posibilitatea comparării dinamice a costului pe produs.

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoţite de **calcule**, **explicaţii şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "C"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificaţi litera corespunzătoare enunţului care completează cel mai bine afirmaţia sau răspunde întrebării.

Procedeul indicilor de echivalenţă se aplică atunci când:

a) nu toate produsele obţinute simultan sunt considerate produse principale;
b) produsele se prelucrează din materiale diverse cu un consum diferit de forţă de muncă;
c) acelaşi material se prelucrează în diverse produse cu un consum diferit de forţă de muncă;
d) toate produsele obţinute simultan sunt considerate produse secundare;
e) produsele se prelucrează din materiale diverse cu acelaşi consum de forţă de muncă;

RĂSP.: **c**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENŢĂ (MATCHING)**

În cele ce urmează sunt date, pe de o parte, o serie de conturi din contabilitatea de gestiune şi, pe de altă parte, modul cum se pot dezvolta acestea în analitic.

Să se stabilească dezvoltarea corectă în analitic a fiecărui cont.

Dezvoltarea în analitic		**Contul de gestiune**	
a	Se dezvoltă pe obiecte de calculaţie	1	***"901"*** Decontări interne privind cheltuielile
b	Se dezvoltă pe feluri sau articole de cheltuieli specifice sectorului de conducere	2	***"902"*** Decontări interne privind producţia obţinută

c	Se dezvoltă pe secții şi pe feluri sau articole de cheltuieli comune	3	***"921"*** Cheltuielile activității de bază
d	Nu se dezvoltă în analitic	4	***"923"*** Cheltuieli indirecte de producție
e	Se dezvoltă pe secții, obiecte de calculație şi articole de calculație	5	***"924"*** Cheltuieli generale de administrație

Să se stabilească dezvoltarea corectă în analitic a fiecărui cont.

RĂSP.: 1 = d *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = a
3 = e
4 = c
5 = b

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere fabrică trei sortimente de pâine de aceiaşi caliate (material):

A = 2.000 buc., B = 3.000 buc., C = 4.000 buc.

Cheltuielile de producție colectate sunt de 50.000.000 u.m. Repartizarea cheltuielilor de producție se face în funcție de greutatea produselor, ştiind că acestea au următoarele caracteristici: A = 1 kg, B = 2 kg, C = 3 kg.

Folosind unul dintre procedeele de echivalență, să se calculeze costul unitar al celor trei produse.

RĂSP.: 2.500 *DIF*.: *greu REF*.: *SINTEZE (2005)*
5.000
7.500

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

PROCEDEUL CIFRELOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN MĂRIMI ABSOLUTE		
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (greutatea - kg. / buc.) P_j**	**Cantitatea echivalentă (kg.) $Q_j = q_j \times P_j$**
q_A = 2.000	P_A = 1,0	*Q_A = 2.000 × 1,0 = 2.000,0 kg.*
q_B = 3.000	P_B = 2,0	*Q_B = 3.000 × 2,0 = 6.000,0 kg.*
q_C = 4.000	P_C = 3,0	*Q_C = 4.000 × 3,0 = 12.000,0 kg.*
	Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times P)j$ = *20.000,0 kg.*

REZOLVARE

Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum (q \times P)j} = \frac{50.000.000\,u.m.}{20.000\,kg.} = 2.500\ \ u.m./kg.$
Costul unitar pentru pâine tip "**A**" de "1 kg"	$Cu_A = Cu_E \times P_A = 2.500\ \ u.m./kg. \times 1{,}0\ kg./buc. = 2.500{,}0\,u.m./buc.$
Costul unitar pentru pâine tip "**B**" de "2 kg"	$Cu_B = Cu_E \times P_B = 2.500\ \ u.m./kg. \times 2{,}0\ kg./buc. = 5.000{,}0\,u.m./buc$
Costul unitar pentru pâine tip "**C**" de "3 kg"	$Cu_C = Cu_E \times P_C = 2.500\ \ u.m./kg. \times 3{,}0\ kg./buc = 7.500{,}0\,u.m./buc.$

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT

Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (greutatea - kg. / buc.)** p_j	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ (***Pb*** **= parametru de bază -** P_B**)**	**Cantitatea echivalentă (buc.)** $Q_j = q_j \times K_j$
$q_A = 2.000$	$P_A = 1{,}0$	$K_A = \frac{P_A}{Pb} = \frac{1{,}0}{2{,}0} = 0{,}5$	$Q_A = 2.000 \times 0{,}5 = 1.000{,}0$
$q_B = 3.000$	$P_B = 2{,}0$	$K_B = \frac{P_B}{Pb} = \frac{2{,}0}{2{,}0} = 1{,}0$	$Q_B = 3.000 \times 1{,}0 = 3.000{,}0$
$q_C = 4.000$	$P_C = 3{,}0$	$K_C = \frac{P_C}{Pb} = \frac{3{,}0}{2{,}0} = 1{,}5$	$Q_C = 4.000 \times 1{,}5 = 6.000{,}0$

Notă: cheltuielile materiale (cu materiile prime) sunt direct proporționale cu greutatea materialului prelucrat (produsele sunt omogene).

Parametrul de bază se plasează la numitorul indicilor (rapoartelor) de echivalență.

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times K)j$ = *10.000,0 buc. (pâine)*
Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum (q \times K)j} = \frac{50.000.000 u.m.}{10.000 buc} = 5.000,0 \ u.m./buc$
Costul unitar pentru pâine tip "**A**" de "1 kg"	$Cu_A = Cu_E \times K_A = 5.000 \ u.m./buc \times 0,5 = 2.500,0 \ u.m./buc$
Costul unitar pentru pâine tip "**B**" de "2 kg"	$Cu_B = Cu_E \times K_B = 5.000 \ u.m./buc \times 1,0 = 5.000,0 \ u.m./buc$
Costul unitar pentru pâine tip "**C**" de "3 kg"	$Cu_C = Cu_E \times K_C = 5.000 \ u.m./buc \times 1,5 = 7.500,0 \ u.m./buc$

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Evaluarea şi calcularea costurilor privind producția de fabricație interdependentă prin procedeul evaluării prestațiilor reciproce dintre secții sau ateliere se poate efectua la cost prestabilit, cum ar fi costul ...., normat sau alt cost cunoscut.

RĂSP.: standard, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU (minute) 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Numărul de runde de calcul efectuate în cadrul procedeului reiterării este, de regulă, egal cu numărul secțiilor din sistemul prestațiilor reciproce, plus o rundă pentru prima secție?

RĂSP.: Adevărat, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Anumite înregistrări contabile din Contabilitatea financiară se regăsesc şi în Contabilitatea de gestiune, în conturi specifice. Astfel înregistrării contabile:

603 = 303

îi corespunde înregistrarea:

921 = 901

RĂSP.: Nu, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Cum se dezvoltă în analitic contul:
"*922*" Cheltuielile activităților auxiliare

DIF.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

În analitic contul ***"*922*"*** se dezvoltă pe secții, obiecte de calculație (produse, lucrări, servicii, comenzi etc.) şi, dacă este cazul, pe articole de calculație.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): 12
TIMP DE LUCRU (minute) 4

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare şi calcul a **PROCEDEULUI INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT** privind determinarea costului de producție unitar.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

EXPUNERE

PROCEDEE DE ECHIVALENȚĂ **PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT**	
Metodologia de calcul	**Relația de calcul**
1) Alegerea parametrilor care servesc pentru calculul indicilor de echivalență şi alegerea produsului care serveşte drept bază de comparație. *(la indicii de echivalență calculați ca raport direct se ia drept bază de comparație oricare din cele "n" produse fabricate)*	$\boldsymbol{P_J}$ $\boldsymbol{P_b}$
2) Calculul indicilor de echivalență, simpli calculați ca raport direct (*Kj* = indicele de echivalență corespunzător unui produs *"j"* *Pj* = mărimea parametrului corespunzător produsului pentru care se calculează indicele de echivalență; *Pb* = mărimea parametrului corespunzător produsului ales drept bază de comparație.)	$K_J = \frac{P_J}{P_b}$
3) Echivalarea calculatorie a producției fabricate prin transformarea ei în unități de măsură convenționale (unul dintre produse). (*Qc* = cantitatea totală de produse exprimată în unități convenționale; *q* = cantitatea dintr-un produs exprimată în unități de măsuri fizice; *K* = indicele de echivalență corespunzător unui produs; *j* = felul (numărul) produselor.)	$Qc = \sum (q \times K)_J$
4) Calculul costurilor pe unitatea convențională (unitar echivalent) (C_{uc} = costul unei unități convenționale de produs; *Ch* = cheltuielile de producție pe articole de calculație; *i* = articolul de calculație)	$C_{uc} = \frac{\sum Ch_i}{Qc}$
5) Calculul costului pe unitatea fizică de produs (unitar) (*C* = costul unitar pe produs; *j* = felul produselor;)	$Cuj = Kj \times C_{uc}$

PUNCTAJ (SCORING):	*24*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule, explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "D"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Procedeul reiterării (calculelor iterative) se utilizează în contabilitatea de gestiune pentru:

a) determinarea şi delimitarea cheltuielilor pe locuri şi pe purtători;
b) determinarea cantitativă şi valorică a producției în curs de execuție;
c) repartizarea cheltuielilor indirecte.
d) repartizarea cheltuielilor generale de administrație;
e) decontarea prestațiilor reciproce;

RĂSP.: **e**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele procedee de calcul al costurilor de producție şi unele din trăsăturile lor caracteristice:

CARACTERISTICA		PROCEDEUL	
a	Este cunoscut şi sub denumirea de procedeul restului sau procedeul valorii rămase	PROCEDEUL DEDUCERII VALORII PRODUSELOR SECUNDARE	1
b	Calculează un singur coeficient de suplimentare (coeficient unic)	PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN VARIANTA COEFICIENȚILOR SELECTIVI	2
c	Calculează coeficienți de suplimentare separați pentru fiecare grupă de cheltuieli indirecte de producție	PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN VARIANTA COEFICIENȚILOR DIFERENȚIAȚI	3

d	Calculează coeficienți de suplimentare pentru fiecare grupă de cheltuială în raport cu un alt criteriu	PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN FORMA CIFRELOR RELATIVE LA STRUCTURĂ	4
e	Calculează ponderea bazelor de repartizare în totalul bazelor sub forma unor cote procentuale	PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN FORMA CLASICĂ	5

Să se atribuie fiecărui procedeu trăsătura definitorie.

RĂSP.: 1 = a *DIF.*: *mediu REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = d
4 = e
5 = b

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere industrială realizează bile de rulment, de aceiaşi calitate, conform nomenclatorului:

Diametrul bilei (mm)	Cantitatea produsă (buc.)	Cheltuieli de producție (milioane u.m.)
2	6.000.000	5.220
3	4.000.000	
4	3.000.000	

Costul fiecărei bile de rulment (în unități monetare) este:

RĂSP.: 120 *DIF.: greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
405
960

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă:

Cheltuielile sunt direct proporționale cu volumul materialului prelucrat, ca atare volumul bilei (sferei) va fi considerat parametru.

Volumul sferei:

$V_S = \frac{4\pi R^3}{3} = \frac{\pi}{6} \times D^3 = k \times D^3$, în care k este o constantă.

Deoarece această constantă se simplifică pe parcursul efectuării calculelor, diametrul la cub poate fi considerat drept parametru.

REZOLVARE

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT			
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (dimensiuni)** (L × l × g / **buc.)** p_j	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ (***Pb*** **= parametru de bază -** P_2**)**	**Cantitatea echivalentă (buc.)** $Q_j = q_j \times K_j$
$q_2 = 6.000.000$	$P_2 = 2^3 = 8$	$K_2 = \frac{P_2}{Pb} = \frac{8}{8} = 1{,}0$	$Q_A = 6.000.000 \times 1{,}0 = 6.000.000$
$q_3 = 4.000.000$	$P_3 = 3^3 = 27$	$K_3 = \frac{P_3}{Pb} = \frac{27}{8} = 3{,}375$	$Q_B = 4.000.000 \times 3{,}375 = 13.500.000$
$q_4 = 3.000.000$	$P_4 = 4^3 = 64$	$K_4 = \frac{P_4}{Pb} = \frac{64}{8} = 8{,}0$	$Q_C = 3.000.000 \times 8{,}0 = 24.000.000$

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times K)j = 43.500.000$
Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum (q \times K)j} = \frac{5.220.000.000\ u.m.}{43.500.000\ buc.} = 120{,}0\ \ u.m./buc.$
Costul unitar pentru bilă tip "**A**" de "2 mm"	$Cu_2 = Cu_E \times K_2 = 120.000\ \ u.m./buc. \times 1{,}0 = 120{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru bilă tip "**B**" de "3 mm "	$Cu_3 = Cu_E \times K_3 = 120.000\ \ u.m./buc. \times 3{,}375 = 405{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru bilă tip "**C**" de "4 mm "	$Cu_4 = Cu_E \times K_4 = 120.000\ \ u.m./buc. \times 8{,}0 = 960{,}0\ u.m./buc.$

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul deducerii valorii produselor secundare sau procedeul restului este cunoscut şi sub denumirea "Procedeul valorii ...."

RĂSP.: ramase, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **931 "Costul producției obținute"** poate funcționa astfel:

931 = 902

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Bugetul poate fi definit ca expresia cantitativă a obiectivelor pe care o firmă şi-a propus să le atingă într-o perioadă de timp determinată, de regulă un an. Sau cu alte cuvinte, bugetele reprezintă planuri numerice. Considerați verosimile aceste afirmații ?

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL CIFRELOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN MĂRIMI ABSOLUTE** privind calculul costului de producție ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU (minute) 4

PROCEDEUL CIFRELOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN MĂRIMI ABSOLUTE

Prin acest procedeu se echivalează cantitatea de produse obținute dintr-un sortiment, în funcție de o caracteristică aleasă (parametru de produs). Conform procedeului, se totalizează întreaga cantitate echivalată şi se raportează cheltuielile colectate la cantitatea echivalată, obținându-se un **cost unitar echivalent** (sau convențional) pe unitatea de parametru. În final, pentru calculul **costului unitar al fiecărui** produs se înmulțeşte **costul unitar echivalent** pe unitatea de parametru cu parametrul respectiv.

Costul total al sortimentului se obține înmulțind **costul unitar** al produsului cu cantitatea de produse obținute din sortimentul respectiv.

De exemplu, pentru obținerea unor sortimente de produse A, B, C, ... se colectează cheltuielile Ch_i. Din fiecare sortiment se obțin cantitățile q_A, q_B, q_C, ... iar produsele au respectiv caracteristicile (fizice, economice - spre exemplu masele m_A, m_B, m_C ...... în kg) care sunt considerate parametrii de produs, P_A, P_B, P_C.

Costul unitar echivalent sau convențional va fi:

$$C_{UC} = \frac{\sum Ch_i}{\sum (q \times P)_j} = \frac{\sum Ch_i}{q_A \times P_A + q_B \times P_B + q_C \times P_C + ...};$$

se observă că numitorul expresiei reprezintă greutatea totală a produselor fabricate, iar **costul unitar convențional** *(C_{UC})* va fi exprimat în unități monetare per kilogram.

Costul unitar al produselor A, B, C, va fi $C_{UJ} = C_{UC} \times P_J$, respectiv costul pe kg (unitatea de parametru) înmulțit cu numărul de kilograme (parametrul de produs) în care $\boldsymbol{J}$ = A, B, C ....

Costul total al lotului sau sortimentului este $C_J = q_J \times C_{UJ}$, respectiv cantitatea fiecărui lot, înmulțită cu costul unitar al produselor din lot:

$(C_A = q_A \times C_{UA}; C_B = q_B \times C_{UB}; C_C = q_C \times C_{UC})$.

Problema principală a acestui procedeu este stabilirea indicilor de echivalență care servesc pentru repartizarea cheltuielilor de producție pe fiecare produs. De aceea, este necesar ca cifrele de echivalență adoptate (parametrii) să reprezinte cât mai precis gradul de participare al fiecărui produs la formarea cheltuielilor de repartizat.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare și calcul a **PROCEDEULUI INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS** privind determinarea costului de producție unitar.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 24
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

EXPUNERE

PROCEDEE DE ECHIVALENȚĂ **PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS**	
Metodologia de calcul	**Relația de calcul**
1) Alegerea parametrilor care servesc pentru calculul indicilor de echivalență și alegerea produsului care servește drept bază de comparație. (- *la indicii de echivalență calculați ca raport invers se ia drept bază de comparație produsul cu mărimea parame-trului cea mai mică, deoarece o parte din cheltuielile de producție repartizabile (de regulă, cele de prelucrare) se află în raport invers proporțional față de mărimea unui anumit parametru care exprimă efortul de fabricație.*)	$\boldsymbol{P_J}$ $\boldsymbol{P_b}$
2) Calculul indicilor de echivalență, simpli calculați ca raport direct (*Kj* = indicele de echivalență corespunzător unui produs *"j"* *Pj* = mărimea parametrului corespunzător produsului pentru care se calculează indicele de echivalență; *Pb* = mărimea parametrului corespunzător produsului ales drept bază de comparație.)	$K_J = \frac{P_b}{P_J}$

3) Echivalarea calculatorie a producției fabricate prin transformarea ei în unități de măsură convenționale (unul dintre produse). (*Qc* = cantitatea totală de produse exprimată în unități convenționale; *q* = cantitatea dintr-un produs exprimată în unități de măsuri fizice; *K* = indicele de echivalență corespunzător unui produs; *j* = felul (numărul) produselor.)	$Qc = \sum(q \times K)$
4) Calculul costurilor pe unitatea convențională (unitar echivalent) (C_{uc} = costul unei unități convenționale de produs; *Ch* = cheltuielile de producție pe articole de calculație; *i* = articolul de calculație)	$C_{uc} = \frac{\sum Ch_i}{Qc}$
5) Calculul costului pe unitatea fizică de produs (unitar) (*C* = costul unitar pe produs; *j* = felul produselor;)	$Cuj = Kj \times C_{uc}$

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule, explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "E"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Unul dintre procedeele enumerate mai jos este inadecvat pentru calculul costului producției de fabricație interdependentă.

Care este acesta ?

a) procedeul elaborării calculațiilor pentru fiecare produs, fără a lua în considerare prestațiile reciproce;
b) procedeul punctelor de maxim şi de minim;
c) procedeul evaluării prestațiilor reciproce dintre secții sau ateliere la cost prestabilit, cum ar fi costul standard, normat sau alt cost cunoscut;
d) procedeul calculelor iterative (procedeul reiterării);
e) procedeul algebric.

RĂSP.: **b**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU (minute) 2

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

O întreprindere realizează cinci sortimente de produse în cinci secții de fabricație pentru care se cunosc datele (în unități monetare):

EXPLICAȚIA	**A**	**B**	**C**	**D**	**E**
Cheltuieli directe	50	150	250	350	450
Cheltuieli indirecte de producție	S1 = 50; S2 = 60; S3 = 80; S4 = 60; S5 = 80				
Costul producției în curs de execuție la începutul lunii ($PICE_I$)	40	5	10	5	5
Costul producției în curs de execuție la sfârşitul lunii ($PICE_F$)	10	30	35	10	60

Produsele se fabrică consecutiv după cum urmează: produsele **A** în S_1 şi S_2, produsele **B** în S_2 şi S_3, produsele **C** în S_3 şi S_4, produsele **D** în S_4 şi S_5 şi produsele **E** în S_1 şi S_5. Bazele de repartizare ale cheltuielilor indirecte de producţie sunt cheltuielile directe.

În cele ce urmează sunt calculate costurile de producţie, dar dispuse într-o ordine întâmplătoare. În aceste condiţii, costurile de producţie ale produselor fabricate trebuie puse în corespondenţă cu valorile calculate.

Valoarea		**Costul de producţie**	
a	**200**	1	Costul de producţie al produsului **A**
b	**100**	2	Costul de producţie al produsului **B**
c	**400**	3	Costul de producţie al produsului **C**
d	**300**	4	Costul de producţie al produsului **D**
e	**500**	5	Costul de producţie al produsului **E**

RĂSP.: 1 = b *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = a
3 = d
4 = c
5 = e

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondenţă** corect realizată.

REZOLVARE

COST DE PRODUCŢIE = CH. DIRECTE + COTE CH. IND + $PICE_I$ - $PICE_F$									
Produs	**Cheltuieli directe**	**Cheltuieli indirecte**					**$PICE_I$**	**$PICE_F$**	**Cost de producţie**
		S_1	**S_2**	**S_3**	**S_4**	**S_5**			
A	50	5	15				40	10	**100**
B	150		45	30			5	30	**200**
C	250			50	25		10	35	**300**
D	350				35	35	20	40	**400**
E	450	45				45	5	45	**500**
	1.250	50	60	80	60	80	80	160	**1.500**

Notă: Cotele de cheltuieli indirecte de producţie repartizate se calculează în conformitate cu procedeul suplimentării.

3) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Evaluarea şi calcularea costurilor privind producția de fabricație interdependentă prin procedeul elaborării calculațiilor pentru fiecare produs, fără a lua în considerare prestațiile reciproce, este utilizată mai ales la elaborarea ....

RĂSP.: antecalculatiilor, *DIF*.: *uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

4) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

Într-o secție de confecții s-au obținut trei sortimente de paltoane, din acelaşi fel de material şi anume: tip **B** (pentru "Bărbați") = 300 buc., tip **C** (pentru "Copii") = 400 buc. şi tip **D** (pentru "Dame") = 200 buc., cu cheltuieli totale de 26.000 u.m.

Care este costul efectiv unitar de producție cunoscându-se că lungimea materialului (metrajul) pentru fiecare tip de palton este: pentru "Bărbați" = 5,00 m./buc., pentru "Copii" = 2,50 m./buc. şi pentru "Dame" = 3,75 m./buc. ?

RĂSP.: 40 *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
20
30

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

PROCEDEUL CIFRELOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN MĂRIMI ABSOLUTE		
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (metrajul - m. / buc.) P_j**	**Cantitatea echivalentă (m.) $Q_j = q_j \times P_j$**
$q_B = 300$	$P_B = 5{,}00$	$Q_B = 300 \times 5{,}00 = 1.500{,}0$ *m.*
$q_C = 400$	$P_C = 2{,}50$	$Q_C = 400 \times 2{,}50 = 1.000{,}0$ *m.*
$q_D = 200$	$P_D = 3{,}75$	$Q_D = 200 \times 3{,}75 = 750{,}0$ *m.*
	Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times P)j = 3.250{,}0$ *m.*

Costul unitar echivalent	$Cu_E = \dfrac{\sum Chi}{\sum (q \times p)j} = \dfrac{26.000\ u.m.}{3.250\ m.} = 8{,}0\ \ u.m./m.\ (prelucrat)$
Costul unitar pentru palton "Bărbați"	$Cu_B = Cu_E \times P_B = 8{,}0\ \ u.m./m. \times 5{,}00\ m./buc. = 40{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru palton "Copii"	$Cu_C = Cu_E \times P_C = 8{,}0\ \ u.m./m. \times 2{,}50\ m./buc. = 20{,}0\ u.m./buc$
Costul unitar pentru palton "Dame"	$Cu_D = Cu_E \times P_D = 8{,}0\ \ u.m./m. \times 3{,}75\ m./buc = 30{,}0\ u.m./buc.$

Notă:

- cheltuielile materiale (cu materiile prime) sunt direct proporționale cu lungimea materialului prelucrat (lățimea cuponului este aceiași). Parametrul de bază se plasează la numitorul indicilor (rapoartelor) de echivalență.

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT

Cantitatea fabricată (buc.) q_j	Parametrul (metrajul - dm. / buc.) P_j	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ (*Pb* = parametru de bază - P_C)	Cantitatea echivalentă (buc.) $Q_j = q_j \times K_j$
$q_B = 300$	$P_B = 5{,}00$	$K_B = \frac{P_B}{Pb} = \frac{5{,}00}{2{,}50} = 2{,}0$	$Q_B = 300 \times 2{,}0 = 600{,}0$
$q_C = 400$	$P_C = 2{,}50$	$K_C = \frac{P_C}{Pb} = \frac{2{,}50}{2{,}50} = 1{,}0$	$Q_C = 400 \times 1{,}0 = 400{,}0$
$q_D = 200$	$P_D = 3{,}75$	$K_D = \frac{P_D}{Pb} = \frac{37{,}5}{25{,}0} = 1{,}5$	$Q_D = 200 \times 1{,}5 = 300{,}0$

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum(q \times K)j = 1.300{,}0$ *buc. (paltoane copii)*
Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum(q \times K)j} = \frac{26.000\ u.m.}{1.300\ buc.} = 20{,}0\ u.m./\ palton$
Costul unitar pentru palton "Bărbați"	$Cu_B = Cu_E \times K_B = 20\ u.m./buc. \times 2{,}0 = 40{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru palton "Copii"	$Cu_C = Cu_E \times K_C = 20\ u.m./buc. \times 1{,}0 = 20{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru palton "Dame"	$Cu_D = Cu_E \times K_D = 20\ u.m./buc. \times 1{,}5 = 30{,}0\ u.m./buc.$

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Evaluarea şi calcularea costurilor privind producția de fabricație interdependentă este necesară în cadrul unităților cu activitate industrială în care au loc livrări reciproce de produse, lucrări şi servicii între secții sau ateliere pentru nevoile lor de producție ?

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Anumite înregistrări contabile din Contabilitatea financiară se regăsesc şi în Contabilitatea de gestiune, în conturi specifice. Astfel înregistrării contabile:

331 = 711

îi corespunde înregistrarea:

933 = 921

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Cum se dezvoltă în analitic contul:

"903" Decontări interne privind diferențele de preț.

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

În analitic contul **″903″** se dezvoltă pe obiecte de calculație (produse, lucrări, servicii, comenzi etc.)

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): 12
TIMP DE LUCRU *(minute)* 4

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare şi calcul a **PROCEDEULUI CELOR MAI MICI PĂTRATE (**din categoria procedeelor de delimitare a cheltuielilor de producție în cheltuieli variabile şi fixe).

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

EXPUNERE

PROCEDEE DE DELIMITARE A CHELTUIELILOR DE PRODUCȚIE ÎN CHELTUIELI VARIABILE ŞI FIXE **PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE**	
Metodologia de calcul:	**Relația de calcul:**
1) Producția medie	$\overline{Q} = \frac{\sum Qi}{n}$
2) Cheltuiala medie	$\overline{C}h = \frac{\sum Chi}{n}$
3) Abaterea de producție față de producția medie	$Xi = Qi - \overline{Q}$
4) Abaterea de cheltuieli față de cheltuiala medie	$Yi = Chi - \overline{C}h$
5) Produsul abaterilor	$Xi \times Yi$
6) Pătratele abaterilor de producție	Xi^2
7) Cheltuiala variabilă unitară	$Chvu = \frac{\sum (XY)i}{\sum Xi^2}$
8) Cheltuiala variabilă a unei perioade	$Ch_V = Chvu \times Qi$
9) Cheltuiala fixă	$Ch_F = Ch_I - Ch_V$
10) Cheltuiala standard	$Ch_S = Q_S \times Chvu + Ch_F$

Notă:
Cheltuielile variabile unitare sunt aceleaşi de la o perioadă la alta.
Cheltuielile fixe (totale) sunt aceleaşi de la o perioadă la alta.

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile sunt complete,
16 - 20	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
11 - 15	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este inexactă şi corespondenţele contabile incomplete,
6 - 10	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
1 - 5	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă şi corespondenţele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoţite de **calcule, explicaţii şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "F"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Care dintre procedeele specifice contabilității de gestiune, enunțate mai jos, are ca specific repartizarea cheltuielilor indirecte?

a) procedeul diviziunii simple;
b) procedeul suplimentării;
c) procedeul cifrelor de echivalență;
d) procedeul valorii rămase
e) procedeul reiterării.

RĂSP.: **b**, *DIF*.: *uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele denumiri ale conturilor de gestiune şi exemple privind explicația înregistrărilor în debitul conturilor:

Explicația		**Denumirea contului**	
a	Salariile personalului din sectorul de transformatoare electrice	1	**921** Cheltuielile activității de bază
b	Cheltuielile generale de secție	2	**922** Cheltuielile activităților auxiliare
c	Cheltuielile administrativ gospodăreşti ale întreprinderii	3	**923** Cheltuieli indirecte de producție

d	Cheltuielile de manipulare şi transport ale produselor finite	4	**924** Cheltuieli generale de administraţie
e	Cheltuieli cu materiile prime	5	**925** Cheltuieli de desfacere

Să se atribuie fiecărui cont explicaţia corespunzătoare.

RĂSP.: 1 = e *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = a
3 = b
4 = c
5 = d

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondenţă** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere realizează patru sortimente de produse în patru secţii de fabricaţie pentru care se cunosc datele (în unităţi monetare):

	A	**B**	**C**	**D**
Cheltuieli directe	50	150	250	350
Cheltuieli indirecte de producţie	S_1 = 40; S_2 = 20; S_3 = 80; S_4 = 60			
Costul producţiei în curs de execuţie la începutul lunii ($PICE_I$)	10	15	0	0
Costul producţiei în curs de execuţie la sfârşitul lunii ($PICE_F$)	25	75	100	105
Cheltuieli generale de administraţie şi desfacere	80			
Cantitatea fabricată	50	150	250	350

Produsele se fabrică consecutiv după cum urmează: produsele **A** în S_1 şi S_2, produsele **B** în S_2 şi S_3, produsele **C** în S_3 şi S_4 şi produsele **D** în S_1 şi S_4.

Bazele de repartizare ale cheltuielilor indirecte sunt cheltuielile directe de producţie. În aceste condiţii costurile comerciale unitare ale produselor fabricate au următoarele valori:

RĂSP.: 1 *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
1
1
1

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

COST COMERCIAL (sau complet) = **CH. DIRECTE + COTE CH. IND. de PROD + COTE CH. IND. de ADM +** $\mathbf{PICE_I - PICE_F}$									
Produs	**Cheltuieli directe**	**Cheltuieli indirecte de producție**				**Cheltuieli indirecte de administrație**	$\mathbf{PICE_I}$	$\mathbf{PICE_F}$	**Cost comercial**
		$\mathbf{S_1}$	$\mathbf{S_2}$	$\mathbf{S_3}$	$\mathbf{S_4}$				
A	50	5	5			5	10	25	**50**
B	150		15	30		15	15	75	**150**
C	250			50	25	25	0	100	**250**
D	350	35			35	35	0	105	**350**
	800	40	20	80	60	80	25	305	**800**

Notă: costul comercial reprezintă costul de producție la care se adaugă cheltuielile generale de administrație și de desfacere.

Produs	**Cost comercial**	**Cantitate fabricată**	**Cost unitar comercial**
A	**50**	50	1
B	**150**	150	1
C	**250**	250	1
D	**350**	350	1

Notă: Cotele de cheltuieli indirecte repartizate asupra obiectelor de calculație (produse) se calculează în conformitate cu procedeul suplimentării.

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Indicii de echivalenții utilizați în cadrul procedeelor de echivalență pot fi indici de echivalență ....

RĂSP.: simpli, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
complecsi,
agregati

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU (minute) 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **933 "Costul producției în curs de execuție"** poate funcționa astfel:

933 = 921

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Cheltuielile fixe sunt, de regulă, cheltuielile care rămân relativ constante cu trecerea timpului într-o perioadă medie de gestiune.

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL DIVIZIUNII SIMPLE** privind calculul costului unitar de producție?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL DIVIZIUNII SIMPLE

Acest procedeu este folosit pentru calculul costului unitar de producție (pe unitatea fizică de produs sau pe bucată) în cazul fabricării unor cantități de produse perfect omogene, conform următoarei relații matematice:

$$C_U = \frac{\sum_i Ch_i}{qj}$$, în care:

C_U - reprezintă costul unitar;

j - produsul (felul său);

Ch - mărimea cheltuielilor de producție dintr-un anumit articol de calculație;

i - articolele de calculație;

q - cantitatea de produse pentru care se calculează costul.

Procedeul diviziunii simple este mai puțin utilizat, deoarece presupune o producție perfect omogenă, caz mai rar întâlnit în producția industrială modernă.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare şi calcul a **PROCEDEULUI PUNCTELOR DE MAXIM ŞI MINIM** privind delimitarea cheltuielilor de producție în cheltuieli variabile şi fixe, în vederea determinării costului de producție.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL PUNCTELOR DE MINIM ŞI DE MAXIM:

Procedeul punctelor de maxim şi minim este un procedeu de delimitare a cheltuielilor de producţie în variabile şi fixe

Metodologia de calcul presupune:

1. Calculul cheltuielilor variabile unitare conform relaţiei:

$$Ch_{vu} = \frac{Ch_{\max} - Ch_{\min}}{Q_{\max} - Q_{\min}}$$, în care:

Ch_{max} = cheltuielile maxime dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul;

Ch_{min} = cheltuielile minime dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul;

Q_{max} = producţia maximă dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul;

Q_{min} = producţia minimă.

În continuare metodologia este asemănătoare cu metodologia de la procedeul celor mai mici pătrate,

2. Calculul cheltuielilor variabile totale aferente unei perioade de gestiune luată în calcul, înmulţind cheltuielile variabile unitare cu producţia perioadei respective:

$$Ch_{Vi} = Ch_{vu} \times Q_i$$

3. Calculul cheltuielilor fixe prin deducerea din cheltuielile totale ale perioade a celor variabile:

$$Ch_F = Ch_i - Ch_{Vi}$$

4. Calculul cheltuielilor de producţie standard pentru o perioadă de gestiune viitoare prin adunarea cheltuielilor fixe determinate anterior cu cheltuielile variabile calculate ca produs dintre cheltuielile variabile unitare şi producţia (standard) a perioadei cerute:

$$Ch_S = Ch_{vu} \times Q_S + CH_F$$

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "G"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Indicii de echivalență, utilizați în procedeele de echivalență sunt de mai multe feluri. Dintre indicii menționați mai jos, unii sunt foarte rar utilizați în activitatea practică. Care sunt aceştia ?

a) indici de echivalență calculați ca raport direct;
b) indici de echivalență calculați ca raport invers.
c) indici de echivalență simpli;
d) indici de echivalență complecşi;
e) indici de echivalență agregați.

RĂSP.: **e**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele secții de producție auxiliară interdependentă:

	Cheltuieli de producție	**Producția obținută**	Secții consumatoare					
			S1	**S2**	**S3**	**S4**	**S5**	Alte secții
S1	28.875,0	3.000,0	-	25,0	60,0	20,0	85,0	2.810,0
S2	57.150,0	4.000,0	10,0	-	55,0	10,0	75,0	3.850,0
S3	108.050,0	5.500,0	20,0	45,0	-	3,0	40,0	5.392,0
S4	86.190,0	3.500,0	5,0	50,0	15,0	-	30,0	3.400,0
S5	176.475,0	6.000,0	15,0	15,0	5,0	30,0	-	5.935,0

În cele ce urmează sunt calculate costurile unitare ale producției de fabricație interdependentă dar dispuse într-o ordine întâmplătoare.

Să se restabilească costul unitar al producției din fiecare secție.

Valoare		Costul unitar	
a	**15**	**1**	**Cu_1** - costul unitar al producției auxiliare realizată în S_1
b	**20**	**2**	**Cu_2** - costul unitar al producției auxiliare realizată în S_2
c	**30**	**3**	**Cu_3** - costul unitar al producției auxiliare realizată în S_3
d	**10**	**4**	**Cu_4** - costul unitar al producției auxiliare realizată în S_4
e	**25**	**5**	**Cu_5** - costul unitar al producției auxiliare realizată în S_5

RĂSP.: 1 = d *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = a
3 = b
4 = e
5 = c

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

REZOLVARE

Procedeul algebric:

Se scrie sistemul de ecuații în care costurile unitare reprezintă necunoscutele, conform raționamentului: cantitatea fabricată, înmulțită cu costul ei unitar, este egală cu cheltuielile proprii (inițiale) ale secției producătoare, la care se adaugă cheltuielile producției consumate obținute prin înmulțirea cantităților consumate cu costurile lor unitare din secțiile de origine.

După ordonare, sistemul devine:

$$\begin{cases} -3.000 \times Cu1 + 10 \times Cu2 + 20 \times Cu3 + 5 \times Cu4 + 15 \times Cu5 = -28.875 \\ 25 \times Cu1 - 4.000 \times Cu2 + 45 \times Cu3 + 50 \times Cu4 + 15 \times Cu5 = -57.150 \\ 60 \times Cu1 + 55 \times Cu2 - 5.500 \times Cu3 + 15 \times Cu4 + 5 \times Cu5 = -108.050 \\ 20 \times Cu1 + 10 \times Cu2 + 3 \times Cu3 - 3.500 \times Cu4 + 30 \times Cu5 = -86.190 \\ 85 \times Cu1 + 75 \times .Cu2 + 40 \times Cu3 + 30 \times Cu4 - 6.000 \times Cu5 = -176.475 \end{cases}$$

Acestui sistem i se ataşează matricea de mai jos:

- 3.000,00	10,00	20,00	5,00	15,00	- 28.875,00
25,00	- 4.000,00	45,00	50,00	15,00	- 57.150,00
60,00	55,00	- 5.500,00	15,00	5,00	- 108.050,00
20,00	10,00	3,00	- 3.500,00	30,00	- 86.190,00
85,00	75,00	40,00	30,00	- 6.000,00	- 176.475,00

În această matrice, primele 5 coloane formează determinantul sistemului (ΔS), iar prin înlocuirea în acesta a coloanelor necunoscutelor respective cu coloana termenilor liberi (ultima) se obţin determinanţii acestora (ΔCuj).

Soluţiile sistemului (costurile unitare - *Cuj*) se obţin raportând determinanţii ΔCuj la determinantul sistemului ΔS (formulele lui Cramer):

$Cu1 = \Delta Cu1 / \Delta S = 10$; $Cu2 = \Delta Cu2 / \Delta S = 15$; $Cu3 = \Delta Cu3 / \Delta S = 20$
$Cu4 = \Delta Cu4 / \Delta S = 25$; $Cu5 = \Delta Cu5 / \Delta S = 30$;

Pentru calculul determinanţilor va fi utilizat programul de calcul tabelar Excel conform următorului algoritm, care, spre exemplu, în celula G3 livrează valoarea determinantului calculată cu formula de calcul: ***= mdeterm (A1:E5)***

	A	***B***	***C***	***D***	***E***	***F***	***G***
1	a_{11}	a_{12}	a_{13}	a_{14}	a_{15}		
2	a_{21}	a_{22}	a_{23}	a_{24}	a_{25}		
3	a_{31}	a_{32}	a_{33}	a_{34}	a_{35}	=	= mdeterm(A1:E5)
4	a_{41}	a_{42}	a_{43}	a_{44}	a_{45}		
5	a_{51}	a_{52}	a_{53}	a_{54}	a_{55}		

Notă: se observă că pentru calculul determinantului este suficient să se menţioneze adresa primei căsuţe stânga sus şi adresa ultimei căsuţe dreapta jos.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

Într-o secție de producție se fabrică ace de cusut de aceiaşi lungime şi calitate (material), dar de grosimi diferite, astfel:

Sortimentul	**Cantitate (buc.)**	**Grosime (mm)**	**Cheltuieli materiale (u.m.)**	**Cheltuieli de prelucrare (u.m)**
A	5.000	0,2	36.400.000	3.810.000
B	9.000	0,4		
C	8.000	0,5		

Să se calculeze costul unitar al fiecărui sortiment, cunoscând că cheltuielile de prelucrare sunt cu atât mai mari cu cât diametrul acului este mai mic.

RĂSP.: 700 *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
1.750
2.620

PUNCTAJ (SCORING): 24
TIMP DE LUCRU *(minute)* 8

REZOLVARE

Notă:

- cheltuielile materiale (cu materiile prime) sunt direct proporționale cu secțiunea (suprafața transversală) piesei. Parametrul de bază se plasează la numitorul indicilor (rapoartelor) de echivalență.

- cheltuielile de prelucrare sunt invers proporționale cu suprafața laterală (diametrul piesei - conform enunțului). Parametrul produsului considerat bază de comparație se plasează la numărătorul indicilor (rapoartelor) de echivalență.

REZOLVARE

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR MATERIALE			
PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT			
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (pătratul diametrului - mm²) p_j**	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ **(*Pb* = parametru de bază - P_A)**	**Cantitatea echivalentă (buc.) $Q_j = q_j \times K_j$**
$q_A = 5.000$	$P_A = 0,04$	$K_A = \frac{P_A}{Pb} = \frac{0,04}{0,04} = 1,00$	$Q_A = 5.000 \times 1,00 = 5.000,0$ *buc.*
$q_B = 9.000$	$P_B = 0,16$	$K_B = \frac{P_B}{Pb} = \frac{0,16}{0,04} = 4,00$	$Q_B = 9.000 \times 4,00 = 36.000,0$ *buc.*
$q_C = 8.000$	$P_C = 0,25$	$K_C = \frac{P_C}{Pb} = \frac{0,25}{0,04} = 6,25$	$Q_C = 8.000 \times 6,25 = 50.000,0$ *buc.*

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times K)j = 91.000,0$ *buc.*
Costul unitar echivalent pentru cheltuieli materiale	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum (q \times K)j} = \frac{36.400.000\ u.m.}{91.000\ buc.} = 400,0\ u.m./buc. (ac)$
Costul unitar pentru ace tip "**A**" de "0,2 mm"	$Cu_A = Cu_E \times K_A = 400\ u.m./buc. \times 1,00 = 400,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru ace tip "**B**" de "0,4 mm"	$Cu_B = Cu_E \times K_B = 400\ u.m./buc. \times 4,00 = 1.600,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru ace tip "**C**" de "0,5 mm"	$Cu_C = Cu_E \times K_C = 400\ u.m./buc. \times 6,25 = 2.500,0\ u.m./buc.$

REZOLVARE

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR DE PRELUCRARE			
PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS			
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (Diametrul - mm)** p_j	$K_J = \frac{P_b}{Pj}$ (***Pb*** **= parametru de bază -** P_A**)**	**Cantitatea echivalentă (buc.)** $Q_j = q_j \times K_j$
$q_A = 5.000$	$P_A = 0,2$	$K_A = \frac{P_b}{P_A} = \frac{0,2}{0,2} = 1,0$	$Q_A = 5.000 \times 1,0 = 5.000,0$ *buc.*
$q_B = 9.000$	$P_B = 0,4$	$K_B = \frac{P_b}{P_B} = \frac{0,2}{0,4} = 0,5$	$Q_B = 9.000 \times 0,5 = 4.500,0$ *buc.*
$q_C = 8.000$	$P_C = 0,5$	$K_C = \frac{P_b}{P_C} = \frac{0,2}{0,5} = 0,4$	$Q_C = 8.000 \times 0,4 = 3.200,0$ *buc.*

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum(q \times K)j = 12.700,0$ *buc.*
Costul unitar echivalent pentru cheltuieli de prelucrare	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum(q \times K)j} = \frac{3.810.000\ u.m.}{12.700\ buc.} = 300,0\ u.m./buc.\ (ac)$
Costul unitar pentru ace tip "**A**" de "0,2 mm"	$Cu_A = Cu_E \times K_A = 300\ u.m./buc. \times 1,0 = 300,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru ace tip "**B**" de "0,4 mm"	$Cu_B = Cu_E \times K_B = 300\ u.m./buc. \times 0,5 = 150,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru ace tip "**C**" de "0,5 mm"	$Cu_C = Cu_E \times K_C = 300\ u.m./buc. \times 0,4 = 120,0\ u.m./buc.$

Indicele de echivalență: $K_J = \frac{Sj}{Sb} = \frac{\pi d_J^2}{4} \times \frac{4}{\pi d_b^2} = \frac{d_J^2}{d_b^2} = \frac{P_j}{Pb}$

EXPLICAȚIE	CHELTUIELI MATERIALE UNITARE	CHELTUIELI DE PRELUCRARE UNITARE	COST UNITAR
Costul unitar pentru ace tip "**A**" de "0,2 mm"	400	300	**700**
Costul unitar pentru ace tip "**B**" de "0,4 mm"	1.600	150	**1.750**
Costul unitar pentru ace tip "**C**" de "0,5 mm"	2.500	120	**2.620**

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Evaluarea şi calcularea costurilor privind producția de fabricație interdependentă prin procedeul evaluării prestațiilor reciproce dintre secții sau ateliere la cost prestabilit, cum ar fi costul standard normat sau alt cost cunoscut (ex.: costul efectiv din perioada precedentă), se poate folosi numai în cazul secțiilor sau atelierelor cu producție ....

RĂSP.: omogena, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Procedeul algebric privind calculul costurilor producției de fabricație interdependentă presupune rezolvarea unui sistem de ecuații lineare în care necunoscutele sunt cheltuielile de producție ?

RĂSP.: Fals, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizaţi dacă sunteţi de acord cu enunţul.

Anumite înregistrări contabile din Contabilitatea financiară se regăsesc şi în Contabilitatea de gestiune, în conturi specifice. Astfel, înregistrării contabile:

641 = **421** (pentru personalul indirect productiv)
îi corespunde înregistrarea:
921 = **901**

RĂSP.: Nu, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Cum se dezvoltă în analitic contul:
925 ″Cheltuieli de desfacere″

DIF.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

În analitic contul **″925″** se dezvoltă pe feluri sau articole de cheltuieli specifice sectorului de desfacere.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): 12
TIMP DE LUCRU (minute) 4

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare şi calcul a **PROCEDEULUI REITERĂRII** din categoria **PROCEDEELOR DE EVALUARE ŞI CALCULARE A COSTURILOR PRIVIND PRODUCȚIA DE FABRICAȚIE INTERDEPENDENTĂ**

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

EXPUNERE

PROCEDEE DE EVALUARE ŞI CALCULARE A COSTURILOR PRIVIND PRODUCȚIA DE FABRICAȚIE INTERDEPENDENTĂ **PROCEDEUL REITERĂRII**	
Metodologia de calcul	**Relația de calcul**
1) Calculul rapoartelor între producția livrată secțiilor consumatoare şi totalul producției fabricate de către secția furnizoare: (*K* = raportul dintre cantitatea de produse livrată unei secții (consumatoare) şi totalul producției fabricate de secția furnizoare; *j* = secția (consumatoare); *q* = cantitatea de producție livrată unei secții; *Q* = cantitatea de producție fabricată de secția furnizoare.)	$K_J = \frac{q_J}{Q}$
2) Calculul costului producției (prestației) primite: (*C* = costul prestației primite; *Chf* = cheltuielile inițiale în cazul primei secții furnizoare, în ceea ce priveşte celelalte secții (a II-a, a III-a etc.), la cheltuielile inițiale se adaugă costurile producției (prestației) primite în ordine de la celelalte secții ş.a.m.d. Calculele de preluare a cotelor de cheltuieli care formează costul producției livrate în sistemul prestațiilor reciproce continuă până în momentul în care rezultatele obținute reprezintă valori neglijabile.)	$C_J = K_J \times Chf$
3) Înregistrarea cotelor de cheltuieli aferente prestațiilor reciproce în fişele conturilor analitice de cheltuieli: cotele de cheltuieli determinate se scad (se creditează) din cheltuielile secției furnizoare şi se adaugă (se debitează) la cheltuielile secției consumatoare şi se consemnează în notele contabile: (922 reprezintă "Cheltuielile activității auxiliare" (în cadrul interdependenței producției auxiliare), iar X, Y analiticele secțiilor respective)	$922_X = 922_Y$
4) Calculul costului unitar al producției de fabricație interdependentă: (*C* = costul unitar al producției fabricate; *j* = produsul fabricat în secția *J*; S_{FD} = soldul final debitor al contului de cheltuieli aferent secției; q_{AS} = cantitatea de producție livrată altor secții.)	$Cu_J = \frac{S_{FDJ}}{q_{AS}}$

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile sunt complete,
16 - 20	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
11 - 15	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este inexactă şi corespondenţele contabile incomplete,
6 - 10	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
1 - 5	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă şi corespondenţele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoţite de **calcule, explicaţii şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "H"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Cheltuielile indirecte de producție sunt, de regulă, cheltuielile care:

a) Nu se includ în costul produselor obținute;
b) Se colectează pe locuri şi perioade de gestiune şi se repartizează pe produse şi servicii;
c) Sunt efectuate pentru a produce: apă industrială, energie termică şi energie electrică;
d) Sunt efectuate de către compartimentele de conducere şi administrație a întreprinderii;
e) Se identifică pe obiecte de calculație în, momentul efectuării lor;

RĂSP.: **b**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele denumiri ale conturilor de gestiune şi exemple privind explicația înregistrărilor în debitul conturilor:

Explicația		**Denumirea şi simbolul contului**	
a	Abaterile de preț ale producției finite obținute	1	**901** Decontări interne privind cheltuielile
b	Costul standard al producției finite obținute	2	**902** Decontări interne privind producția obținută
c	Costul producției finite	3	**903** Decontări interne privind diferențele de preț

d	Costul efectiv al producției în curs de execuție	4	**931** Costul producției obținute
e	Costul efectiv al producției finite obținute	5	**933** Costul producției în curs de execuție

Să se atribuie fiecărui cont explicația corespunzătoare.

RĂSP.: 1 = c *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = e
3 = a
4 = b
5 = d

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere produce geamuri de aceiaşi calitate, conform următorului nomenclator:

Grosimea geamului (mm)	Dimensiunile geamului (m)	Cantitatea (bucăți)	Cheltuieli de producție (milioane u.m.)
2	2 × 1,50	6.000	12.960
3	4 × 0,75	4.000	
4	3 × 1,00	3.000	

Costul unitar al fiecărei folii de geam, în unități monetare, este:

RĂSP.: 720.000 *DIF*.: *greu REF*.: *SINTEZE (2005)*
1.080.000
1.440.000

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT			
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (dimensiuni)** (L × l × g / buc.) p_j	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ (***Pb*** **= parametru de bază -** P_2**)**	**Cantitatea echivalentă (buc.)** $Q_j = q_j \times K_j$
$q_2 = 6.000$	$P_2 = 2 \times 1{,}50 \times 0{,}002 = 6 \times 10^{-3}$	$K_2 = \frac{P_2}{Pb} = \frac{6\times10^{-3}}{6\times10^{-3}} = 1{,}0$	$Q_A = 6.000 \times 1{,}0 = 6.000{,}0$
$q_3 = 4.000$	$P_3 = 4 \times 0{,}75 \times 0{,}003 = 9 \times 10^{-3}$	$K_3 = \frac{P_3}{Pb} = \frac{9\times10^{-3}}{6\times10^{-3}} = 1{,}5$	$Q_B = 4.000 \times 1{,}5 = 6.000{,}0$
$q_4 = 3.000$	$P_4 = 3 \times 1{,}00 \times 0{,}004 = 12 \times 10^{-3}$	$K_4 = \frac{P_4}{Pb} = \frac{12\times10^{-3}}{6\times10^{-3}} = 2{,}0$	$Q_C = 3.000 \times 2{,}0 = 6.000{,}0$

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum(q \times K)j = 18.000{,}0\ (buc.)$
Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum(q\times K)j} = \frac{12.960.000.000\ u.m.}{18.000\ buc.} = 720.000{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru geam tip "**A**" de "2 mm"	$Cu_2 = Cu_E \times K_2 = 720.000\ u.m./buc. \times 1{,}0 = 720.000{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru geam tip "**B**" de "3 mm "	$Cu_3 = Cu_E \times K_3 = 720.000\ u.m./buc. \times 1{,}5 = 1.080.000{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru geam tip "**C**" de "4 mm "	$Cu_4 = Cu_E \times K_4 = 720.000\ u.m./buc. \times 2{,}0 = 1.440.000{,}0\ u.m./buc.$

REZOLVARE

Notă:

- cheltuielile sunt direct proporţionale cu suprafaţa şi grosimea materialului prelucrat (volumul foii de geam). Ca atare, poate fi avut în vedere un parametru unic, volumul foii de geam, sau un parametru complex care exprimă volumul sub forma produsului: L × l × g (lungime, lăţime, grosime).

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completaţi fiecare propoziţie sau enunţ. Nu utilizaţi semne diacritice sau de punctuaţie. Între cuvinte lăsaţi un singur spaţiu.

Procedeul calculelor iterative care face parte din categoria procedeelor de evaluare şi calculare a costurilor privind producţia de fabricaţie interdependentă este cunoscut şi sub denumirea de "Procedeul ...."

RĂSP.: reiterarii, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicaţi dacă enunţul sau propoziţia sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **921 "Cheltuielile activităţii de bază"** poate funcţiona astfel:

921 = 901

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

În conturile de gestiune din grupa 90 "Decontări interne" se înregistrează decontarea cheltuielilor de cazare şi deplasare.

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN VARIANTA COEFICIENȚILOR DIFERENȚIAȚI ŞI SELECTIVI** privind determinarea costului de producție ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN VARIANTA COEFICIENȚILOR DIFERENȚIAȚI ŞI SELECTIVI

Acest procedeu derivat din procedeul suplimentării, presupune repartizarea cheltuielilor indirecte cu ajutorul unor coeficienți care diferă de la un fel de cheltuială la altul. Se aplică în special pentru repartizarea cheltuielilor indirecte asupra sectoarelor de cheltuieli, fiecare coeficient de suplimentare calculându-se în raport cu o altă bază de repartizare. Procedeul se utilizează şi pentru repartizarea cheltuielilor indirecte de producție dacă sunt grupate pe destinații: CIFU (cheltuieli cu întreținerea şi funcționarea utilajelor), CGS (cheltuieli generale de secție) şi CAGS (cheltuieli administrativ gospodăreşti de secție).

Varianta coeficienților selectiv se utilizează numai pentru repartizarea pe purtătorii de costuri a cheltuielilor indirecte de producție ocazionate de procesul de producție.

Varianta presupune pe lângă folosirea unor baze (criterii) repartizare, care diferă de la un fel de cheltuială sau o subcategorie de cheltuieli la alta, şi alegerea sau selectarea produselor asupra cărora trebuie repartizate respectivele cheltuieli.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de aplicare şi calcul a **PROCEDEULUI ECHIVALĂRII CANTITATIVE A PRODUSULUI SECUNDAR CU PRODUSUL PRINCIPAL** privind determinarea costului unitar de producţie.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

PROCEDEUL ECHIVALĂRII CANTITATIVE A PRODUSULUI SECUNDAR CU PRODUSUL PRINCIPAL

Pentru determinarea costului unitar pentru procese de producţie din care rezultă un produs principal şi unul sau mai multe produse secundare se utilizează procedeul echivalării cantitative a produsului secundar cu produsul principal.

1. **Procedeul presupune utilizarea unei relaţii de echivalenţă** (E) între produsul secundar şi produsul principal, astfel întreaga producţie obţinută devine teoretic produs principal:

$$q_{SP} = \frac{q_S}{E}$$

unde:

q_{SP} = cantitatea de produs secundar transformată în produs principal;

q_S = cantitatea de produs secundar;

E = relaţia de echivalenţă.

2. **Cantitatea echivalentă (teoretică) de produs principal** se obține prin adunarea cantității de produs principal rezultat (Q_P) cu cantitatea de produs secundar transformată în produs principal (q_{SP}):

$Q_{P(teoretic)} = Q_P + q_{SP},$

unde:

$Q_{P(teoretic)}$ = cantitatea teoretică de produs principal;

Q_P = cantitatea de produs principal;

3. **Costul unitar** teoretic (convențional) se obține prin raportarea cheltuielilor colectate, la cantitatea teoretică principală:

$$C_{UC} = \frac{\sum Ch_i}{Q_{P(teoretic)}},$$

unde:

C_U = costul unitar al produsului principal teoretic;

Ch = cheltuielile de producție pe articole de calculație (i);

4. **Cheltuielile aferente produsului secundar** se obțin înmulțind costul unitar convențional C_{UC} cu cantitatea de produs secundar q_{SP} echivalată în produs principal:

$Ch_{qSEC} = q_{SP} \times C_{UC}$

unde:

Ch_{qSEC} = cheltuielile produsului secundar;

5. **Costul unitar pe unitatea de produs secundar** se obține prin raportarea cheltuielilor respective Ch_{SEC} la cantitatea de produs secundar rezultat q_S

$$C_{US} = \frac{Ch_{qSEC}}{q_S}$$

6. **Cheltuielile produsului principal** se obțin scăzând din totalul cheltuielilor, cheltuielile aferente produsului secundar.

$Ch_{PR} = Ch_{TOT} - Ch_{qSEC} = \sum Ch_i - Ch_{qSEC}$

7. **Costul unitar pe unitatea de produs principal** se obține prin raportarea cheltuielilor determinate (rămase), la cantitatea de produs principal fabricat.

$$C_{UP} = \frac{Ch_{PR}}{q_P}$$

Obs: Relația de echivalență - produs principal / produs secundar va conduce la acelaşi raport între costurile unitare ale acestor produse.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative care se integrează în tabelul de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "I"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Aplicarea procedeului indicilor de echivalență presupune parcurgerea unor etape metodologice, într-o anumită ordine de succesiune.

Care dintre etapele enunțate mai jos nu este specifică procedeului menționat?

a) Alegerea parametrilor şi stabilirea parametrului de bază;
b) Calculul indicilor (rapoartelor) de echivalență;
c) Echivalarea calculatorie a producției fabricate;
d) Decontarea costului produselor obținute;
e) Calculul costurilor pe unitatea convențională;

RĂSP.: **d**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele procedee de calcul al costurilor de producție şi relațiile lor de calcul reprezentative.

Să se atribuie fiecărui procedeu relația de calcul reprezen-tativă.

RELAȚIA DE CALCUL		**PROCEDEUL**	
a	$Cu = \frac{Sold\ 922_{ST}}{Q\ alte\ secții}$	PROCEDEUL DEDUCERII VALORII PRODUSELOR SECUNDARE	1
b	$Chvu = \frac{Ch\max - Ch\min}{Q\max - Q\min}$	PROCEDEUL (CALCULUI) ALGEBRIC	2

c	$C_{UP} = \frac{\sum Ch_i - [(q_{SV} \times p - Ch_S) + (q_{SU} \times p)]}{Q_P}$	PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE	3
d	$\begin{cases} Cu1 \times Q1 = Ch1 + q21 \times Cu2 \\ Cu2 \times Q2 = Ch2 + q12 \times Cu1 \end{cases}$	PROCEDEUL CALCULELOR ITERATIVE	4
e	$Chvu = \frac{\sum (XY)i}{\sum X^2 i}$	PROCEDEUL PUNCTELOR DE MINIM ŞI DE MAXIM	5

RĂSP.: 1 = c *DIF*.: *mediu REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = d
3 = e
4 = a
5 = b

EXPUNERE

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere industrială produce fire sintetice din acelaşi material, conform nomenclatorului:

Secțiunea firului (mm^2)	**Cantitatea realizată (kg)**	**Cheltuieli materiale (u.m.)**	**Cheltuieli de prelucrare (u.m.)**
0,2	6.000	1.650.000	1.200.000
0,3	3.000		
0,4	4.000		

Notă: Cheltuielile de prelucrare se repartizează invers proporțional cu secțiunea (finețea) firelor.

Să se calculeze costul fiecărui kilogram de sortiment (cu aceiaşi grosime) realizat:

RĂSP.: 2.200 *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
1.800
1.600

PUNCTAJ (SCORING): 24
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

Notă:

- cheltuielile materiale (cu materiile prime) sunt direct proporționale cu secțiunea firelor. Parametrul de bază se plasează la numitorul indicilor (rapoartelor) de echivalență.

EXPLICAȚIE	CHELTUIELI MATERIALE UNITARE	CHELTUIELI DE PRELUCRARE UNITARE	COST UNITAR
Costul unitar pentru ace tip "**A**" de "0,2 mm"	100	120	**220**
Costul unitar pentru ace tip "**B**" de "0,4 mm"	150	80	**230**
Costul unitar pentru ace tip "**C**" de "0,5 mm"	200	60	**260**

- Cheltuielile de prelucrare se repartizează invers proporțional cu secțiunea (finețea) firelor. Pentru grosimea firelor foarte subțiri se utilizează unitatea de măsură "tex-ul" care este egal cu greutatea în grame a unui fir lung de 1.000 m (gr/km), fapt ce echivalează cu secțiunea firului ($Tex = M = \rho \times V = \rho \times S \times l;\ S = Tex / \rho \times l$).

Parametrul de bază se plasează la numărătorul indicilor (rapoartelor) de echivalență.

REZOLVARE

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR MATERIALE			
PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT			
Cantitatea fabricată (kg.) q_i	**Parametrul (secțiunea firului - mm²) p_i**	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ **(*Pb* = parametru de bază - P_2)**	**Cantitatea echivalentă (kg.) $Q_j = q_j \times K_j$**
$q_2 = 6.000$	$P_2 = 0,2$	$K_2 = \frac{P_2}{Pb} = \frac{0,2}{0,2} = 1,0$	$Q_A = 6.000 \times 1,0 = 6.000,0$
$q_3 = 3.000$	$P_3 = 0,3$	$K_3 = \frac{P_3}{Pb} = \frac{0,3}{0,2} = 1,5$	$Q_B = 3.000 \times 1,5 = 4.500,0$
$q_4' = 4.000$	$P_4 = 0,4$	$K_4 = \frac{P_4}{Pb} = \frac{0,4}{0,2} = 2,0$	$Q_C = 3.000 \times 2,0 = 6.000,0$

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum(q \times K)j = 16.500,0$ kg.
Costul unitar echivalent pentru cheltuieli materiale	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum(q \times K)j} = \frac{1.650.000\ u.m.}{16.500\ kg.} = 100,0\ u.m./kg.$
Costul unitar pentru kg de fire de "2 mm²"	$Cu_2 = Cu_E \times K_2 = 100\ u.m./kg. \times 1,0 = 100,0\ u.m./kg.$
Costul unitar pentru kg de fire de "3 mm²"	$Cu_3 = Cu_E \times K_3 = 100\ u.m./kg. \times 1,5 = 150,0\ u.m./kg.$
Costul unitar pentru kg de fire de "4 mm²"	$Cu_4 = Cu_E \times K_4 = 100\ u.m./kg. \times 2,0 = 200,0\ u.m./kg.$

REZOLVARE

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR DE PRELUCRARE			
PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS			
Cantitatea fabricată (kg.) q_j	**Parametrul (secțiunea firului** - mm²**)** p_j	$K_J = \frac{P_b}{Pj}$ (***Pb*** **= parametru de bază -** P_2**)**	**Cantitatea echivalentă (kg.)** $Q_j = q_j \times K_j$
$q_2 = 6.000$	$P_2 = 0{,}2$	$K_2 = \frac{P_b}{P_2} = \frac{2}{2} = 1{,}0$	$Q_A = 6.000 \times 1{,}0 = 6.000{,}0$
$q_3 = 3.000$	$P_3 = 0{,}3$	$K_3 = \frac{P_b}{P_3} = \frac{2}{3} = 0{,}66$	$Q_B = 3.000 \times 0{,}66 = 2.000{,}0$
$q_4 = 4.000$	$P_4 = 0{,}4$	$K_4 = \frac{P_b}{P_4} = \frac{2}{4} = 0{,}5$	$Q_C = 4.000 \times 0{,}5 = 2.000{,}0$

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum(q \times K)j = 10.000{,}0$ kg.
Costul unitar echivalent pentru cheltuieli de prelucrare	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum(q \times K)j} = \frac{1.200.000}{10.000\ kg.} = 120{,}0\ u.m./kg.$
Costul unitar pentru kg de fire de "2 mm²"	$Cu_2 = Cu_E \times K_2 = 120\ u.m./kg. \times 1{,}0 = 120{,}0\ u.m./kg.$
Costul unitar pentru kg de fire de "3 mm²"	$Cu_3 = Cu_E \times K_3 = 120\ u.m./kg. \times 0{,}66 = 80{,}0\ u.m./kg.$
Costul unitar pentru kg de fire de "4 mm²"	$Cu_4 = Cu_E \times K_4 = 120\ u.m./kg. \times 0{,}5 = 60{,}0\ u.m./kg.$

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul care presupune calculul costului de producție cu ajutorul unui sistem de ecuații lineare în care necunoscutele sunt costurile unitare ale producției de fabricație interdependentă este cunoscut sub denumirea de "Procedeul ...."

RĂSP.: algebric, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU *(minute)* 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **931 "Costul producției obținute"** poate funcționa astfel:

931 = 933

RĂSP.: Fals, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU *(minute)* 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Conturile de gestiune din grupa **92** se debitează cu cheltuielile incorporabile în costuri, în conformitate cu destinația lor:

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU *(minute)* 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL DEFALCĂRII ÎN COTE PĂRȚI ÎN RAPORT CU PERIOADELE DE GESTIUNE** privind calculul costului de producție ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

PROCEDEUL DEFALCĂRII ÎN COTE PĂRȚI ÎN RAPORT CU PERIOADELE DE GESTIUNE

Acest procedeu numit şi procedeul defalcării de cote pro-rata temporis, presupune repartizarea cheltuielilor asupra sectoarelor sau purtătorilor care le-au ocazionat, prin cote părți stabilite în urma raportării valorii lor totale, la numărul etapelor (perioadelor de gestiune) asupra cărora se repartizează.

Calculul cotelor medii de cheltuieli se efectuează potrivit formulei:

$\overline{Ch} = \frac{\sum_i Chi}{N}$, în care:

$\overline{Ch}$ - reprezintă cota medie de cheltuieli care trebuie inclusă în costul producției dintr-o perioadă de gestiune dată;

Ch - suma cheltuielilor de repartizat pe purtători sau pe sectoare de cheltuieli;

i - categoria (felul) cheltuielii de repartizat;

N - numărul perioadelor de gestiune asupra cărora se referă cheltuielile de repartizat.

Acest procedeu se foloseşte pentru a repartiza pe purtători sau pe sectoare unele categorii de cheltuieli de valoare mare, cum ar fi: cheltuielile de constituire, cheltuielile de cercetare dezvoltare, contravaloarea programelor informatice, valoarea lucrărilor de construcții-montaj, de modernizare şi amenajare executate la mijloace fixe luate cu chirie, cheltuielile înregistrate în avans (zise şi anticipate), contravaloarea echipamentului de protecție, echipamentului de lucru şi îmbrăcămintea specială distribuită ş.a.

Valoarea totală a acestor cheltuieli este stabilită de întreprindere pe bază de documente contabile.

Numărul perioadelor de gestiune asupra cărora trebuie repartizate este precizat prin texte de lege ori prin contracte, inclusiv prin contractul colectiv de muncă

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se expună, pe etape, metodologia de elaborare şi clasificare a **BUGETELOR**.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

ELABORAREA BUGETELOR - BUGETUL COSTURILOR

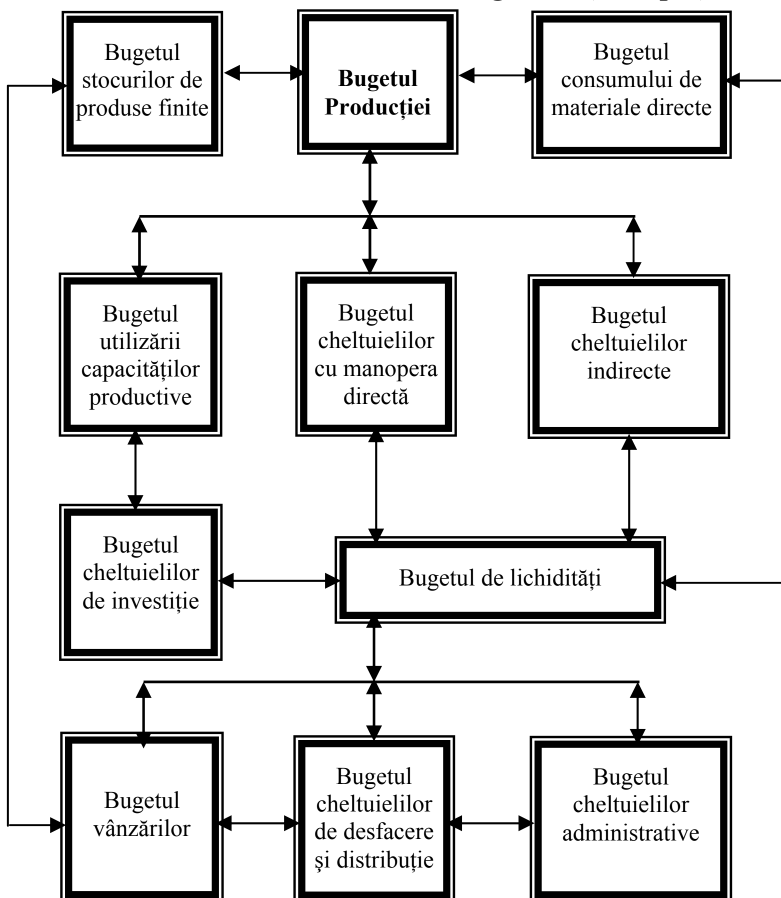
Potrivit dicționarului enciclopedic Webster ,[1] "Bugetul reprezintă o estimare pe articole a veniturilor şi cheltuielilor previzibile sau a rezultatelor din operații, aferente unei perioade de timp viitoare".

Elaborarea bugetelor se face de regulă într-o anumită ordine, dictată de un anumit criteriu sau metodă avute în vedere.

---

[1] *Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language*, NY, Gramercy Books, 1994.

Elaborarea descentralizată a bugetelor (exemplu)

Trebuie remarcat faptul că bugetul de lichidități, bugetul contului de profit şi pierdere şi bilanțul contabil previzional formează ceea **ce se numeşte bugetul principal.**

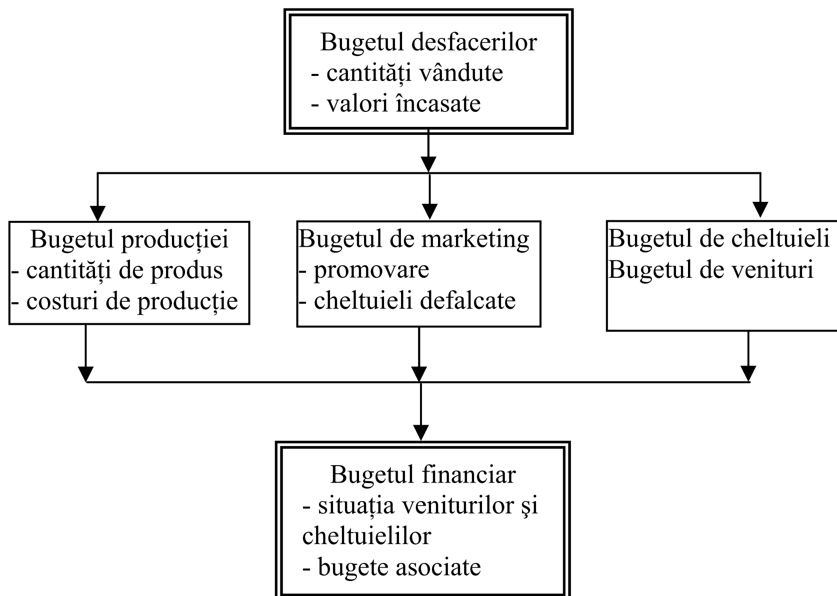
În momentul în care este aprobat, bugetul urmează să intre în execuție.

Dacă factorii de decizie nu îl aprobă, el este retras şi revizuit.

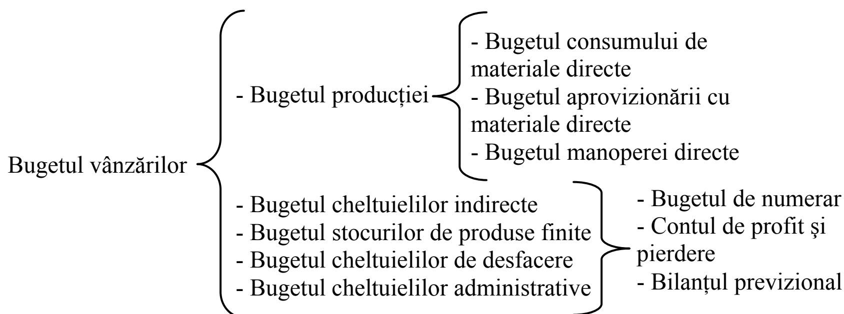
Aprobarea bugetului principal reprezintă punctul final al activității de bugetare, după care urmează transpunerea sa în practică.

Mai jos, se prezintă schema procesului de elaborare centralizată a bugetelor financiare, care ține seamă de tipologia menționată [2].

Elaborarea centralizată a bugetelor (exemplu)

Astfel având în vedere criteriul centralizat, se poate întocmi și următoarea schemă:

[2] Robbins, Stephen₇ *Management*, Third Edition, Englewood Cliffs, NJ., Prentice-Hall, 1991.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile sunt complete,
16 - 20	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
11 - 15	Conţinutul economic este corect, funcţia contabilă este inexactă şi corespondenţele contabile incomplete,
6 - 10	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă este exactă şi corespondenţele contabile incomplete,
1 - 5	Conţinutul economic este incorect, funcţia contabilă şi corespondenţele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoţite de **calcule**, **explicaţii şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "J"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Conform metodologiei, în cadrul procedeului calculelor iterative se consideră că numărul de runde suficiente pentru iterarea (aproximarea) costului prestațiilor reciproce este:

a) N + (1 pentru prima secție)
b) N + (2 pentru primele două secții)
c) N + (3 pentru primele trei secții)
d) 2N + (1 pentru prima secție)
e) 3N + (1 pentru prima secție)

în care N este numărul secțiilor din sistemul interdependent.

RĂSP.: **a**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING):	*6*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

O societate comercială deține la începutul lunii 1.000 buc. Produse finite realizate la costul de producție de 130 u.m. / buc. şi înregistrate la prețul standard (de înregistrare) de 100 u.m. / buc.

În data de 05. N societatea obține 1.000 buc. produse finite la costul de producție de 110 u.m./buc., le depozitează şi le înregistrează la prețul standard (de înregistrare) de 100 u.m. / buc.

În data de 10. N societatea comercială vinde 500 buc. produse finite.

În data de 15. N societatea obține, depozitează şi înregistrează, în aceleaşi condiții, 500 buc. produse finite cu costul de producție de 80 u.m./buc.

În data de 20. N are loc o ultimă vânzare a lunii de 1.000 buc. produse finite.

În tabelul următor sunt prezentate soldurile debitoare ale conturilor "**345**", "**348**" şi "**711**", coeficientul "**K**" de repartizare a diferențelor de preț asupra valorii produselor finite descărcate şi "Δ_S" Variația stocurilor, dispuse într-o ordine întâmplătoare.

Valori		Cerințe	
a	18.000	1	**345** Produse finite
b	- 18.000	2	**348** Diferențe de preț la produse
c	12.000	3	**711** Variația stocurilor
d	100.000	4	**K** Coeficient de repartizare
e	0,12	5	Δ_S Variația stocurilor

Să se restabilească valorile exacte ale fiecărui indicator.

RĂSP.: 1 = d *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = a
4 = e
5 = b

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

REZOLVARE: METODA INVENTARULUI PERMANENT

NOTE:

Conform regulii costului de achiziție sau de producție, după caz, stocurile intrau în gestiune sistematic şi cronologic la costul de achiziție sau de producție, şi se descărcau din gestiune, cu aceleaşi valori, dar în ordinea instituită de metodele FIFO, LIFO sau cu valoarea CMP - costului mediu ponderat.

Regula utiliza diferite valori de intrare / ieşire, determinate în general de fluctuațiile componentelor costului de achiziție - producție, (în special de prețurile de cumpărare, cheltuielile de transport – aprovizionare ş.a.).

Regula prețului (costului) standard presupune utilizarea atât la intrare, cât şi la ieşire a unor valori standard (prestabilite) aceleaşi într-un exercițiu financiar, situație în care trebuie evidențiate distinct atât la intrare, cât şi la ieşire diferențele (abaterile) favorabile (mai mici) sau nefavorabile (mai mari) dintre costul (real) de achiziție (producție) şi prețurile (costurile) standard (de înregistrare). În această situație, utilizând valori constante la ieşire, descărcarea din gestiune a stocurilor nu mai este influențată de ordinea de ieşire, ca atare, metodele LIFO, FIFO sau CMP, nu mai prezintă aplicabilitate.

REZOLVARE

<table>
<tr><th colspan="4">REGULA PREȚULUI (COSTULUI) STANDARD (prețul sau costul standard 100 u.m.)</th></tr>
<tr><th>EXPLICAȚIA</th><th>OPERAȚII</th><th>SUME</th><th>PRODUSE FINITE (345)</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Stoc inițial S_I
1.000 × 130 = 130.000</td><td>$S_{I\,ps}$ = 1.000 × 100 = 100.000</td><td>100.000</td><td rowspan="2">DP - diferențe de preț</td></tr>
<tr><td>$S_{I\,DP}$ = 1.000 × (130 - 100) = 30.000</td><td>30.000</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Intrarea I_1 (05. N)
1.000 × 110 = 110.000</td><td>+ $I_{1\,ps}$ = 1.000 × 100 = 100.000</td><td>100.000</td><td>345 = 711</td></tr>
<tr><td>+ $I_{1\,DP}$ = 1.000 × (110 - 100) = 10.000</td><td>10.000</td><td>348 = 711</td></tr>
<tr><td>Ieșirea E_1 (10. N)
500 buc.</td><td>- $E_{1\,ps}$ = 500 × 100 = 50.000
Nu se înregistrează ieșiri ($E_{1\,DP}$) de diferențe de preț în cursul lunii</td><td>50.000</td><td>711 = 345</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Intrarea I_2 (15. N)
500 × 80 = 40.000</td><td>+ $I_{2\,ps}$ = 500 × 100 = 50.000</td><td>50.000</td><td>345 = 711</td></tr>
<tr><td>+ $I_{2\,DP}$ = 500 × (80 - 100) = - 10.000</td><td>[10.000]</td><td>348 = 711</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ieșirea E_2 (20. N)
1.000 buc.</td><td>- $E_{2\,ps}$ = 1.000 × 100 = 100.000</td><td>100.000</td><td>711 = 345</td></tr>
<tr><td>- $E_{2\,DP}$ = k × V_E = 18.000)[1]</td><td>18.000</td><td>711 = 348</td></tr>
<tr><td>Stoc final S_F (cumulat)
(vezi cont 345 și 348)</td><td>S_F = $S_{F\,ps}$ + $S_{F\,DP}$ =
= 100.000 + 12.000 = 112.000</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Variația stocurilor
Δ_S = S_F - S_I</td><td>= 112.000 - 130.000 = - 18.000
(SFD_{711} = Variație negativă)</td><td></td><td></td></tr>
</table>

FIŞELE DE CONT

345
"Produse finite"

S_I = 100.000	E_1 = 50.000
I_1 = 100.000	E_2 = 100.000
I_2 = 50.000	
T_{SD} = 250.000	T_{SC} = 150.000
	S_{FD} = 100.000

348
"Diferențe de preț la produse"

S_I = 30.000	
I_1 = 10.000	
I_2 = 10.000	E_{2DP} = 18.000
T_{SD} = 30.000	(T_{SC} = 18.000)
	S_{FD} = 12.000

711
"Variația stocurilor"

E_1 = 50.000	I_1 = 100.000
E_2 = 100.000	I_1 = 10.000
E_{2DP} = 18.000	I_2 = 50.000
	I_2 = 10.000
	S_{FD} = 18.000

La prima vedere, această regulă pare mai complicată datorită evidenței duble atât a prețurilor (costurilor) standard, cât şi a diferențelor dintre costurile de achiziție (producție) şi prețurile (costurile) standard. Cu toate acestea, lucrurile se simplifică, cel puțin la ieşire, în situația în care descărcarea din gestiune a diferențelor de preț (cost), nu se face pentru fiecare ieşire în parte, ci o singură dată, global, la sfârşitul perioadei (an, lună) proporțional cu valoarea stocurilor ieşite (exprimate în preț - cost standard). Deoarece descărcarea diferențelor de preț (cost) este înregistrată în corespondență cu conturile de cheltuieli (sau venituri, pentru produse, 711 = 345), pentru a nu fi afectat rezultatul (fiscal al) exercițiului, perioada după care se face descărcarea trebuie să fie cât mai redusă (o lună).

Repartizarea diferențelor de preț asupra stocurilor ieşite din gestiune se face cu ajutorul coeficientului de repartizare K, cu care se multiplică valoarea stocurilor ieşite din gestiune (V_E):

$$\mathbf{K} = \frac{\textit{Soldul inițial al diferențelor de preț} + \textit{Diferențele de preț aferente intrărilor de stocuri}}{\textit{Soldul inițial al stocurilor la preț standard} + \textit{Intrări de stocuri în cursul perioadei la preț standard}}$$

În cazul de față:

$$K = \frac{30.000 + 0}{100.000 + 150.000} = 0{,}12\ (12\ \%) \text{ şi}$$

$$E_{2DP} = K \times V_E = 0{,}12 \times 150.000 = 18.000$$

Determinarea diferențelor de preț aferente ieşirilor de stocuri se poate face şi în baza regulii de trei simple, astfel:

Dacă la TSD_{STOC} (soldul inițial + intrările la PS)	corespunde	TSD_{DP} (soldul inițial al diferențelor de preț + intrările de DP aferente)
Atunci la TSC_{STOC} (ieşiri de stocuri la PS)	corespunde	$E_{2\,DP}$

$$E_{2DP} = \frac{T_{SD\,DP}}{T_{SD\,STOC}} \times T_{SC\,STOC} = K \times V_E = \frac{12.000}{100.000} \times 150.000 = 0{,}12 \times 150.000 = 18.000$$

Contul bifuncțional 711, redenumit variația stocurilor, nu prezintă sold inițial pentru că acesta, ca orice cont de venituri se închide la sfârşitul perioadei, prin contul de rezultate; atunci când soldul său este creditor semnifică o variație pozitivă (creştere, stocaj) a stocurilor. În cazul de față, soldul debitor al contului bifuncțional 711 semnifică o variație negativă (scădere, destocaj) a stocurilor:

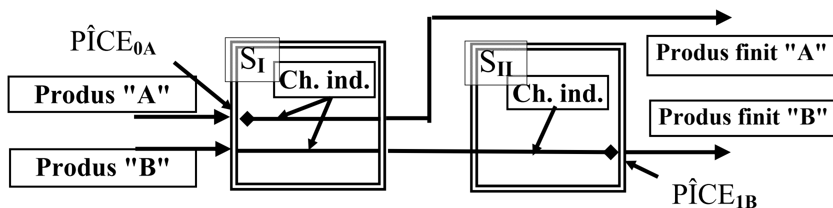
$\Delta_S = S_F - S_I = 112.000 - 130.000 = -\ 18.000$.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O societate comercială fabrică două (sortimente) de produse **A** şi **B**. Produsul **A** se fabrică numai în Secția **I** iar produsul **B** în Secțiile **I** şi **II**. Se cunosc datele (în u.m.): cheltuieli directe (**200** pentru **A şi 100** pentru **B**), cheltuieli de secție (indirecte de producție) $S_{\mathbf{I}}$ (60) şi $S_{\mathbf{II}}$ (90), cheltuieli de administrație (50), preț prestabilit (de înregistrare, respectiv costul standard, 225 pentru ambele sortimente), producția în curs de execuție la începutul perioadei (10 pentru **A**) şi la finele perioadei (10 pentru **B**). Bazele de repartizare a cheltuielilor indirecte (de producție) sunt cheltuielile directe.

Să se calculeze costurile de producție ale produselor **A** şi **B**

INDICAȚII:

RĂSP.: 250 *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
200

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

	EXPLICAȚII	A	B	A	B
1	Cheltuieli directe	200	100	$921_A = 901$ **200**	$921_B = 901$ **100**
2	Cheltuieli indirecte S_I	60		$923S_I = 901$ **60**	
3	*Cheltuieli indirecte repartizate în S_I*	$60 \times \frac{200}{100+200} = 40$	$60 \times \frac{100}{100+200} = 20$	$921_A = 923S_I$ **40**	$921_B = 923S_I$ **20**
4	Cheltuieli indirecte S_{II}	90		-	$923S_{II} = 901$ **90**
5	*Cheltuieli indirecte repartizate în S_{II}*	-	90	-	$921_B = 923S_{II}$ **90**
6	Cheltuieli de adm.	50		$924 = 901$ **50**	
7	*Cheltuieli de administrație repartiz.*	-	-	(de regulă, nu se repartizează în costul de producție)	
8	$PICE_0$ (inițială)	10	-	$921_A = 933_A$ **10**	-
9	$PICE_1$ (finală)	-	10	-	$933_B = 921_B$ **10**
10	Cost standard	225	225	$931_A = 902_A$ **225**	$931_B = 902_B$ **225**
11	*Cheltuieli efective (921)*			$902_A = 921_A$ **250**	$902_B = 921_B$ **200**
12	*Abateri (903)*			$903_A = 902_A$ **25**	$903_B = 902_B$ **-25**
13	*Cost de producție Rd.1 + Rd.3 + Rd.7 + Rd.8 - Rd.9* (vezi bibliografia)	**250**	**200**	$931_A = 903_A$ **25** **931_A**: **225**, **25**, total **250**	$931_B = 903_B$ **-25** **931_B**: **225**, **-25**, total **200**

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Grupa **90** din clasa conturilor de gestiune poartă denumirea de "Decontări .."

RĂSP.: interne, *DIF*.: *uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU *(minute)* 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **931 "Costul producției obținute"** face parte din grupa de conturi intitulată "Decontări interne".

RĂSP.: Fals, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU *(minute)* 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Contul simbolizat **931** se numeşte "Cheltuielile activității de bază".

RĂSP.: Nu, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU *(minute)* 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

În ce constă procedeul indicilor de echivalență în raport invers ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS

Procedeul se aplică în cazul când cheltuielile sau o parte din acestea se modifică invers proporțional cu anumiți parametrii (cazul cheltuielilor de prelucrare de finețe, când cheltuielile sunt cu atât mai mari cu cât dimensiunea de prelucrare a reperelor este mai mică). Procedeul este asemănător cu procedeul indicilor de echivalență în raport direct cu mențiunea că se va lua drept bază de echivalare produsul cu parametrul cel mai mic, iar acesta se va plasa la numărătorul rapoartelor (indicilor) de echivalență - K_J, unde ***J*** sunt produsele A, B, C ... (pentru a se menține relația de invers proporționalitate).

PUNCTAJ (SCORING):	*12*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

8) **ESEU (ESSAY)**

Să se efectueze înregistrările contabile şi fişele de conturi de gestiune aferente testului nr. 3 (**RĂSPUNS NUMERIC**).

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

SISTEMUL DE CONTURI ŞI ÎNREGISTRĂRI CONTABILE

1	**DESCHIDEREA CONTURILOR** (la finele unei perioade, în contabilitatea de gestiune toate conturile [1] se închid - vezi operația 8).	933 = 901
	DESCHIDEREA conturilor producției în curs de execuție [2] neterminată în luna anterioară (la începutul perioadei).	921 = 933
	ÎNREGISTRAREA pe cheltuieli (de regulă, directe) a producției în curs de execuție [3] (la începutul perioadei).	

2	**DECONTAREA CHELTUIELILOR**, după caz: ale activității de bază, ale activității auxiliare, indirecte de producție, celelalte cheltuieli indirecte, respectiv cheltuielile generale de administrație şi cheltuielile de desfacere (în cursul perioadei).	92x = 901 x = 1, 2, 3, 4, 5
3	**REPARTIZAREA CHELTUIELILOR:** indirecte de producție şi după caz celelalte cheltuieli, [4] prilej cu care conturile se închid.	921 = 923
4	**ÎNREGISTRAREA PRODUCȚIEI** la preț standard (prestabilit) numit preț de înregistrare (cu denumirea specifică în **CG & CC** de **cost standard**), în cursul perioadei, respectiv atunci când producția finită se depozitează (stochează) la magazie.	931 = 902
5	**DECONTAREA PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE** inventariată şi evaluată la cost de producție la sfârşitul perioadei [5].	933 = 921
6	**DECONTAREA PRODUCȚIEI [6] la cost efectiv** (toate cheltuielile efectuate, prilej cu care 921 se închide la sfârşitul perioadei).	902 = 921
7	**DECONTAREA DIFERENȚELOR DE PREȚ**[7] (prilej cu care contul 902 se închide la sfârşitul perioadei).	903 = 902
8	**ÎNCHIDEREA CONTURILOR DE DIFERENȚE DE PREȚ** (prilej cu care contul 903 se închide la sfârşitul perioadei).	931 = 903
9	**ÎNCHIDEREA TUTUROR CONTURILOR** (prilej cu care şi conturile 931 şi 933 se închid la sfârşitul perioadei).	901 = 931(3)

Note:

[1] Conturile utilizate sunt: **901** (Decontări interne privind cheltuielile); **902** (Decontări interne privind producția obținută); **903** (Decontări interne privind diferențele de preț); **921** (Cheltuielile activității de bază); **922** (Cheltuielile activității auxiliare); **923** (Cheltuieli indirecte de producție); **924** (Cheltuieli generale de administrație); **925** (Cheltuieli de desfacere); **931** (Costul producției obținute); **933** (Costul producției în curs de execuție). Pot fi utilizate şi alte conturi în funcție de opțiunea fiecărei unități patrimoniale.

[2] Producția în curs de execuție reprezintă producția care nu a trecut prin toate fazele (stadiile) de prelucrare, prevăzute în procesul tehnologic, precum şi produsele nesupuse probelor şi recepției tehnice sau necompletate în întregime. În cadrul producției în curs de execuție se cuprind, de asemenea, lucrările şi serviciile, precum şi studiile în curs de execuție sau

neterminate. Producția în curs de execuție se determină prin inventarierea producției neterminate la finele perioadei, prin metode tehnice de constatare a stadiului sau gradului de efectuare a operațiunilor tehnologice şi evaluarea acesteia la costurile de producție.

[3] Costul producției în curs de execuție de la începutul perioadei se adaugă la cheltuielile perioadei, pe purtători, respectiv în debitul analiticelor contului **921**, deoarece aceasta continuă fabricația din perioada precedentă în care au fost colectate cheltuielile sale (se va observa debitarea contului de cheltuieli **921**). Există variante de înregistrare prin care se debitează direct contul **902**.

[4] Cheltuielile generale de administrație şi cheltuielile de desfacere sunt în general excluse din costul de producție, în afară de cazul când condițiile specifice de exploatare justifică luarea lor în considerație. În măsura în care cheltuielile generale de administrație se includ în costul de producție, repartizarea asupra costurilor produselor se face similar cheltuielilor indirecte de producție. În cazul în care identificarea cheltuielile de desfacere nu este posibilă pe produs, acestea pot fi repartizate, proporțional cu greutatea sau volumul produselor livrate, sau în funcție de alte criterii.

[5] Costul producției în curs de execuție de la finele perioadei se deduce (scade) din totalul cheltuielilor perioadei (cheltuieli transferate acum pe purtători, respectiv în analiticele contului 921) pentru a rămâne numai cheltuielile producției finite al cărui cost se doreşte să fie determinat (se va observa creditarea contului de cheltuieli **921**).

[6] Prin producție se înțelege, respectiv: **semifabricatele**, care sunt produsele al căror proces tehnologic a fost terminat într-o secție (faza de fabricație) şi care trec în continuare în procesul tehnologic al altei secții (faze de fabricație) sau se livrează terților; **produsele finite**, respectiv produsele care au parcurs în întregime fazele procesului de fabricație şi nu mai au nevoie de prelucrări ulterioare în cadrul unității patrimoniale, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților; **produsele reziduale** reprezentând rebuturi, materiale recuperabile sau deşeuri.

[7] Diferențele de preț sau abaterile dintre costul de producție şi costul standard pot fi nefavorabile (costul de producție mai mare decât costul standard, respectiv contul **902** prezintă sold debitor - înregistrare în negru) sau favorabile (costul de producție mai mic decât costul standard, respectiv contul sold creditor - înregistrare în roşu).

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "K"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Din punctul de vedere al contabilității de gestiune, costul de producție reprezintă:

a) expresia valorică a consumului celor trei factori de producție;
b) totalitatea cheltuielilor înregistrate în contabilitatea financiară şi preluate în contabilitatea de gestiune;
c) costul de achiziție al materiilor prime şi consumabilelor, celelalte cheltuieli directe de producție, precum şi cota cheltuielilor indirecte de producție alocate în mod rațional ca fiind legate de fabricația acestuia.
d) expresia valorică a consumului de resurse;
e) totalitatea cheltuielilor înregistrate în contabilitatea de gestiune şi preluate în contabilitatea financiară;

RĂSP.: **c**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele denumiri şi simboluri ale conturilor contabilității de gestiune: Să se restabilească denumirea corectă a fiecărui cont (simbol).

Denumirea contului		**Simbolul contului**	
a	Cheltuielile activităților auxiliare	1	901
b	Decontări interne privind cheltuielile	2	902
c	Decontări interne privind producția obținută	3	903
d	Decontări interne privind diferențele de preț	4	921
e	Cheltuielile activității de bază	5	922

RĂSP.: 1 = b   *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = d
4 = e
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondenţă** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

Într-o secţie de producţie se realizează două sortimente de produse A şi B pentru care se efectuează cheltuieli cu materii prime, manoperă, cheltuieli cu întreţinerea şi funcţionarea utilajelor (CIFU), cheltuieli generale de secţie (CGS) şi cheltuieli generale de administraţie (CGA), conform tabelului următor:

EXPLICAŢIA	Sortimentul A	Sortimentul B
Materii prime	150	250
Manoperă	200	300
CIFU	800	
Cote CIFU repartizate		
CGS	1.000	
Cote CGS repartizate		
Cost de producţie		
Număr de produse	10	10
Cost de producţie unitar		
CGA	1.350	
Cote CGA repartizate		
Cost comercial		
Cost comercial unitar		

Bazele de repartizare sunt cheltuielile directe, respectiv cheltuielile cu materiile prime pentru CIFU (cheltuieli cu întreţinerea şi funcţionarea utilajelor), cheltuielile cu salariile personalului direct productiv (manopera) pentru CGS (cheltuieli generale de secţie) şi costurile de producţie pentru CGA (cheltuieli generale de administraţie).

REZOLVARE

EXPLICAȚIA	Sortimentul A	Sortimentul B
Materii prime	150	250
Manoperă	200	300
CIFU	800	
Cote CIFU repartizate)[1]	$C_{A(CIFU)} = \frac{800}{150+250} \times 150 = 300$	$C_{B(CIFU)} = \frac{800}{150+250} \times 250 = 500$
CGS	1.000	
Cote CGS repartizate)[2]	$C_{A(CGS)} = \frac{200}{200+300} \times 1.000 = 400$	$C_{B(CGS)} = \frac{300}{200+300} \times 1.000 = 600$
Cost de producție -C_P)[3]	1.050	1.650
Număr de produse -Q	10	10
Cost de producție unitar	$CP_{UA} = \frac{C_P A}{Q} = \frac{1.050}{10} = 105$	$CP_{UB} = \frac{C_P B}{Q} = \frac{1.650}{10} = 165$
CGA	1.350	
Cote CGA repartizate)[4]	$C_{A(CGA)} = \frac{1.050}{1.050+1.650} \times 1.350 = 525$	$C_{B(CGA)} = \frac{1.650}{1.050+1.650} \times 1.350 = 825$
Cost comercial -C_C)[5]	1.575	2.475
Cost comercial unitar	$C_{CUA} = \frac{C_{CA}}{Q} = \frac{1.575}{10} = 157,5$	$C_{CUB} = \frac{C_{CB}}{Q} = \frac{2.475}{10} = 247,5$

[1] Procedeul suplimentării forma clasică (a coeficientului unic)
[2] Procedeul suplimentării forma cifrelor relative la structură
[3] Cheltuieli directe plus cote de cheltuieli indirecte repartizate
[4] Procedeul suplimentării forma cifrelor relative la structură
[5] Cost de producție plus cote de cheltuieli generale de administrație

Să se calculeze costul complet sau comercial unitar al produselor **A** şi **B**.

RĂSP.: 157,5 *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
247,5

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completaţi fiecare propoziţie sau enunţ. Nu utilizaţi semne diacritice sau de punctuaţie. Între cuvinte lăsaţi un singur spaţiu.

Procedeul punctelor de minim şi de maxim este un procedeu de separaţie a cheltuielilor indirecte de producţie în cheltuieli .... (două cuvinte, primul cuvânt din patru litere, separate prin conjuncţia "şi")

RĂSP.: fixe si variabile, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicaţi dacă enunţul sau propoziţia sunt adevărate sau false.

În debitul contului **924 "Cheltuieli generale de administraţie"** se înregistrează cheltuielile dublu indirecte de conducere a întreprinderii.

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

În practica contabilă din România, conform Legii contabilității şi OMFP 1826/2003 publicat în M.Of. nr. 23 din 01/12/2004, utilizarea conturilor de gestiune este obligatorie.

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS** privind calculul costului unitar de producție?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS

Utilizarea indicilor de echivalență calculați ca raport invers este necesară în cazul când o parte din cheltuielile de producție repartizabile (de obicei cele de prelucrare) se află în raport invers proporțional față de mărimea unui anumit parametru care exprimă efortul de fabricație. O asemenea situație se întâlneşte în producția de semiconductori, microelectronică şi aparate de măsură fabricate în serie mare, unde cheltuielile de prelucrare, inclusiv cele privind controlul tehnic de calitate, se află în raport invers proporțional cu dimensiunea pieselor. În acelaşi raport se găsesc şi cheltuielile de producere a firelor şi fibrelor sintetice cu grosimea firului, precum şi orice alte aplicații industriale pentru care cheltuielile sau o parte a acestora se modifică invers proporțional cu un parametru.

Procedeul este asemănător cu procedeul indicilor de echivalență în raport direct cu mențiunea că se va lua drept bază pentru echivalență parametrul cel mai mic iar acesta se va plasa la numărătorul rapoartelor (indicilor) de echivalență - K_J, unde ***J*** sunt produsele A, B, C ... (pentru a se menține invers proporționalitatea).

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **901** "**Decontări interne privind cheltuielile**": conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **901** se ține evidența decontărilor interne privind cheltuielile activității de bază şi auxiliare, cheltuielile comune ale secției, cheltuielile generale de administrație, precum şi cheltuielile de desfacere şi se stabileşte diferența între prețurile de înregistrare (prestabilite sau cu ridicata) şi costul efectiv al produselor finite, semifabricatelor din producție destinate vânzării, lucrărilor executate şi serviciilor prestate, care formează *producția marfă* a unității.

Contul 901 "Decontări interne privind cheltuielile" este un cont bifuncțional dar funcționează ca un cont de pasiv.

Contul 901 "Decontări interne privind cheltuielile" *se creditează*, în cursul lunii, prin debitul conturilor 921 "Cheltuielile activității de bază", 922 "Cheltuielile activităților auxiliare", 923 "Cheltuieli indirecte de producție", 924 "Cheltuieli generale de administrație", 925 "Cheltuieli de desfacere" şi *se debitează*, la sfârşitul lunii, prin creditul conturilor 931 "Costul producției obținute" şi 903 "Decontări interne privind diferențele de preț.

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D 901 "Decontări interne privind cheltuielile"	**C**
Costul efectiv al produselor finite obținute (cont: 931)	Cheltuielile de producție din contabilitatea financiară, înregistrare în conturi după natura economică (cont: 921, 922, 923, 924, 925)
Sold final creditor (costul efectiv al producției în curs de execuție)	

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "L"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

În raport de specificul procesului tehnologic, pentru calculul costului unitar se utiliează o serie de procedee specifice.

Care dintre procedeele enunțate mai jos nu este specific calculului costului unitar?

a) procedeul diviziunii simple;
b) procedeul valorii rămase;
c) procedeul cifrelor de echivalență;
d) procedeul indicilor de echivalență;
e) procedeul suplimentării;

RĂSP.: **e**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele denumiri şi simboluri ale conturilor contabilității de gestiune:

Să se restabilească denumirea corectă a fiecărui cont (simbol).

	Denumirea contului	**Simbolul contului**	
a	Costul producției în curs de execuție	1	923
b	Cheltuieli indirecte de producție	2	924
c	Cheltuieli generale de administrație	3	925
d	Cheltuieli de desfacere	4	931
e	Costul producției obținute	5	933

RĂSP.: 1 = b *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = d
4 = e
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere realizează trei sortimente de produse în trei secții de fabricație.

Dispuneți de următoarele date privind cheltuielile indirecte de producție şi bazele de repartizare ale acestora pe produse:

	Secția **1**	Secția **2**	Secția **3**
Cheltuieli indirecte	15.000 u.m.	8.000 u.m.	5.000 u.m.
Bazele de repartizare (total)	3.000 u.m.	400 u.m.	5.000 u.m.
- A	1.500 u.m.	250 u.m.	-
- B	500 u.m.	-	2.000 u.m.
- C	1.000 u.m.	150 u.m.	3.000 u.m.

Care este cota cheltuielilor indirecte de producție repartizată asupra produsului C ?

RĂSP.: 11.000 u.m., *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

INDICAȚII

Cota de cheltuieli indirecte se determină prin înmulțirea cheltuielilor de repartizat cu ponderile fiecărei baze de repartizare (**G_J**) în totalul bazelor ($Cota_J = Ch_{IND.} \times \frac{B_j}{\sum B_j} = Ch_{IND} \times G_j$ - forma cifrelor relative la structură)

sau împărțirea cheltuielilor de repartizat la suma bazelor şi înmulțirea rezultatului (**K_S**) cu fiecare bază de repartizare, ($Cota_J = \frac{Ch_{IND.}}{\sum B_j} \times B_j = K_s \times B_j$ - procedeul suplimentării în varianta coeficientului unic), ambele procedee conducând la acelaşi rezultat, reprezentând de fapt aceiaşi relație scrisă în două moduri.

REZOLVARE

	Secția 1	Secția 2	Secția 3
Cheltuieli indirecte	15.000 u.m.	8.000 u.m.	5.000 u.m.
Bazele de repartizare (total)	3.000 u.m.	400 u.m.	5.000 u.m.
- A	1.500 u.m.	250 u.m.	-
- B	500 u.m.	-	2.000 u.m.
- C	1.000 u.m.	150 u.m.	3.000 u.m.
Cote de cheltuieli indirecte:			
Repartizare asupra produsului A	$C^{A(21)} = \frac{1.500}{3.000} \times 15.000 = 7.500$	$C^{A(22)} = \frac{250}{400} \times 8.000 = 5.000$	$C^{A(23)} = \frac{0}{5.000} \times 5.000 = 0$
Repartizare asupra produsului B	$C^{B(21)} = \frac{500}{3.000} \times 15.000 = 2.500$	$C^{B(22)} = \frac{0}{400} \times 8.000 = 0$	$C^{B(23)} = \frac{2.000}{5.000} \times 5.000 = 2.000$
Repartizare asupra produsului C	$C^{C(21)} = \frac{1.000}{3.000} \times 15.000 = 5.000$	$C^{C(22)} = \frac{150}{400} \times 8.000 = 3.000$	$C^{C(23)} = \frac{3.000}{5.000} \times 5.000 = 3.000$

Cote de cheltuieli indirecte	Secția 1	Secția 2	Secția 3	TOTAL
Repartizare asupra produsului A	7.500	5.000	0	12.500
Repartizare asupra produsului B	2.500	0	2.000	4.500
Repartizare asupra produsului C	5.000	3.000	3.000	11.000
TOTAL	15.000	8.000	5.000	**28.000**

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul de delimitare a cheltuielilor de producție în variabile şi fixe care utilizează abaterile de producție şi de cheltuieli pentru calculul cheltuielilor variabile unitare este intitulat "Procedeul celor mai mici .... "

RĂSP.: patrate, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, Contul **901 "Decontări interne privind cheltuielile"** poate funcționa astfel:

923 = 901

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Cheltuielile înregistrate în contabilitatea financiară şi care prin intermediul contabilității de gestiune devin costuri, se numesc cheltuieli incorporabile.

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII** în forma cifrelor relative la structură:

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII în forma cifrelor (numerelor) relative de structură

Procedeul este folosit pentru repartizarea şi delimitarea cheltuielilor indirecte pe genuri de activităţi, pe sectoare sau zone de cheltuieli şi în final pe purtătorii de costuri (**PLS** - produse, lucrări, servicii ş.a.).

Determinarea costului de producţie prin **însumarea cheltuielilor directe** cu **cote de cheltuieli indirecte**, se numeşte **procedeul suplimentării** şi stabileşte, în principal, modul concret de calcul al cotelor de cheltuieli indirecte imputate (repartizate) raţional asupra **PLS**.

Pentru determinarea cotelor de cheltuieli indirecte, procedeul, în forma cifrelor relative la structură, presupune înmulţirea cheltuielilor de repartizat cu ponderile fiecărei baze de repartizare (G_J) în totalul bazelor ($Cota_J = Ch_{IND.} \times \frac{B_j}{\sum B_j} = Ch_{IND} \times G_j$)

Coeficienţii de structură pot fi folosiţi şi sub forma unor serii multiple având caracter diferenţiat ori selectiv, dacă se au în vedere criterii diferite de repartizare şi, respectiv, traseul produselor prin secţiile de fabricaţie.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING):	*12*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **902 "Decontări interne privind producția obținută"**: conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **902** se ține evidența decontărilor interne privind costul producției obținute în cursul lunii, la preț de înregistrare (prestabilit sau cu ridicata).

Contul 902 "Decontări interne privind producția obținută" este un cont bifuncțional.

Contul 902 "Decontări interne privind producția obținută" *se creditează,* în cursul lunii, prin debitul conturilor 903 "Decontări interne privind diferențele de preț" şi 931 "Costul producției obținute" şi *se debitează*, la sfârşitul lunii, prin creditul conturilor 921 "Cheltuielile activității de bază", 922 "Cheltuielile activităților auxiliare", 923 "Cheltuieli indirecte de producție", 924 "Cheltuieli generale de administrație", 925 "Cheltuieli de desfacere" şi 933 "Costul producției în curs de execuție".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D 902 "Decontări interne privind producția obținută"	**C**
Costul efectiv al producției finite obținute (cont: 921)	Costul standard al producției finite obținute (cont: 931). Diferențele de preț aferente producției finite obținute (cont: 903)

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule, explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "M"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Decontarea prestațiilor reciproce dintre secțiile auxiliare se poate realiza prin următorul procedeu:

a) procedeul cifrelor de echivalență;
b) procedee de delimitare a cheltuielilor de producție în variabile şi fixe;
c) procedeul calculului algebric;
d) procedeul indicilor de echivalență;
e) procedeul celor mai mici pătrate;

RĂSP.: **c**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU (minute) 2

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele simboluri şi denumiri ale conturilor din contabilitatea financiară şi de gestiune.

Să se stabilească o corespondență de conținut între conturile *Contabilității de gestiune* şi cele ale *Contabilității financiare*.

Contabilitatea financiară		**Contabilitatea de gestiune**	
a	**"601"** Cheltuieli cu materiile prime	1	**"931"** Costul producției obținute
b	**"345"** Produse finite	2	**"923"** Cheltuieli indirecte de producție
c	**"331"** Produse în curs de execuție	3	**"921"** Cheltuielile activității de bază

d	**"348"** Diferențe de preț la produse	4	**"903"** Decontări interne privind diferențele de preț
e	**"602"** Cheltuieli cu materialele consumabile	5	**"933"** Costul producției în curs de execuție

RĂSP.: 1 = b *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = e
3 = a
4 = d
5 = c

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

Într-un combinat chimic, cheltuielile ocazionate de instalația de electroliză a clorurii de sodiu sunt de 800.000, u.m. iar producția obținută este formată din: 10.000 tone leşie sodă caustică, 10 tone hidrogen şi 9.990 tone clor.

În timpul depozitării produselor intervin pierderi tehnologice la cantitățile de hidrogen şi clor fabricate, fiind utilizate 8 tone hidrogen şi 6.660 tone clor.

Să se calculeze costul unitar (în u.m.) al produselor hidrogen şi clor.

RĂSP.: 50 *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
60

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

Pentru calculul costului unitar al produselor asociate (colaterale, simultane sau cuplate) care au valori de întrebuinţare apropiate se utilizează **procedeul cantitativ**.

Procedeul presupune calculul unui **cost unitar mediu** ca raport dintre totalitatea cheltuielilor efectuate şi totalitatea cantităţilor obţinute:

$$\overline{C_U} = \frac{\sum Ch_i}{\sum q_j} = \frac{800.000}{10.000 + 10 + 9.990} = 40\ (um/t)$$

Costul unitar efectiv pentru produsele la care intervin reutilizări sau pierderi tehnologice se determină înmulţind **costul unitar mediu** cu raportul dintre **cantitatea fabricată** dintr-un anumit produs şi **cantitatea utilizată** din acel produs (cantitatea fabricată din care se scade cantitatea pierdută):

$$C_{Uef} = \overline{C_U} \times \frac{q_{fabricat}}{q_{utilizat}}$$

$$C_{U(H)} = 40 \times \frac{10}{8} = 50\ (um/t)$$

$$C_{U(Cl)} = 40 \times \frac{9.990}{6.660} = 60\ (um/t)$$

Obs.: corecţia face ca costul unitar al produselor utilizate să se majoreze în funcţie de pierderile intervenite.

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completaţi fiecare propoziţie sau enunţ. Nu utilizaţi semne diacritice sau de punctuaţie. Între cuvinte lăsaţi un singur spaţiu.

Procedeul de delimitare a cheltuielilor de producţie în variabile şi fixe care utilizează maximul şi minimul de producţie şi de cheltuieli pentru calculul cheltuielilor variabile unitare este intitulat "Procedeul .... de maxim şi de minim"

RĂSP.: punctelor, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU (minute) 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **923 "Cheltuieli indirecte de producție"** poate funcționa astfel:

923 = 901

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Cheltuielile directe de producție sunt, de regulă, cheltuielile care se identifică pe obiecte de calculație în momentul efectuării lor.

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII** în forma clasică (sau a coeficientului unic):

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII în forma clasică (sau a coeficientului unic)

Acest procedeu se aplică în cazul în care purtătorii de costuri şi sectoarele de cheltuieli sunt considerate în calculație drept entități de sine stătătoare, fiind inacceptabilă omogenizarea sau compararea unora dintre ele.

Calculul costului de producție prin **însumarea cheltuielilor directe** cu **cote de cheltuieli indirecte** se numește **procedeul suplimentării** și stabilește modul concret de calcul al cotelor de cheltuieli indirecte imputate (repartizate) rațional Obiectelor de calculație asupra **PLS** (produse, lucrări, servicii).

În această formă, procedeul suplimentării presupune stabilirea unor baze (criterii) de repartizare raționale legate cauzal de obiectele de calculație.

Pentru determinarea cotelor de cheltuieli indirecte, procedeul, în forma clasică, presupune împărțirea cheltuielilor de repartizat la suma bazelor și înmulțirea rezultatului (K_S) cu fiecare bază de repartizare, ($Cota_J = \frac{Ch_{IND.}}{\sum B_j} \times B_j = K_S \times B_j$)

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **903 "Decontări interne privind diferențele de preț":** conținut economic, funcție contabilă și corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **903** se ține evidența diferențelor de preț calculate, la sfârșitul lunii, între costul efectiv al producției obținute și prețul de înregistrare (prestabilit sau cu ridicata) al acestora.

Contul 903 "Decontări interne privind diferențele de preț" este un cont de activ.

Contul 903 "Decontări interne privind diferențele de preț" *se debitează*, la sfârșitul lunii, prin creditul contului 902 "Decontări interne privind producția obținută" și *se creditează* prin debitul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D 903 "Decontări interne privind diferențele de preț" C	
Diferențele de preț aferente producției finite obținute (cont: 902)	Diferențele de preț aferente producției finite obținute, repartizate (cont: 931)

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule, explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "N"

1) ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Cheltuielile directe de producție sunt, de regulă, cheltuielile care:

a) Rămân constante cu modificarea volumului fizic al producției fabricate;
b) Nu se pot identifica pe produse, lucrări, servicii ş.a. în momentul efectuării lor;
c) Nu se includ în costul produselor obținute;
d) Nu se regăsesc în contabilitatea de gestiune ci numai în contabilitatea financiară;
e) Se identifică pe obiecte de calculație în momentul efectuării lor;

RĂSP.: **e**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU (minute) 2

2) CORESPONDENȚĂ (MATCHING)

Sunt date următoarele conturi din contabilitatea de gestiune.

Să se stabilească corespondența contabilă posibilă a conturilor numerotate cu cifre arabe pe poziția de *Credit*.

DEBIT		CREDIT	
a	901 "Decontări interne privind cheltuielile"	902 "Decontări interne privind producția obținută"	1
b	902 "Decontări interne privind producția obținută"	931 "Costul producției obținute"	2

c	922_{ST} "Cheltuielile activității auxiliare"	921 "Cheltuielile activității de bază"	3
d	921 "Cheltuielile activității de bază"	922_{CT} "Cheltuielile activității auxiliare"	4
e	931 "Costul producției obținute"	901 "Decontări interne privind cheltuielile"	5

RĂSP.: 1 = e *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = a
3 = b
4 = c
5 = d

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere industrială realizează rondele metalice circulare, cu diametre diferite, din acelaşi material şi de aceiaşi grosime, conform tabelului:

Diametrul rondelei (mm)	**Cantitate fabricată (buc.)**	**Cheltuieli materiale (u.m.)**
20	6.000	5.400.000
30	4.000	
40	3.000	

Folosind unul dintre procedeele de echivalență să se calculeze costul unitar al fiecărui tip de rondelă (pierderile de prelucrare se neglijează).

RĂSP.: 200, *DIF*.: *greu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
450
800

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

Cheltuielile efectuate sunt direct proporționale cu suprafața materialului prelucrat, ca atare suprafața rondelei (cercului) va fi considerată parametru.

Suprafața rondelei (cercului):

$S_C = \pi R^2 = \frac{\pi \times D^2}{4} = k \times D^2$, în care k este o constantă.

Deoarece aceasta constantă, se simplifică pe parcursul efectuării calculelor, diametrul la pătrat, poate fi considerat drept parametru.

REZOLVARE

PROCEDEUL CIFRELOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN MĂRIMI ABSOLUTE		
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (suprafața - mm² / buc.) P_j**	**Cantitatea echivalentă (mm²) $Q_j = q_j \times P_j$**
$q_{20} = 6.000$	$P_{20} = \frac{\pi \cdot 20^2}{4} = 100\pi$	$Q_{20} = 6.000 \times 100\pi = 600.000{,}0\ \pi\ mm^2$
$q_{30} = 4.000$	$P_{30} = \frac{\pi \cdot 30^2}{4} = 225\pi$	$Q_{30} = 4.000 \times 225\pi = 900.000{,}0\ \pi\ mm^2$
$q_{40} = 3.000$	$P_{40} = \frac{\pi \cdot 40^2}{4} = 400\pi$	$Q_{40} = 3.000 \times 400\pi = 1.200.000{,}0\ \pi\ mm^2$
	Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times P)j = 2.700.000{,}0\ \pi\ mm^2$

Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum (q \times P)j} = \frac{5.400.000\ u.m.}{2.700.000\pi\ mm^2} = \frac{2}{\pi}\ u.m./mm^2$
Costul unitar pentru rondelă de **"20 mm"**	$Cu_{20} = Cu_E \times P_{20} = \frac{2}{\pi}\ u.m./mm^2 \times 100\pi\ mm^2/buc. = 200{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru rondelă de **"30 mm"**	$Cu_{30} = Cu_E \times P_{30} = \frac{2}{\pi}\ u.m./mm^2 \times 225\pi\ mm^2/buc. = 450{,}0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru rondelă de **"40 mm"**	$Cu_{40} = Cu_E \times P_{40} = \frac{2}{\pi}\ u.m./mm^2 \times 400\pi\ mm^2/buc. = 800{,}0\ u.m./buc.$

Proba se va efectua prin procedeul indicilor de echivalență în raport direct.

REZOLVARE

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT			
Cantitatea fabricată (buc.) q_j	**Parametrul (suprafața - k × D² / buc.)** p_j	$K_J = \frac{P_j}{Pb}$ (***Pb*** **= parametru de bază -** P_{20}**)**	**Cantitatea echivalentă (buc.)** $Q_j = q_j \times K_j$
$q_{20} = 6.000$	$P_{20} = k \times 20^2 = k \times 400$	$K_{20} = \frac{P_{20}}{Pb} = \frac{k \times 400}{k \times 400} = 1,00$	$Q_A = 6.000 \times 1,0 = 6.000$
$q_{30} = 4.000$	$P_{30} = k \times 30^2 = k \times 900$	$K_{30} = \frac{P_{30}}{Pb} = \frac{k \times 900}{k \times 400} = 2,25$	$Q_B = 4.000 \times 2,25 = 9.000$
$q_{40} = 3.000$	$P_{40} = k \times 40^2 = k \times 1.600$	$K_{40} = \frac{P_{40}}{Pb} = \frac{k \times 1.600}{k \times 400} = 4,0$	$Q_C = 3.000 \times 4,0 = 12.000$

Cantitatea echivalentă totală	$Q_E = \sum (q \times K)j$ = *27.000 (buc.)*
Costul unitar echivalent	$Cu_E = \frac{\sum Chi}{\sum (q \times K)j} = \frac{5.400.000\ u.m.}{27.000\ buc.} = 200,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru rondelă de **"20 mm"**	$Cu_{20} = Cu_E \times K_{20} = 200\ u.m./buc. \times 1,0 = 200,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru rondelă de **"30 mm"**	$Cu_{30} = Cu_E \times K_{30} = 200\ u.m./buc. \times 2,25 = 450,0\ u.m./buc.$
Costul unitar pentru rondelă de **"40 mm"**	$Cu_{40} = Cu_E \times K_{40} = 200\ u.m./buc. \times 4,0 = 800,0\ u.m./buc.$

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Unul dintre procedeele de calcul al costului pe unitatea de produs (unitar) se numeşte "Procedeul diviziunii ...."

RĂSP.: simple, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

În debitul contului **922 "Cheltuielile activităților auxiliare"** se înregistrează cheltuielile cu materialele auxiliare rezultate din procesul de producție;

RĂSP.: Fals, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Pentru determinarea cotelor de cheltuieli indirecte procedeul suplimentării, în forma cifrelor relative la structură, presupune înmulțirea cheltuielilor de repartizat cu ponderile fiecărei baze de repartizare (G_J) în totalul bazelor ($Cota_J = Ch_{IND.} \times \frac{B_j}{\sum B_j} = Ch_{IND} \times G_j$)

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL CANTITATIV** pentru calculul costului unitar de producție?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL CANTITATIV

Procedeul presupune calculul unui **cost unitar mediu** al produselor asociate (colaterale, simultane sau cuplate) cu valori de întrebuințare apropiate, ca raport dintre totalitatea cheltuielilor efectuate şi totalitatea cantităților obținute: $\overline{C_U} = \frac{\sum_i Ch_i}{\sum_j q_j}$, în care:

Cu - reprezintă costul unitar mediu pe produs;

Ch - mărimea a cheltuielilor de producție dintr-un anumit articol de calculație;

i - articolele de calculație;

q - cantitatea obținută dintr-un anumit produs, exprimată cu ajutorul aceleiaşi unități de măsură;

j - felul produselor obținute din fabricație.

Costul unitar efectiv pentru produsele la care intervin reutilizări sau pierderi tehnologice se determină înmulțind **costul unitar mediu** cu raportul dintre **cantitatea fabricată** dintr-un anumit produs şi **cantitatea utilizată** din acel produs (cantitatea fabricată din care se scade cantitatea pierdută): $C_{Uef} = \overline{C_U} \times \frac{q_{fabricat}}{q_{utilizat}}$.

Procedeul se aplică limitat în industria chimică şi petrolieră în special atunci când se separă produse dintr-un proces de amestec.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **921 "Cheltuielile activității de bază"**: conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **921** se ține evidența cheltuielilor aferente activității de bază a unității.

Contul 921 "Cheltuielile activității de bază" este un cont de activ.

Contul 921 "Cheltuielile activității de bază" *se debitează*, în cursul lunii, prin creditul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile", iar la sfârşitul lunii, prin creditul conturilor 922 "Cheltuielile activităților auxiliare, 923 "Cheltuieli indirecte de producție", 924 "Cheltuieli generale de administrație", 925 "Cheltuieli de desfacere" şi *se creditează*, la sfârşitul lunii, prin debitul conturilor 902 "Decontări interne privind producția obținută" şi 933 "Costul producției în curs de execuție".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D 921 "Cheltuielile activității de bază"	**C**
Cheltuielile directe (cont: 901) Cheltuielile activităților auxiliare (cont: 922) Cheltuielile indirecte de producție (cont: 923) Cheltuielile generale de administrație (cont: 924) Cheltuieli de desfacere (cont: 925)	Costul producției în curs de execuție (cont: 933) Costul efectiv al producției finite obținute (cont: 902)
Costul efectiv al producției finite şi al producției în curs de execuție	

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "O"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Cheltuielile variabile sunt, de regulă, cheltuielile care:

a) Rămân relativ constante cu modificarea volumului fizic al producției fabricate;
b) Nu se pot identifica pe obiecte de calculație în momentul efectuării lor;
c) Îşi modifică nivelul total odată cu modificarea volumului fizic al producției realizate;
d) Îşi modifică nivelul total odată cu trecerea timpului;
e) Se referă la o perioadă variabilă de gestiune;

RĂSP.: **c**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele formule contabile din contabilitatea financiară şi de gestiune. Dată fiind caracteristica de reflectare a contabilității de gestiune, să se stabilească o corespondență de conținut între formulele contabile din *Contabilitatea de gestiune* şi cele din *Contabilitatea financiară*.

Contabilitatea financiară				**Contabilitatea de gestiune**				
a	345	=	711	1	921	=	933	Înregistrarea producției în curs de execuție de la începutul perioadei

b	601	=	301	2	933	=	921	Înregistrarea producției în curs de execuție de la sfârşitul perioadei
c	641	=	421	3	921	=	901	Înregistrarea consumului de materii prime
d	331	=	711	4	923	=	901	Înregistrarea salariilor personalului TESA
e	711	=	331	5	931	=	902	Înregistrarea obținerii produselor finite

RĂSP.: 1 = e *DIF*.: *mediu*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*
2 = d
3 = b
4 = c
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

Dispuneți de următoarele date pentru fabricarea a două sortimente de produse **A** şi **B**: cheltuieli cu salariile muncitorilor direct productivi **A** = 1.000 u.m. şi **B** = 2.000 u.m.; cheltuieli cu materiile prime şi materialele, 4.000 u.m. pentru **A** şi 6.000 u.m. pentru **B**; cheltuielile cu întreținerea şi funcționarea utilajelor (CIFU) 26.000 u.m.

Bazele de repartizare ale cheltuielilor indirecte de producție sunt consumurile directe totale care intră în componența costurilor produselor.

Care sunt costurile de producție ale produselor **A** şi **B** ?

RĂSP.: 15.000 *DIF*.: *greu REF*.: *SINTEZE (2005)*
24.000

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

EXPLICAȚIA	Sortimentul A	Sortimentul B
Salarii	1.000 u.m.	2.000 u.m.
Materii prime	4.000 u.m.	6.000 u.m.
Cheltuieli directe	5.000 u.m.	8.000 u.m.
CIFU	26.000 u.m.	
Cote CIFU repartizate [1]	$C_{A(CIFU)} = \frac{26.000}{13.000} \times 5.0000 = 10.000$	$C_{B(CIFU)} = \frac{26.000}{13.000} \times 8.0000 = 16.000$
Cost de producție [2]	15.000 u.m.	24.000 u.m.

[1] Procedeul suplimentării forma clasică (a coeficientului unic)
[2] Cheltuieli directe plus cote de cheltuieli indirecte de producție

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Unul dintre procedeele de calcul al costului pe unitatea de produs utilizat în cazul produselor asociate (colaterale, simultane sau cuplate) care au valori de întrebuințare apropiate sunt considerate în totalitate produse principale, iar la unele dintre ele nu se întrebuințează întreaga cantitate rezultată, se numeşte "Procedeu ....."

RĂSP.: cantitativ, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

În debitul contului **921 "Cheltuielile activității de bază"** se înregistrează cheltuielile cu materiile prime şi materialele.

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Pentru determinarea cotelor de cheltuieli indirecte prin procedeul suplimentării, în forma clasică, se face împărțirea cheltuielilor de repartizat la suma bazelor şi se înmulțeşte rezultatului (K_S) cu fiecare bază de repartizare, conform relației:

$$(Cota_J = \frac{Ch_{IND.}}{\sum B_j} \times B_j = K_s \times B_j).$$

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL ECHIVALĂRII CANTITATIVE A PRODUSULUI SECUNDAR CU PRODUSUL PRINCIPAL** privind calculul costului unitar de producție?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL ECHIVALĂRII CANTITATIVE A PRODUSULUI SECUNDAR CU PRODUSUL PRINCIPAL

Procedeul se aplică în acele întreprinderi industriale la care se obțin din procesul de producție un produs principal şi unul sau mai multe produse care se consideră secundare: schelele petroliere, unde pe lângă țițel se obține ca produs secundar gazul de cocs; centralele hidroelectrice, care pe lângă curentul electric produs, livrează terților apă din lacurile lor de acumulare.

Cheltuielile de producție efectuate pentru toate produsele se separă prin transformarea produsului secundar în produs principal.

Conform acestui procedeu cantitatea echivalentă (teoretică) de produs principal ($Q_{P(teoretic)} = Q_P + q_{SP}$) se obține prin adunarea cantității de produs principal rezultat (Q_P) cu cantitatea de produs

secundar (q_S) transformată în produs principal (q_{SP}) conform relației de echivalență *($q_S = E \times q_{SP}$).*

Costul unitar teoretic (convențional) se obține prin raportarea cheltuielilor colectate, la cantitatea teoretică principală, $C_{UC} = \dfrac{\sum Ch_i}{Q_{P(teoretic)}}$.

Cheltuielile aferente produsului secundar se obțin înmulțind costul unitar convențional C_{UC} cu cantitatea de produs secundar echivalată q_{SP} în produs principal: $Ch_{SEC} = q_{SP} \times C_{UC}$

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): 12
TIMP DE LUCRU (minute) 4

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **922 "Cheltuielile activităților auxiliare"**: conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **922** se ține evidența cheltuielilor activităților auxiliare ale unității.

Contul **922** "Cheltuielile activităților auxiliare" este un cont de activ. Contul **922** "Cheltuielile activităților auxiliare" se debitează, în cursul lunii, prin creditul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile", iar la sfârşitul lunii, prin creditul contului 924 "Cheltuieli generale de administrație" şi se creditează, la sfârşitul lunii, prin debitul conturilor 902 "Decontări interne privind producția obținută", 921 "Cheltuielile activității de bază" şi 933 "Costul producției în curs de execuție".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D	**922 "Cheltuielile activităților auxiliare" C**
Cheltuielile colectate (cont: 901) Decontările reciproce (cont: 922 în analitic)	Decontările reciproce (cont: 922 în analitic) Repartizarea cheltuielilor pe locurile consumatoare (cont: 921, 923, 924, 925) Costul producției în curs de execuție (cont: 933) Costul efectiv al producției marfă (cont: 902)

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "P"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificaţi litera corespunzătoare enunţului care completează cel mai bine afirmaţia sau răspunde întrebării.

Care clasificare a cheltuielilor de mai jos este utilizată de către procedeul suplimentării privind calculaţi a costului de producţie ?

a) fixe şi variabile;
b) directe şi indirecte;
c) financiare şi de exploatare;
d) supletive şi adiţionale;
e) simple şi complexe;

RĂSP.: **b**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU (minute) 2

2) **CORESPONDENŢĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele procedee de calculaţie a costurilor şi trăsăturile lor caracteristice. Să se stabilească pentru fiecare procedeu de calcul trăsătura caracteristică.

CARACTERISTICA		PROCEDEUL	
a	Se aplică în cazul când cheltuielile sau o parte din acestea se modifică direct proporţional cu anumiţi parametrii	PROCEDEUL DIVIZIUNII SIMPLE	1
b	Se utilizează pentru calculul costului unitar al produselor asociate (colaterale sau simultane)	PROCEDEUL CANTITATIV	2
c	Se aplică în cazul producţiei perfect omogene	PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENŢĂ ÎN RAPORT DIRECT	3

d	Se utilizează pentru calculul costului unitar în procese de producție din care rezultă un produs principal şi unul sau mai multe produse secundare	PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT INVERS	4
e	Se aplică în cazul când cheltuielile sau o parte din acestea se modifică invers proporțional cu anumite caracteristici	PROCEDEUL ECHIVA-LĂRII CANTITATIVE A PRODUSULUI SECUN-DAR CU PRODUSUL PRINCIPAL	5

RĂSP.: 1 = c *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = b
3 = a
4 = e
5 = d

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O sondă petrolieră produce 59,9 to petrol şi 100 m^3 gaze de sondă. Cheltuielile ocazionate de obținerea ambelor produse sunt 1.200 u.m. Producția de gaze de sondă, considerate produs secundar, se echivalează cu producția de petrol, considerat produs principal, conform relației: 1,0 m^3 gaze sondă = 1,0 kg petrol.

Folosind procedeul echivalării cantitative, determinați care este mărimea costului unitar al produsului secundar (u.m. / m^3).

RĂSP.: 0,02; *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

Pentru determinarea costului unitar pentru procese de producție din care rezultă un produs principal şi unul sau mai multe produse secundare se utilizează procedeul echivalării cantitative a produsului secundar cu produsul principal.

Procedeul presupune utilizarea unei relații de echivalență (E) între produsul secundar şi produsul principal, ca în situația de față:

1,0 m³ gaz de sondă (produs secundar) = 1 kg petrol (produs principal).

În aceste condiții cantitatea echivalentă (teoretică) de produs principal se obține prin adunarea cantității de produs principal rezultat (Q_P) cu cantitatea de produs secundar transformată în produs principal (q_{SP}):

$Q_{P(teoretic)} = Q_P + q_{SP}$, conform regulii de trei simple:

Dacă la	1,0 (m^3 - GS)	....	0,001 (to - P)
Atunci la	q_S (m^3 - GS)	....	q_{SP}

unde:

GS = gaz sondă; to = tone; P = petrol

$$q_{SP} = \frac{100\,(m^3 - GS) \times 0{,}001\,(to - P)}{1{,}0\,(m^3 - GS)} = \frac{0{,}1}{1{,}0}(to - P) = 0{,}1\,to \quad (Petrol)$$

$Q_{P(teoretic)} = Q_P + q_{SP} = 59{,}9$ to + 0,1 to = 60,0 to (Petrol)

Costul unitar teoretic (convențional) se obține prin raportarea cheltuielilor colectate, la cantitatea teoretică principală:

$$C_{UC} = \frac{\sum Ch_i}{Q_{P(teoretic)}} = \frac{1.200\,um}{60\,to} = 20\,um/to\,.$$

Cheltuielile aferente produsului secundar se obțin înmulțind costul unitar convențional C_{UC} cu cantitatea de produs secundar q_{SP} echivalată în produs principal:

$Ch_{SEC} = q_{SP} \times C_{UC} = 0{,}1$ to × 20 um / to = 2 um

Costul unitar pe unitatea de produs secundar se obține prin raportarea cheltuielilor respective Ch_{SEC} la cantitatea de produs secundar rezultat q_S

$$C_{US} = \frac{Ch_{SEC}}{q_S} = \frac{2\,um}{100\,m^3} = 0{,}02\,um/m^3$$

Cheltuielile produsului principal se obțin scăzând din totalul cheltuielilor, cheltuielile aferente produsului secundar.

$Ch_{PR} = Ch_{TOT} - Ch_{SEC} = 1.200 - 2 = 1.198\ um$

Costul unitar pe unitatea de produs principal se obține prin raportarea cheltuielilor determinate (rămase), la cantitatea de produs principal fabricat.

$$C_{UP} = \frac{Ch_{PR}}{q_P} = \frac{1.198\ um}{59{,}9\ to} = 20\ um/to$$

Obs: Relația de echivalență - produs principal / produs secundar va conduce la acelaşi raport între costurile unitare ale acestor produse (în cazul de față, 1.000).

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Unul dintre procedeele de calcul al costului pe unitatea de produs utilizat în cazul în care toate produsele obținute simultan sau cel puțin majoritatea sunt considerate produse principale, se numeşte "Procedeul indicilor de .... ".

RĂSP.: echivalenta, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU (minute) 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **902 "Decontări interne privind producția obținută"** poate funcționa astfel:

902 = 921

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Următoarea relație $C_{UC} = \dfrac{\sum Ch_i}{Q_{P(teoretic)}}$ reprezintă procedeul diviziunii compuse ?

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL CALCULULUI ALGEBRIC** privind determinarea costului unitar al producției de fabricație interdependentă ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL CALCULULUI ALGEBRIC

Procedeul face parte din categoria procedeelor de evaluare şi calculare a costurilor privind producția de fabricație interdependentă.

Fabricația interdependentă este activitatea care depinde de o altă fabricație şi reciproc. Într-o întreprindere industrială este frecvent întâlnit cazul în care secțiile de fabricație îşi **livrează reciproc** produse şi (sau) îşi prestează servicii pentru nevoile lor de producție.

Interdependența, constatată inițial în secțiile de **producție auxiliară** internă, în general de producere a utilităților tehnologice în întreprinderile tradiționale în care fiecare "utilitate": apă industrială, energie termică, energie electrică ş.a. se "consumă" reciproc în procesul de fabricație, poate fi aplicată oricăror entități cu producție **omogenă şi continuă** (sau repetitivă) care fabrică prin cooperare produse a căror realizare depinde unul de celălalt, în cadrul grupurilor sau chiar al întreprinderilor individuale.

Conform acestui procedeu, costurile unitare ale producției de fabricație interdependentă sunt considerate necunoscute. Se alcătuieşte un sistem de ecuații astfel "producția fiecărei secții evaluată în funcție

de costul său unitar este egală cu cheltuielile iniţiale ale secţiei producătoare, la care se adăugă prestaţiile primite de la celelalte secţii evaluate în funcţie de costul lor unitar," care se rezolvă succesiv.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): 12
TIMP DE LUCRU *(minute)* 4

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **923 "Cheltuieli indirecte de producţie"**: conţinut economic, funcţie contabilă şi corespondenţe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **923** se ţine evidenţa cheltuielilor cu întreţinerea şi funcţionarea utilajelor şi a cheltuielilor generale ale fiecărei secţii de producţie.

Contul 923 "Cheltuieli indirecte de producţie" este un cont de activ.

Contul 923 "Cheltuieli indirecte de producţie" *se debitează*, în cursul lunii, prin creditul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile" şi *se creditează*, la sfârşitul lunii, prin debitul conturilor 902 "Decontări interne privind producţia obţinută", 921 "Cheltuielile activităţii de bază" şi 933 "Costul producţiei în curs de execuţie".

SCHEMA FUNCŢIONĂRII CONTULUI	
D 923 "Cheltuieli indirecte de producţie"	**C**
Cheltuielile indirecte ale secţiilor principale de producţie (cont: 901) Cheltuielile activităţilor auxiliare (cont: 922)	Cota de cheltuieli indirecte ale secţiilor repartizate pe obiecte de calculaţie (cont: 921, 922)

PUNCTAJ (SCORING): 24
TIMP DE LUCRU *(minute)* 8

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "Q"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Formula contabilă: **922** $_{CT}$ **= 922** $_{ST}$ serveşte decontării prestațiilor reciproce privind producțiile livrate între secțiile auxiliare "Centrala termică" şi "Stația de transformare" în cadrul procedeului:

a) Reiterării;
b) Calculului algebric;
c) Suplimentării, în forma clasică (a coeficientului unic);
d) Suplimentării, în forma cifrelor relative de structură (a ponderilor);
e) Indicilor de echivalență;

RĂSP.: **a**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele procedee de calcul al costurilor de producție şi trăsăturile lor caracteristice.

Să se atribuie fiecărui procedeu de calcul trăsătură definitorie.

TRĂSĂTURA		**PROCEDEUL**	
a	Alegerea parametrilor şi a produsului care serveşte drept bază de raportare	PROCEDEUL CALCULELOR ITERATIVE	1
b	Stabilirea extremelor de producție şi cheltuieli	PROCEDEUL ALGEBRIC	2
c	Rezolvarea unor sisteme de ecuații	PROCEDEUL PUNCTELOR DE MAXIM ŞI MINIM	3

d	Stabilirea abaterilor de producţie şi de cheltuieli	PROCEDEUL CELOR MAI MICI PĂTRATE	4
e	Debitarea şi creditarea conturilor de cheltuieli din secţiile interdependente	PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENŢĂ	5

RĂSP.: 1 = e *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = b
4 = d
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondenţă** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

Într-o întreprindere s-au obţinut 100 t produs principal A şi 30 t produs secundar B. Cheltuielile totale de producţie au fost de 22.000 u.m. Cunoscând ca 5 t produs secundar au fost consumate în întreprindere iar restul au fost vândute la preţul de 500 u.m. / t şi cheltuielile ocazionate de valorificare au fost 5.000 u.m., folosind procedeul deducerii valorii produselor secundare, calculaţi costul unitar al produsului principal (u.m. / t).

RĂSP.: 120, *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

Pentru determinarea costului unitar pentru procese de producţie din care se obţin concomitent un produs principal şi unul sau mai multe produse secundare se utilizează procedeul deducerii valorii

produselor secundare (procedeul restului, procedeul valorii rămase). **Costul produsului principal**, în astfel de cazuri, se determină fie prin echivalarea produsului secundar în produs principal, atunci când se poate stabili sau cunoaşte un raport (o relație) de echivalență între ele, fie prin procedeul deducerii valorii produselor secundare.

Prin procedeul deducerii, din totalul cheltuielilor efectuate pentru întregul proces de fabricație (pe articole de calculație) se va deduce valoarea $(q_{SV} \times p)$ a produselor secundare q_{SV} vândute în afara unității, la prețul de vânzare p (din care se scad eventualele cheltuieli suplimentare efectuate pentru desfacerea acestora Ch_S) şi valoarea $(q_{SU} \times p)$ a produselor secundare q_{SU} utilizate în întreprindere (evaluată la acelaşi preț de vânzare).

Costul unitar al produsului principal C_{UP} se obține raportând cheltuielile rămase, la cantitatea de produs principal:

$$C_{UP} = \frac{\sum Ch_i - [(q_{SV} \times p - Ch_S) + (q_{SU} \times p)]}{Q_P}$$, în care:

q_{SV} = 30 t - 5 t = 25 t; p = 500 u.m. / t
Ch_S = 5.000 u.m.; q_{SU} = 5 t
Ch_i =22.000 u.m.; Q_P = 100 t

$$C_{UP} = \frac{22.000 - [(25 \times 500 - 5.000) + (5 \times 500)]}{100} = \frac{12.000}{100} = 120\ um/t$$

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul de calcul al costului pe unitatea de produs care are la bază împărțirea unui număr (care reprezintă cheltuielile de producție) direct proporțional cu alte numere (parametrii) se numeşte "Procedeul indicilor de echivalență calculați ca raport ...."

RĂSP.: direct, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **903 "Decontări interne privind diferențele de preț"** poate funcționa astfel:

903 = 902

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Următoarea relație $C = \frac{\sum_{i=1}^{n} Ch_i}{Q}$ reprezintă costul unitar calculat prin procedeul cantitativ ?

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL DEDUCERII VALORII PRODUSELOR SECUNDARE** (procedeul restului, procedeul valorii rămase) privind calculul costului unitar de producție ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL DEDUCERII VALORII PRODUSELOR SECUNDARE (procedeul restului, procedeul valorii rămase)

Se utilizează pentru determinarea costului unitar pentru procese de producție din care se obțin concomitent un produs principal şi unul sau mai multe produse secundare.

Costul produsului principal, în astfel de cazuri, se determină fie prin echivalarea produsului secundar în produs principal, atunci când se poate stabili sau cunoaşte un raport de echivalare între ele, fie prin metoda deducerii valorii produselor secundare. Prin metoda deducerii, din totalul cheltuielilor efectuate pentru întregul proces de fabricație (pe articole de calculație) se va deduce valoarea $(q_{SV} \times p)$ produselor secundare q_{SV} vândute în afara unității, la prețul de vânzare p (din care se scad eventualele cheltuieli suplimentare efectuate pentru desfacerea acestora Ch_S) şi valoarea $(q_{SU} \times p)$ produselor secundare q_{SU} utilizate în întreprindere (evaluată la acelaşi preț de vânzare). **Costul unitar** al produsului principal C_{UP} se obține raportând cheltuielile rămase, la cantitatea de produs principal:

$$C_{UP} = \frac{\sum Ch_i - [(q_{SV} \times p - Ch_S) + (q_{SU} \times p)]}{Q_P}$$

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **924 "Cheltuieli generale de administrație"**: conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului se ține evidența cheltuielilor de administrație şi de conducere a unității.

Contul 924 "Cheltuieli generale de administrație" este un cont de activ.

Contul 924 "Cheltuieli generale de administrație" *se debitează*, în cursul lunii, prin creditul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile" ş*i se creditează*, la sfârşitul lunii, prin debitul conturilor

902 "Decontări interne privind producția obținută", 921 "Cheltuielile activității de bază", 922 "Cheltuielile activităților auxiliare", 925 "Cheltuieli de desfacere" şi 933 "Costul producției în curs de producție".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D 924 "Cheltuieli generale de administrație"	**C**
Cheltuieli generale de administrație (cont: 901) Cheltuielile activităților auxiliare (cont: 922)	Cota de cheltuieli generale de administrație repartizate pe obiecte de calculație (cont: 921, 922)

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expressii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "R"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Relația de calcul: $Cota_J = \frac{Ch_{IND.}}{\sum B_j} \times B_j = K_s \times B_j$, în care Ch_{IND} reprezintă cheltuieli indirecte iar *Bj* bazele de repartizare, ilustrează în Contabilitatea de gestiune procedeul:

a) Reiterării;
b) Calculului algebric;
c) Suplimentării, în forma clasică (a coeficientului unic);
d) Suplimentării, în forma cifrelor relative de structură (a ponderilor);
e) Indicilor de echivalență, în varianta cifrelor în mărimi absolute;

RĂSP.: **c**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele procedee de calcul al costurilor de producție şi relațiile lor de calcul reprezentative.

Să se stabilească pentru fiecare procedeu relația de calcul reprezentativă.

RELAȚIA DE CALCUL		**PROCEDEUL**	
a	$q_{sp} = \frac{q_s}{E}$	PROCEDEUL DIVIZIUNII SIMPLE	1
b	$C = \frac{\sum Chi}{Q}$	PROCEDEUL CANTITATIV	2

c	$C = \frac{\sum Chi}{\sum qj}$	PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN VARIANTA COEFICIENTULUI UNIC	3
d	$Cota_J = \frac{Ch_{IND.}}{\sum B_j} \times B_j = K_s \times B_j$	PROCEDEUL SUPLIMENTĂRII ÎN VARIANTA CIFRELOR RELATIVE LA STRUCTURĂ	4
e	$Cota_J = Ch_{IND.} \times \frac{B_j}{\sum B_j} = Ch_{IND} \times G_j$	PROCEDEUL ECHIVALĂRII CANTITATIVE A PRODUSULUI SECUNDAR CU PRODUSUL PRINCIPAL	5

RĂSP.: 1 = b *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = d
4 = e
5 = a

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere fabrică trei sortimente de produse în două secții.

Se cunosc următoarele informații privind cheltuielile indirecte de producție şi cheltuielile directe ca baze de repartizare ale cheltuielile indirecte pe produse:

	Secția **1**	Secția **2**
Cheltuieli indirecte	15,0 u.m.	8,0 u.m.
Baze de repartizare (total cheltuieli directe)	3,0 u.m.	0,4 u.m.
Produsul **A**	1,5 u.m.	0,25 u.m.
Produsul **B**	0,5 u.m.	-
Produsul **C**	1,0 u.m.	0,15 u.m.

Cunoscând că la începutul perioadei există producție în curs de execuție în valoare de 1,0 u.m. pentru fiecare din sortimentele "**A**" şi "**B**", iar la sfârşitul perioadei există producție în curs de execuție în valoare de 1,0 u.m. pentru fiecare din sortimentele "**B**" şi "**C**", calculați folosind procedeul suplimentării în varianta coeficienților selectivi care sunt cheltuielile (costurile) efective ale celor trei produse.

RĂSP.: 15,25 *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
3,00
8,15

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

REZOLVARE

	Secția **1**	Secția **2**	$P_0)$[2]	$P_1)$[3]	$C_P)$[4]
Cheltuieli indirecte	15,0	8,0			
Baze de repartizare (total cheltuieli directe)	3,0	0,4			
Produsul **A**	1,5	0,25			
Produsul **B**	0,5	-			
Produsul **C**	1,0	0,15			
Cote de cheltuieli indirecte:					
Repartizate asupra produsului **A**	$C_{A(S1)} = \frac{1,5}{3,0} \times 15,0 = 7,5$	$C_{A(S2)} = \frac{0,25}{0,40} \times 8,0 = 5,0$			
Cost de producție **A**)[1]	9,0	5,25	1,0		15,25
Repartizate asupra produsului **B**	$C_{B(S1)} = \frac{0,5}{3,0} \times 15,0 = 2,5$	$C_{B(S2)} = \frac{0}{0,40} \times 8,0 = 0$			
Cost de producție **B**)[1]	3,0	0,00	1,0	1,0	3,00
Repartizate asupra produsului **C**	$C_{C(S1)} = \frac{1,0}{3,0} \times 15,0 = 5,0$	$C_{C(S2)} = \frac{0,15}{0,40} \times 8,0 = 3,0$			
Cost de producție **C**)[1]	6,0	3,15		1,0	8,15

[1] Cheltuieli directe plus cote de cheltuieli indirecte de producție repartizate în secțiile respective
[2] Costul producției în curs de execuție la începutul perioadei
[3] Costul producției în curs de execuție la sfârşitul perioadei
[4] Cost de producție (total)

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul de calcul al costului pe unitatea de produs care are la bază repartizarea cheltuielilor în funcție de mărimea parametrilor se numeşte "Procedeul cifrelor de echivalență în mărimi ...."

RĂSP.: absolute, *DIF*.: *uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **922 "Cheltuelile activităților auxiliare"** poate funcționa (în analitic) astfel:

922 = 922

RĂSP.: Adevărat, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Contabilitatea de gestiune şi calculația costurilor se caracterizează prin confidențialitatea rezultatelor.

RĂSP.: Da, *DIF*.: *foarte uşor*, *REF*.: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT** privind calculul costului unitar de producție?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL INDICILOR DE ECHIVALENȚĂ ÎN RAPORT DIRECT

Procedeul se utilizează pentru determinarea costului unitar în cazurile în care:

- cu aceleaşi cheltuieli de manoperă şi materii prime se realizează, de regulă, simultan produse finite sau semifabricate diferite, dintre care cel puțin două să fie considerate produse principale;
- acelaşi material se prelucrează sub diverse forme, cu cheltuieli de manoperă diferite; produsele obținute fac parte din aceleaşi tipuri, sorturi, dimensiuni, sau au calități diferite.

Repartizarea cheltuielilor pentru astfel de produse se face în funcție de una sau mai multe din **caracteristicile lor tehnice**, precum: greutăți, lungimi, volume, suprafețe, diametre sau de **caracteristicile lor fizico - chimice**, precum: densități, putere calorică, sau chiar de anumiți indicatori **economici** (prețuri de vânzare, marje brute de profit). Aceste caracteristici sunt denumite **parametrii de produs** şi pot fi utilizate în valorile lor absolute (neraportate) sau raportate (relative) între ele.

Conform procedeului indicilor de echivalență în raport direct produsele se exprimă unele în raport cu celelalte (de fapt parametrii care definesc produsele). Astfel, dacă luăm drept bază (de comparație) produsul A ($P_{bază} = P_b = P_A$), se poate spune că, spre exemplu, produsul B, face (echivalează) cât 2 produse A (dacă are parametrul P_B de două ori mai mare decât P_A) iar produsul C o dată şi jumătate (dacă are parametrul P_C de 1,5 ori mai mare decât P_A). Matematic acest lucru se scrie prin raportarea parametrilor de produs, la parametrul ales drept bază, rapoarte numite indici de echivalență (în raport direct), parametrul de bază fiind plasat la numitorul raportului:

$$K_A = \frac{P_A}{P_{bază}} = \frac{P_A}{P_A} = 1\ ; \quad K_B = \frac{P_B}{P_{bază}} = \frac{P_B}{P_A} = 2\ ; \quad K_C = \frac{P_C}{P_{bază}} = \frac{P_C}{P_A} = 1{,}5$$

Cantitatea echivalentă, exprimată în produsul luat drept bază de echivalare (A în cazul de față) este $Q_C = \Sigma(q \times K)_J = q_A \times K_A + q_B \times K_B + q_C \times K_C$.

Costul unitar convențional, al produsului considerat bază de echivalare - A, este:

$$C_{UC} = \frac{\sum Ch_i}{\sum (q \times K)_j} = \frac{\sum Ch_i}{q_A \times K_A + q_B \times K_B + q_C \times K_C}$$

iar costurile unitare vor fi obținute prin înmulțirea costului unitar convențional (de fapt al produsului care a fost ales drept bază) cu rapoartele (indicii) de echivalență respectiv K_A, K_B şi K_C.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **925 "Cheltuieli de desfacere"**: conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **925** se ține evidența cheltuielilor pentru desfacerea produselor fabricate.

Contul 925 "Cheltuieli de desfacere" este un cont de activ.

Contul 925 "Cheltuieli de desfacere" *se debitează*, în cursul lunii, prin creditul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile", iar la sfârşitul lunii, prin creditul conturilor 922 "Cheltuielile activităților auxiliare" şi 924 "Cheltuieli generale de administrație" şi *se creditează*, la sfârşitul lunii, prin debitul contului 902 "Decontări interne privind producția obținută".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D **925 "Cheltuieli de desfacere"** **C**	
Cheltuielile de desfacere (cont: 901) Cheltuielile activităților auxiliare (cont: 922)	Cota de cheltuieli de desfacere repartizate pe obiecte de calculație (cont: 921)

PUNCTAJ (SCORING): 24
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): 90
Din oficiu: 10
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

TEST "S"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Relația de calcul: $Cota_J = Ch_{IND.} \times \frac{B_j}{\sum B_j} = Ch_{IND} \times G_j$, în care Ch_{IND} reprezintă cheltuieli indirecte iar *Bj* bazele de repartizare ilustrează în Contabilitatea de gestiune procedeul:

a) Reiterării;
b) Calculului algebric;
c) Suplimentării, în forma clasică (a coeficientului unic);
d) Suplimentării, în forma cifrelor relative de structură (a ponderilor);
e) Indicilor de echivalență, în varianta cifrelor în valori absolute;

RĂSP.: **d**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date următoarele categorii şi trăsături ale cheltuielilor din contabilitatea de gestiune. Să se indice pentru fiecare categorie de cheltuieli caracteristica reprezentativă.

Caracteristica		**Categoria de cheltuieli**	
a	Sunt variabile cu modificarea volumului fizic al producției	1	Cheltuieli variabile unitare
b	Sunt efectuate, spre exemplu, pentru întreținerea şi funcționarea utilajelor	2	Cheltuieli fixe unitare

c	Sunt efectuate, de regulă, în depozitele finale	3	Cheltuieli indirecte de producție unitare
d	Sunt cuprinse în costul cumpăráturilor	4	Cheltuieli de desfacere unitare
e	Sunt relativ constante cu modificarea volumului fizic al producției	5	Cheltuieli de aprovizionare unitare

RĂSP.: 1 = e *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = a
3 = b
4 = c
5 = d

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere prezintă situația cheltuielilor de producție, a producției şi a destinației acesteia, din tabelul următor:

Nr. crt.	Secții auxiliare producătoare	Cheltuieli de producție	Producția obținută	Secții consumatoare			
				S.T.	C.T.	S.P.	Alte secții
1	Stația de transformare (S.T.)	125 mil.	300 kwh	-	75	100	125
2	Centrala termică (C.T.)	175 mil.	275 t	50	-	125	100
3	Stația de preparare a apei (S.P.)	250 mil.	200 m3	25	100	-	75

Care sunt costurile unitare ale producției auxiliare determinate conform unuia din procedeele de calcul al costului producției de fabricație interdependentă (în u.m.)?

RĂSP.: 1.000.000 *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2.000.000
3.000.000

PUNCTAJ (SCORING): 24
TIMP DE LUCRU (minute) 8

REZOLVARE

PROCEDEUL REITERĂRII						
RUNDA I					**922 ST**	
922 **CT**	=	922 **ST**	31,25	$\frac{75}{300}\times 125 = 31{,}25$	125,00	31,25
922 **SP**	=	922 **ST**	41,67		37,50	41,67
					48,18	21,42
922 **ST**	=	922 **CT**	37,50		38,93	28,56
922 **SP**	=	922 **CT**	93,75		15,74	13,67
					13,93	18,22
922 **ST**	=	922 **SP**	48,18		6,63	5,14
922 **CT**	=	922 **SP**	192,71			6,85
					285,91	166,78
					SFD	***119,13***
RUNDA II					**922 CT**	
922 **CT**	=	922 **ST**	21,42		175,00	37,50
922 **SP**	=	922 **ST**	28,56		31,25	93,75
					192,71	38,93
922 **ST**	=	922 **CT**	38,93		21,42	97,33
922 **SP**	=	922 **CT**	97,33		62,94	13,93
					13,67	34,82
922 **ST**	=	922 **SP**	15,74		26,52	
922 **CT**	=	922 **SP**	62,94		5,14	
					528,65	316,27
					SFD	***212,39***

RUNDA III					**922 SP**	
922 **CT**	=	922 **ST**	13,67		250,00	48,18
922 **SP**	=	922 **ST**	18,22		41,67	192,71
					93,75	15,74
922 **ST**	=	922 **CT**	13,93		28,56	62,94
922 **SP**	=	922 **CT**	34,82		97,33	6,63
					18,22	26,52
922 **ST**	=	922 **SP**	6,63		34,82	
922 **CT**	=	922 **SP**	26,52		6,85	
					571,21	352,72
RUNDA IV					***SFD***	***218,49***
922 **CT**	=	922 **ST**	5,14			
922 **SP**	=	922 **ST**	6,85			

Cu_{kwh}	=	$\frac{SFD_{922ST}}{q\ alte\ sec tii} = \frac{119,13}{125} = 0,953$
Cu_t	=	$\frac{SFD_{922CT}}{q\ alte\ sec tii} = \frac{212,39}{100} = 2,123$
Cu_{m3}	=	$\frac{SFD_{922SP}}{q\ alte\ sec tii} = \frac{218,49}{75} = 2,913$

PROCEDEUL ALGEBRIC

Conform procedeului, cantitatea fabricată înmulțită cu costul ei unitar trebuie să fie egală cu cheltuielile proprii (inițiale) ale secției producătoare, la care se adaugă cheltuielile producției consumate obținute prin înmulțirea cantităților consumate cu costurile unitare de producție din secțiile de origine.

Cu notațiile elementelor necunoscute Cu1, Cu2 şi Cu3 (costurile unitare ale producției de fabricație interdependentă din secțiile ST, CT şi SP) se pot scrie următoarele relații:

1) $Q1 \times Cu1 = Ch1 + q21 \times Cu2 + q31 \times Cu3$

2) $Q2 \times Cu2 = Ch2 + q12 \times Cu1 + q32 \times Cu3$

3) $Q3 \times Cu3 = Ch3 + q13 \times Cu1 + q23 \times Cu2$

Pentru comparaţie cu procedeul reiterării, vom avea în vedere aceleaşi trei secţii interdependente din punct de vedere al fabricaţie ST, CT, SP din tabelul alăturat.

Secţii producătoare	Cheltuieli de producţie Ch. (în milioane lei)	Producţia obţinută Q (în unităţi fizice)	**Secţii consumatoare**		
			ST	**CT**	**SP**
ST	Ch1 = 125	Q1 = 300	-	q12 = 75	q13 = 100
CT	Ch2 = 175	Q2 = 275	q21 = 50	-	q23 = 125
SP	Ch3 = 250	Q3 = 200	q31 = 25	q32 = 100	-

Aceste relaţii formează un sistem linear de 3 ecuaţii cu 3 necunoscute:

$$\begin{cases} -Q1 \times Cu1 + q21 \times Cu2 + q31 \times Cu3 = -Ch1 \\ q12 \times Cu1 - Q2 \times Cu2 + q32 \times Cu3 = -Ch2 \\ q13 \times Cu1 + q23 \times Cu2 - Q3 \times Cu3 = -Ch3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -300 \times Cu1 + 50 \times Cu2 + 25 \times Cu3 = -125 \\ 75 \times Cu1 - 275 \times Cu2 + 100 \times Cu3 = -175 \\ 100 \times Cu1 + 125 \times Cu2 - 200 \times Cu3 = -250 \end{cases}$$

Sistemului i se poate asocia un determinant de sistem ΔS şi determinanţii $\Delta Cu1$, $\Delta Cu2$ şi $\Delta Cu3$ asociaţi necunoscutelor:

$$\Delta S = \begin{vmatrix} -Q1 & q21 & q31 \\ q12 & -Q2 & q32 \\ q13 & q23 & -Q3 \end{vmatrix} = -10.578.125,0;$$

$$\Delta Cu1 = \begin{vmatrix} -Ch1 & q21 & q31 \\ -Ch2 & -Q2 & q32 \\ -Ch3 & q23 & -Q3 \end{vmatrix} = -10.578.125,0$$

$$\Delta Cu2 = \begin{vmatrix} -Q1 & -Ch1 & q31 \\ q12 & -Ch2 & q32 \\ q13 & -Ch3 & -Q3 \end{vmatrix} = -21.156.250,0$$

$$\Delta Cu3 = \begin{vmatrix} -Q1 & q21 & -Ch1 \\ q12 & -Q2 & -Ch2 \\ q13 & q23 & -Ch3 \end{vmatrix} = -31.734.375,0$$

Soluțiile sistemului se obțin raportând determinanții ΔCuj şi ΔS (formulele Cramer):

$Cu1 = \Delta Cu1 / \Delta S = 1$; $Cu2 = \Delta Cu2 / \Delta S = 2$; $Cu3 = \Delta Cu3 / \Delta S = 3$

Rezolvăm sistemul şi prin procedeul substituției simplificând cu 25:

$$\begin{cases} 12 \times Cu1 - 2 \times Cu2 - Cu3 = 5 & (1) \\ 3 \times Cu1 - 11 \times Cu2 + 4 \times Cu3 = -7 & (2) \\ 4 \times Cu1 + 5 \times Cu2 - 8 \times Cu3 = -10 & (3) \end{cases}$$

Înmulțind cu 2 ecuația a doua şi adunând cu ecuația a treia se obține următoarea relație:

$10 \times Cu1 - 17 \times Cu2 = -24$, din care se extrage costul unitar:

$Cu1 = \frac{17 \times Cu2 - 24}{10}$, care introdus în ecuațiile 1 şi 2 conduce la următorul sistem de două ecuații cu două necunoscute:

$$\begin{cases} 92 \times Cu2 - 5 \times Cu3 = 169 \\ 59 \times Cu2 - 40 \times Cu3 = -2 \end{cases}$$

Acest sistem rezolvat prin substituție prezintă soluțiile:

$Cu2 = 2$; $Cu3 = 3$, la care se adaugă $Cu1 = 1$;

Se vor observa diferențele (minore) față de procedeul reiterării: ($Cu1 = 0,95$; $Cu2 = 2,12$; $Cu3 = 2,91$).

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul de calcul al costului pe unitatea de produs care are la bază repartizarea unor cheltuieli de producție invers proporțional cu mărimile unor parametrii care exprimă efortul de fabricație se numeşte "Procedeul indicilor de echivalență calculați ca raport ..... "

RĂSP.: invers, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **923 "Cheltuieli indirecte de producție"** poate funcționa astfel:

923 = 901

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Din punct de vedere al modului de repartizare şi includere în costul obiectelor de calculație costurile se clasifică în costuri directe şi costuri variabile

RĂSP.: Nu, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *3*
TIMP DE LUCRU *(minute) 1*

7) RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)

Succint, în ce constă **PROCEDEUL CALCULELOR ITERATIVE** privind determinarea costului unitar de producție ?

DIF.: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL CALCULELOR ITERATIVE

Procedeul se aplică în cazul unor livrări reciproce de produse, lucrări sau servicii, când producția capătă caracter interdependent în sensul că nu se poate calcula costul unui produs livrat (utilitate tehnologică: energie electrică, apă, energie termică) atâta timp cât nu se cunoaşte şi cheltuială efectuată cu utilitatea consumată (primită) pentru obținerea lui. Din acest cerc vicios se poate ieşi prin calcule succesive (iterații) pe etape (runde), acceptând inițial că doar una din secții este donatoare, iar în etapele următoare ținând cont de costul livrărilor reciproce. În practică, se consideră că (n + 1) runde (iterații) sunt suficiente pentru a aproxima costul prestațiilor reciproce (n = numărul de secții interdependente, plus una pentru prima secție).

Metodologia de calcul presupune:

1) Calculul rapoartelor între producția livrată în cadrul prestațiilor reciproce şi totalul producției obținute.

2) Calculul cotelor de cheltuieli ale prestațiilor reciproce (se va efectua pe etape numite runde).

3) Înregistrarea cotelor de cheltuieli aferente prestațiilor reciproce în fişele conturilor analitice ale cheltuielilor activității auxiliare, $922_{X,Y,Z.}$ (se va efectua pe etape).

4) Calculul costului unitar prin raportarea soldurilor conturilor analitice ale cheltuielilor activităților auxiliare la producția livrată celorlalte secții.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): 12
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **931 "Costul producției obținute"**: conținut economic, funcție contabilă şi corespondențe contabile.

DIF.: greu, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului se ține evidența producției finite obținute, constând în: produse finite, semifabricate, destinate vânzării, lucrări executate şi servicii prestate pentru terți, investiții proprii sau alte activități.

Contul 931 "Costul producției obținute" este un cont de activ.

Contul 931 "Costul producției obținute" *se debitează*, în cursul lunii, prin creditul contului 902 "Decontări interne privind producția obținută" şi *se creditează*, la sfârşitul lunii, prin debitul contului 901 "Decontări interne privind cheltuielile".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D **931 "Costul producției obținute"**	**C**
Costul standard al producției finite obținute (cont: 902) Diferențele de preț aferente producției finite obținute (cont: 903)	Costul efectiv al producției finite obținute (cont: 901)

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,

1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING):	*90*
Din oficiu:	*10*
TOTAL:	*(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU	*(minute) 30*

TEST "T"

1) **ALEGERE MULTIPLĂ (MULTIPLE CHOICE)**

Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării.

Relația de calcul a costului de producție al unui obiect de calculație *"J"* (Produs, Lucrare, Serviciu ş.a.):
$C_{PJ(P,L,S)} = \sum Ch.(J)_i = \sum Ch._{DIR.(J)} i + \cot ă \ (J) \sum Ch._{IND.PROD.} i$, în care *"i"* sunt articole de calculație (exemplu: materii prime şi materiale, salarii, amortizări ş.a.), ilustrează în Contabilitatea de gestiune:

a) Procedeul restului (procedeul valorii rămase);
b) Procedeul indicilor de echivalență în raport direct;
c) Procedeul suplimentării;
d) Procedeul calculului algebric;
e) Procedeul cifrelor de echivalență în valori absolute;

RĂSP.: **c**, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *6*
TIMP DE LUCRU *(minute) 2*

2) **CORESPONDENȚĂ (MATCHING)**

Sunt date cinci conturi din contabilitatea de gestiune şi semnificațiile soldurilor acestora înainte de închidere.

Să se atribuie fiecărui cont semnificația corectă a soldului său.

Semnificația soldurilor		Simbolul şi denumirea contului	
a	Costul efectiv al producției finite obținute	1	901 "Decontări interne privind cheltuielile"
b	Diferențele de preț aferente producției finite obținute, repartizate	2	902 "Decontări interne privind producția obținută"

c	Diferențele de preț aferente producției finite obținute	3	903 "Decontări interne privind diferențele de preț"
d	Costul efectiv al producției în curs de execuție (sold final debitor)	4	921 "Cheltuielile activității de bază"
e	Costul efectiv al producției în curs de execuție (sold final creditor)	5	933 "Costul producției în curs de execuție"

RĂSP.: 1 = e *DIF.*: *mediu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*
2 = c
3 = b
4 = a
5 = d

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare **corespondență** corect realizată.

3) **RĂSPUNS NUMERIC (NUMERIC RESPONSE)**

O întreprindere prezintă datele din tabelul alăturat.

PERIOADA (luna)	PRODUCȚIA Q (ore)	CH. INDIRECTE Ch. (u.m.)
1) Ianuarie	2.100	51.000
2) Februarie	1.900	49.000
3) Martie	2.000	50.000

Conform procedeelor de delimitare a cheltuielilor indirecte de producție, în cheltuieli variabile şi fixe, să se determine cheltuielile standard ale lunii mai, în condițiile unei producții preconizate de 2.150 ore:

RĂSP.: 51.500, *DIF.*: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă:
Cheltuielile variabile unitare sunt aceleaşi de la o perioadă la alta.
Cheltuielile fixe (totale) sunt aceleaşi de la o perioadă la alta.

REZOLVARE

PROCEDEUL PUNCTELOR DE MAXIM ȘI DE MINIM	
Metodologia de calcul	**Relația de calcul**
1) Cheltuiala variabilă unitară [1] (valabilă pentru orice perioadă)	$Ch_{vu} = \frac{Ch_{max} - Ch_{min}}{Q_{max} - Q_{min}} = \frac{51.000 - 49.000}{2.100 - 1.900} = 10\ um/ore$
2) Cheltuiala variabilă a unei perioade (ianuarie)	$Ch_V = Chvu \times Qi = 10 \times 2.100 = 21.000$
3) Cheltuiala fixă (ianuarie - valabilă pentru orice perioadă)	$Ch_F = Ch_I - Ch_V = 51.000 - 21.000 = 30.000$
4) Cheltuiala standard (mai)	$Ch_S = Q_S \times Chvu + Ch_F = 2.150 \times 10 + 30.000 = 51.500$

[1] Ch_{max} = cheltuielile maxime dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul;
Ch_{min} = cheltuielile minime dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul;
Q_{max} = producția maximă dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul;
Q_{min} = producția minimă dintr-o perioadă de gestiune luată în calcul.

PERIOADA (luna)	PRODUCȚIA Q (ore)	CH. INDIRECTE Ch. (u.m.)	CHELTUIELI VARIABILE	CHELTUIELI FIXE
1) Ianuarie	2.100	51.000	21.000	30.000
2) Februarie	1.900	49.000	19.000	30.000
3) Martie	2.000	50.000	20.000	30.000
MAI	2.150	51.500	21.500	30.000

4) **COMPLETARE (COMPLETION)**

Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu.

Procedeul de calcul al costului pe unitatea de produs utilizat în unitățile care obțin din procesul de producție un produs principal şi un produs care se consideră secundar se numeşte "Procedeul echivalării .... a produsului secundar cu produsul principal"

RĂSP.: cantitative, *DIF.*: *uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 6
TIMP DE LUCRU (minute) 2

5) **ADEVĂRAT/FALS (TRUE/FALSE)**

Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false.

Conform normelor contabile româneşti, contul **924 "Cheltuieli generale de administrație"** poate funcționa astfel:

921 = 924

RĂSP.: Adevărat, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

6) **DA/NU (YES/NO)**

Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul.

Din punct de vedere al momentului elaborării, calculațiile de cost se clasifică în antecalculații şi postcalculații.

RĂSP.: Da, *DIF.*: *foarte uşor*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

PUNCTAJ (SCORING): 3
TIMP DE LUCRU (minute) 1

7) **RĂSPUNS SCURT (SHORT ANSWER)**

Succint, în ce constă **PROCEDEUL PUNCTELOR DE MINIM ŞI DE MAXIM** privind calculul costului de producţie?

DIF.: *mediu*, *EF.*: *SINTEZE (2005)*

PROCEDEUL PUNCTELOR DE MINIM ŞI DE MAXIM

Procedeul punctelor de maxim şi minim este un procedeu de de-imitare a cheltuielilor de producţie în variabile şi fixe.

Metodologia de calcul presupune:

1. Calculul cheltuielilor variabile unitare.
2. Calculul cheltuielilor variabile totale aferente unei perioade de gestiune luată în calcul, înmulţind cheltuielile variabile unitare cu producţia perioadei respective.
3. Calculul cheltuielilor fixe prin deducerea din cheltuielile totale ale perioadei ale celor variabile.
4. Calculul cheltuielilor de producţie standard pentru o perioadă de gestiune viitoare prin adunarea cheltuielilor fixe determinate anterior cu cheltuielile variabile calculate ca produs dintre cheltuielile variabile unitare şi producţia (standard) a perioadei dorite.

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **5 cuvinte-cheie** reprezentative din răspuns.

PUNCTAJ (SCORING): *12*
TIMP DE LUCRU *(minute) 4*

8) **ESEU (ESSAY)**

Contul de gestiune **933 "Costul producţiei în curs de execuţie"**: conţinut economic, funcţie contabilă şi corespondenţe contabile.

DIF.: *greu*, *REF.*: *SINTEZE (2005)*

Cu ajutorul contului **933** se ţine evidenţa costului efectiv al producţiei în curs de execuţie.

Contul 933 "Costul producţiei în curs de execuţie" este un cont de activ.

Contul 933 "Costul producției în curs de execuție" *se debitează*, la sfârşitul lunii, prin creditul conturilor 921 "Cheltuielile activității de bază", 922 "Cheltuielile activităților auxiliare, 923 "Cheltuieli indirecte de producție", 924 "Cheltuieli generale de administrație" şi *se creditează* prin debitul contului 902 "Decontări interne privind producția obținută".

SCHEMA FUNCȚIONĂRII CONTULUI	
D 933 "Costul producției în curs de execuție"	**C**
Costul efectiv al producției în curs de execuție (cont: 921)	Sold final debitor (costul efectiv al producției în curs de execuție)

PUNCTAJ (SCORING): *24*
TIMP DE LUCRU *(minute) 8*

Notă: Se acordă câte **2,4 puncte** pentru fiecare dintre cele **10 expresii şi/sau cuvinte-cheie** reprezentative ale eseului conform tabelului de mai jos.

TABEL DE PUNCTAJ (SCORING RUBRIC)	
21 - 24	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile sunt complete,
16 - 20	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
11 - 15	Conținutul economic este corect, funcția contabilă este inexactă şi corespondențele contabile incomplete,
6 - 10	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă este exactă şi corespondențele contabile incomplete,
1 - 5	Conținutul economic este incorect, funcția contabilă şi corespondențele contabile incomplete.

Notă: Pentru forma de examen pe suport pe hârtie ***"Răspunsurile numerice"***, ***"Răspunsurile scurte"*** şi testele ***"Eseu"*** vor fi însoțite de **calcule**, **explicații şi justificări corespunzătoare**.

PUNCTAJ GENERAL (SCORING): *90*
Din oficiu: *10*
TOTAL: *(nota 10) 100*
TIMP DE LUCRU *(minute) 30*

CAPITOLUL II Generatorul de Teste on-line (ExamView on-line Test Pro)

Testele prezentate în această lucrare au fost concepute special pentru a fi implementate în programul ExamView de susținere a examenelor pe calculator prin intermediul unei conexiuni Internet sau LAN – Local Area Network (on-line).

Programul de examinare pe calculator ExamView dispune de două secțiuni, o secțiune pentru realizarea, modificarea şi vizualizarea (rezultatelor) testelor (ExamView Pro - fig. nr.1) şi o secțiune independentă pentru susținerea testelor (ExamView Player - fig. nr.7).

Deşi în această lucrare ne preocupăm numai de teste şi de susținerea lor (secțiunea ExamView Player), considerăm că prezentarea câtorva opțiuni disponibile la realizarea testelor on-line cu ExamView Pro, este utilă deopotrivă examinatorilor (realizatorilor testelor) cât şi examinaților.

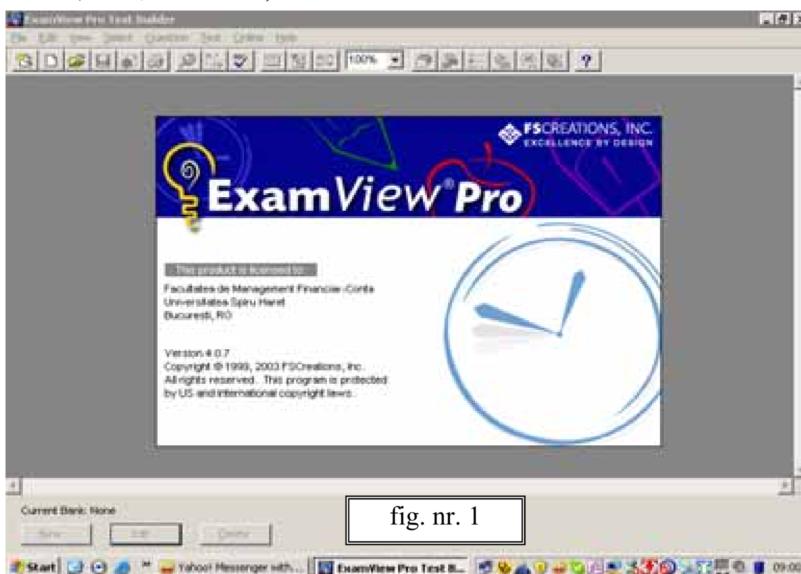

fig. nr. 1

De aceea, prezentăm în cele ce urmează câteva opţiuni disponibile la realizarea unui test nou (Create a new test using the Quick Test Wizard) prevăzute de către meniul on-line (online Test Wizard) din ExamView Pro.

Aceste opţiuni, odată adoptate, pot fi totuşi modificate la un test existent cu comanda *Test Preferences* din meniul *on-line,* care afişează în ordine opţiunile: *Password* (parolă), *Dates* (perioade de susţinere), *Questions* (întrebări), *Answers* (răspunsuri), *Time limit* (limită de timp de lucru) şi *Report* (raport) din fig. nr.7.

În figura nr. 2 sunt prezentate opţiunile prevăzute la pasul 1 din meniul on-line (on-line Test Wizard), precum şi traducerea liberă a acestora, privind stabilirea accesului persoanelor la testul nou creat.

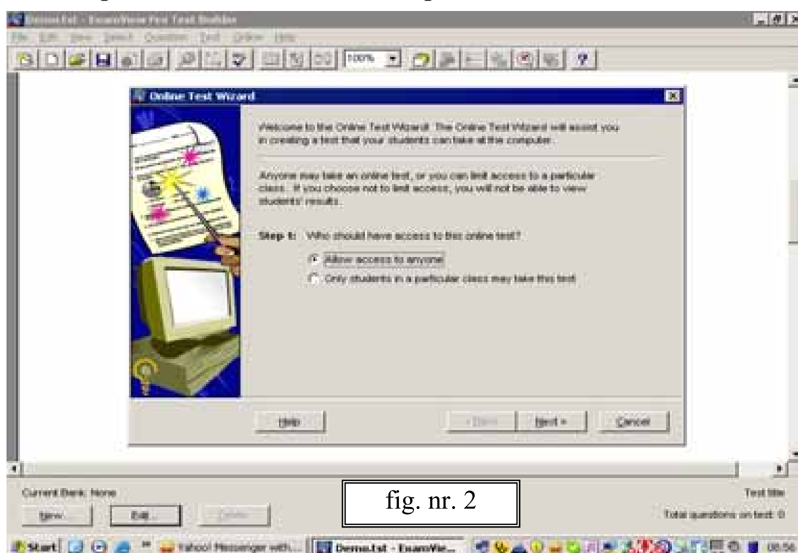

fig. nr. 2

Bine aţi venit la Generatorul[1] (Magicianul) *de Teste on-line! Acesta vă va ajuta la crearea testului pe care studenţii* (cursanţii) *îl vor susţine pe calculator.*

Oricine poate susţine un test on-line, sau accesul poate fi limitat la o clasă particulară (grupă, an de studiu, facultate). *Dacă alegeţi să nu limitaţi* (respectiv să permiteţi) *accesul la test, nu veţi putea vedea*

[1] În traducere liberă se pot folosi sinonimele de *Creator*, *Vrăjitor* sau *Tutore*.

(salva) *rezultatele* (testelor) *studenților* (cu View Test Results din meniul on-line – n.t.).

Pasul 1: *Cine va avea acces la testul online?*

- *Permite acces tuturor*

○ *Doar studenții înscriși într-o clasă particulară pot susține testul.*

Dacă alegeți restricționarea accesului, atunci prin comanda Next > se deschide o fereastră de dialog în care se introduc numele clasei, (grupă, an de studiu, facultate) numele, prenumele şi identifica-torul studenților sau acestea pot fi importate din alte teste sau din baze de date constituite sub formă de fişiere* txt. Pot fi adăugate, corectate, modificate sau şterse nume de persoane conform necesităților.

În figura nr. 3 se prezintă fereastra care permite introducerea unor parole asupra testelor on-line în vederea asigurării accesului autorizat. Parole pot fi introduse şi asupra fişierului care conține testul respectiv (cu extensia tst), *Edit (Test Password)* ca şi asupra fişierului care conține banca de date primare (cu extensia bnk) care stă la baza fişierelor şi testelor online, *Edit (Question Bank Password)*.

De asemenea, există opțiuni la pasul 3, privind posibilitatea programării testelor într-o perioada de timp, mai mică sau mai mare, după cum se selectează butoanele (radio) din figură:

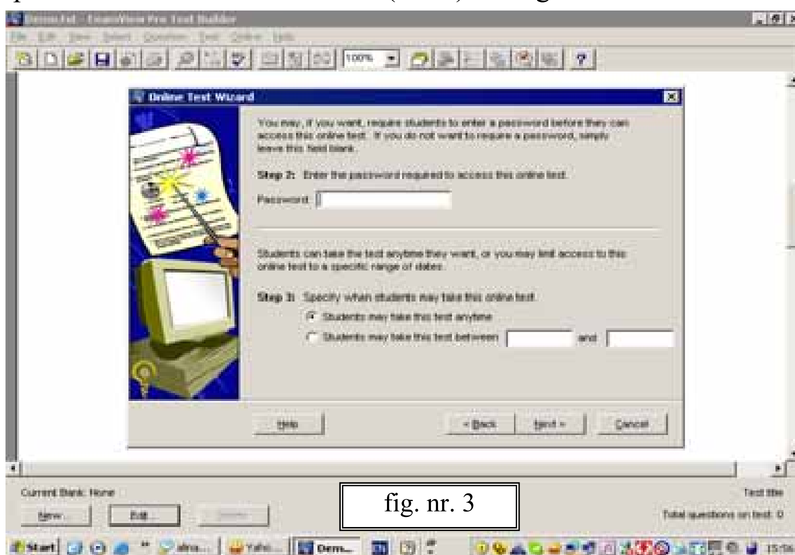

fig. nr. 3

Dacă doriți puteți cere (obliga) *ca studenții să introducă o parolă înainte de a avea acces la testul online.*

Dacă nu doriți să cereți o parolă, lăsați necompletat (liber) câmpul de mai jos (Password ……….).

Pasul 2: *Introduceți parola necesară pentru a se* (putea) *accesa (susține) testul* cu secțiunea ExamView Player.

Parola ……………

Studenții pot avea acces la test oricând doresc sau se poate limita accesul la testul online între anumite date specificate (de exemplu, sesiunea de examene).

Pasul 3: *Specificați (timpul) când studenții pot susține testul*:

- *Studenții pot susține testul oricând,*
- ○ *Studenții pot susține testul între ……………și ……………….*

Figura nr. 4 prezintă opțiuni legate de succesiunea întrebărilor şi de anumite posibilități de verificare / autocorectare a răspunsurilor (de regulă această ultimă opțiune nu este adoptată de către examinator).

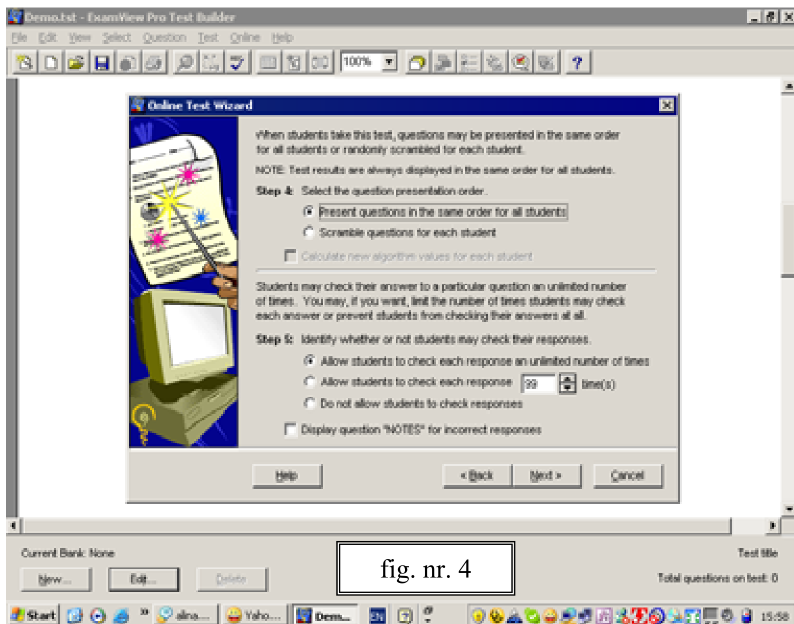

fig. nr. 4

Când studenții susțin testul, întrebările pot să apară în aceeaşi ordine pentru toți studenții sau în ordine aleatoare pentru fiecare student.

Notă: *Rezultatele testului (prezentate de ExamView Player la finalul susținerii testului) apar întotdeauna în aceeaşi ordine pentru toți studenți (indiferent de ordinea în care au fost plasate în test).*

Pasul 4: *Alegeți ordinea de prezentare a întrebărilor*:

- *Prezintă întrebările în aceeaşi ordine pentru toți studenții*,

○ *Schimbă ordinea întrebărilor pentru fiecare student.*

Studenții pot verifica corectitudinea răspunsurilor la o anumită întrebare de un anumit număr de ori. Puteți, dacă doriți, să limitați numărul posibilităților în care studenții pot verifica fiecare răspuns sau să înlăturați posibilitatea ca studenții să poată verifica răspunsurile pe loc.

(de exemplu, pentru un test cu alegere multiplă din 5 variante de răspuns se poate lăsa posibilitatea studentului să aleagă şi a doua oară dacă a constatat prin verificare că prima opțiune a fost greşită – *Your answer is not correct*).

Obs: Între prima şi ultima (finish) fereastră se poate trece prin opțiuni utilizând comenzile uzuale < Back (invers, înapoi) şi Next > (următorul, înainte).

Pasul 5: *Stabileşte dacă studenții au sau nu voie să-şi corecteze răspunsurile.*

- *Permite studenților să verifice fiecare răspuns un număr nelimitat de ori*,
- *Permite studenților să verifice fiecare răspuns de ……… ori*
- *Nu permite studenților să verifice răspunsurile.*

☐ *Arată „Notele” întrebării pentru răspunsurile incorecte*

(în cazul alegerii ultimei opțiuni „✓”, în timpul examinării vor fi vizibile anumite comentarii introduse de către examinator la realizarea testului prin comanda „Info”).

Figura nr. 5 prezintă opțiuni legate de stabilirea duratei testului precum şi modul în care este întocmit raportul final al testului prezentat studentului.

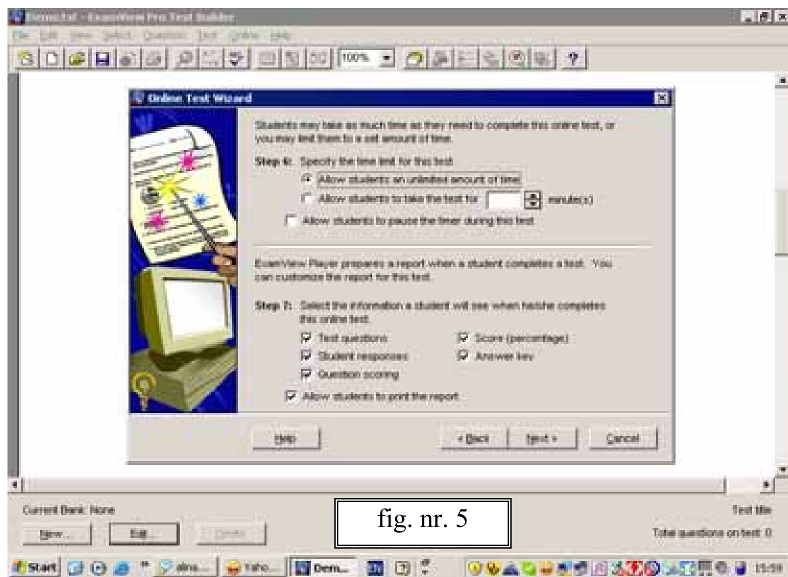

fig. nr. 5

Studenții pot susține testul atât timp cât doresc sau timpul poate fi limitat.

Pasul 6: *Specificați limita de timp pentru acest test.*

- *Permite studenților un timp nelimitat,*

○ *Permite studenților să susțină testul în ……… minute.*

✓ *Permite studenților o pauză în timpul testului.*

(această opțiune nu va fi disponibilă în prima fază de implementare a programului)

ExamView Player prezintă un raport de îndată ce un student completează şi părăseşte testul (End). Se poate particulariza aspectul raportului.

Pasul 7: *Selectează informația de care un student poate dispune după ce completează testul on-line (conținutul raportului).*

✓ *Întrebările testului*

✓ *Răspunsurile studentului*

✓ *Scorul unei întrebări*
✓ *Scorul (procentajul total realizat)*
✓ *Grila (cheia) de răspunsuri corecte*

Notă: *Nu toate aceste opțiuni vor fi agreate (alese) de către examinator prin selectarea (bifarea) cu mousul a căsuțelor respective*; *se va opta probabil pentru un raport simplificat (vezi figura nr. 18).*

✓ *Permite studenților să printeze (listeze la imprimantă) raportul.*

În figura nr. 6 este prezentată o recapitulație a opțiunilor standard (implicite - pe care le adoptă programul în lipsa opțiunilor examinatorului) pentru *ExamView Pro* (on-line Test Wizard), după cum urmează:

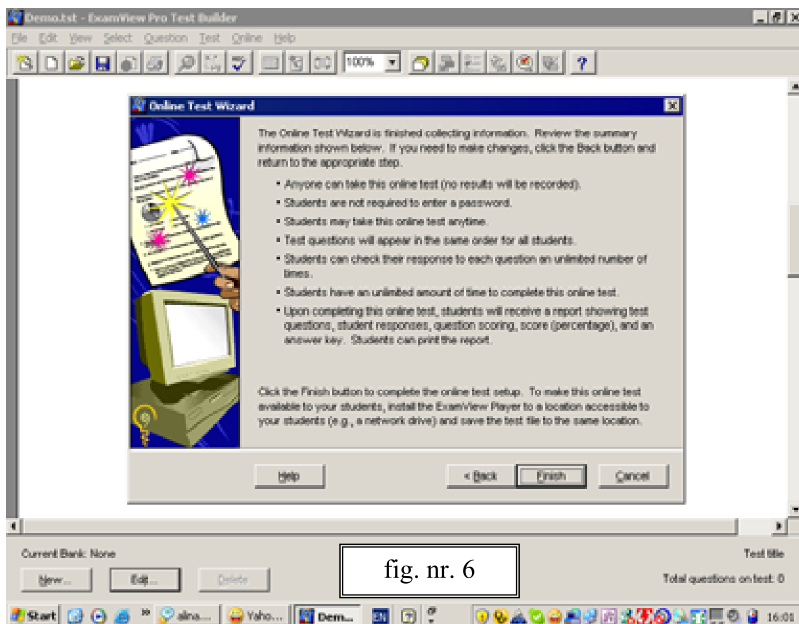

fig. nr. 6

Realizatorul Testului on-line a terminat colectarea informațiilor (privind opțiunile adoptate – n.t.). Revedeți sumarul (semnificația – n.t.) informațiilor prezentat mai jos. Dacă doriți să faceți schimbări, apăsați < Back (înapoi, invers).

Aceste opțiuni, în cazul de față, sunt:

- *Oricine poate susține acest test on-line (nici un rezultat nu va fi înregistrat - salvat)*;
- *Studenții nu trebuie să introducă o parolă*;
- *Studenții pot susține acest test oricând*;
- *Întrebările vor apărea în aceeaşi ordine pentru toți studenții*;
- *Studenții pot verifica răspunsurile de un număr nelimitat de ori*;
- *Studenții dispun de un timp nelimitat (pentru rezolvare)*;
- *După completarea acestui test online, studenții vor primi un raport cu întrebările testului, răspunsurile date, scorul/răspunsul unei întrebări, punctajul total (%) şi grila (cheia) de răspunsuri corecte*;
- *Studentul poate printa (opțional - lista la imprimantă) raportul.*

Apăsați „Finish" pentru a închide meniul (setup). Pentru a face acest test disponibil studenților, instalați ExamView Player într-o locație accesibilă studenților (exemplu: rețea) şi salvați fişierul testului în aceeaşi locație.

În fig. nr.7, este prezentată comanda „Test Preferences" din meniul „on-line" care afişează, în ordine, opțiunile care pot fi reluate (modificate) în cazul unui test existent: parolă, perioada de susținere, întrebări, răspunsuri, timp de lucru şi raport (a se vedea şi pasul numărul 2 din fig. nr.3.)

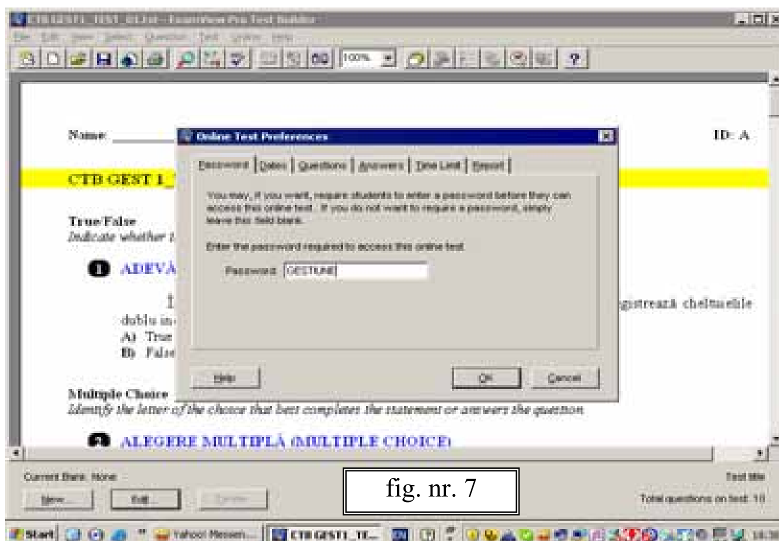

fig. nr. 7

CAPITOLUL III Examinatorul de Teste on-line (ExamView on-line Test Player)

În regim online, în prima fază, pot fi implementate, în vederea susținerii cu ExamView on-line Test Player (figura nr.8), numai următoarele tipuri de teste:

Adevărat/Fals - Indicați dacă enunțul sau propoziția sunt adevărate sau false (**True/False -** Indicate whether the sentence or statement is true or false).

Alegere multiplă - Opțiuni multiple - Identificați litera corespunzătoare enunțului care completează cel mai bine afirmația sau răspunde întrebării (**Multiple Choice -** Identify the letter of the choice that best completes the statement or answers the question)..

Da/Nu - Precizați dacă sunteți de acord cu enunțul (**Yes/No -** Indicate whether you agree with the sentence or statement).

Răspuns numeric (**Numeric Response**).

Completare - Completați fiecare propoziție sau enunț. Nu utilizați semne diacritice sau de punctuație. Între cuvinte lăsați un singur spațiu. (**Completion -** Complete each sentence or statement).

Corespondență (**Matching**).

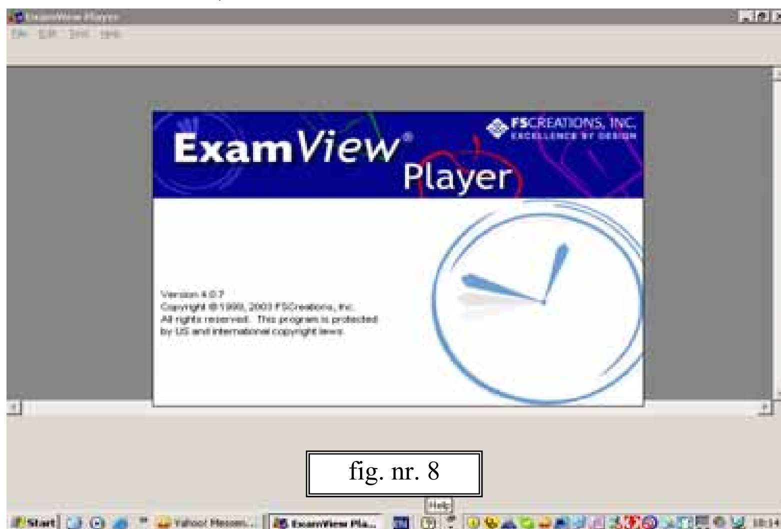

fig. nr. 8

Testele pot fi susținute individual în fața calculatoarelor fără a fi neapărat „on-line” dacă au fost instalate pe fiecare calculator secțiunea „Player” şi testele respective.

În figura nr. 9 sunt prezentate instrucțiunile prevăzute în prima imagine (fereastră) afişată după deschiderea secțiunii ExamView Player, precum şi traducerea liberă a acestora.

fig. nr. 9

Bine ați venit la ExamView on-line Test Player! Puteți utiliza acest program pentru a susține un test la calculatorul Dvs.

Înainte de a da un test on-line trebuie să introduceți numele şi numărul de identificare. Dacă nu ştiți numărul de identificare, între-bați profesorul (instructorul).

Pasul 1: *Introduceți numele şi numărul de identificare*
Nume: ………………………………………………
ID ………………………

Notă: numele trebuie introdus **complet şi corect** (de la tastatură), în caz contrar, calculatorul nu va accepta, la pasul următor, alegerea testului: *the student information is not valid for this test*; nu are importanță formatul caracterelor, important este însă identifica-torul (ID) care determină afişarea numelui exact ca în baza de date;

identificatorul (ID) poate fi CNP-ul sau seria şi numărul cărţii de identitate fapt ce va fi specificat de către instructor. Dacă există o bază de date la zi, accesul poate fi refuzat şi din alte motive. Consultaţi instructorul în această privinţă.

După introducerea datelor personale se poate continua cu pasul următor prin Next > sau se poate părăsi, la nevoie, programul prin “Exit“ sau “×“.

În figura nr. 10 este redat pasul 2 care prezintă numele testelor din locaţia consacrată „Test” sau din alte locaţii indicate de către instructor, accesibile prin apăsarea butonului caracteristic pentru Folder.

Notă: testele care prin construcţie, nu au fost salvate cu opţiunea on-line, (on-line Test Wizard) nu pot fi recunoscute (văzute) cu ExamView Player.

Pasul 2: *Selectaţi numele testului pe care doriţi să-l daţi (sau numele indicat de examinator – n.t.) şi apăsaţi* Next >. *Dacă testul pe care doriţi să-l daţi nu apare în listă, apăsaţi butonul care semnifică „Folder” pentru a-l căuta*.

Notă: aveţi posibilitatea să vă întoarceţi, cu < Back, vi se poate refuza accesul, în cazul în care numele sau identificatorul Dvs. nu a fost trecut, de exemplu, din motive de neplata taxelor, la grupa respectivă, sau să părăsiţi, la nevoie, testul cu „Exit”.

În tot acest timp meniul din bara de sus este inaccesibil.

fig. nr. 10

Aveți în permanență acces la un Help, în limba engleză, care redă explicit cei patru paşi care trebuie parcurşi pentru a începe un test on-line (To get started with the ExamView Player – Cum să începeți cu ExamView Player).

Alegerea testului poate fi făcută prin selectare numelui testului cu cursorul mousului urmată de comanda Next > sau direct cu dublu Click, pe numele testului, cu butonul stâng al mousului. După alegerea testului, pasul următor reprezintă, inevitabil, introducerea unei parole cunoscute doar de către instructor.

În figura nr. 11 este redată fereastra care se deschide la continuarea comenzilor (cu Next > sau dublu click), în vederea introducerii parolei.

Pentru a susține testul introduceți parola. Dacă nu o cunoaşteți consultați profesorul (instructorul).

fig. nr. 11

Pasul 3: *Introduceți parola*

Parola ******

Notă: Nu prezintă importanță dacă parola este tastată cu litere majuscule (capitals) sau mici; dacă parola este incorectă sunteți avertizat vizual (eventual şi sonor), printr-o etichetă, asupra acestui fapt: *Invalid password*!.

Helpul (ajutorul), care vă asistă, este organizat pe trei secțiuni: Contents (conținut), Index (cuvinte cheie) şi Search (căutare). Chiar înainte de a lua startul (a porni cronometrul), helpul poate fi studiat pentru familiarizarea cu comenzile, de altfel simple, de răspuns la întrebări. Conținutul Helpului este următorul: Getting Started (Cum să începi), Using the ExamView Player (Utilizarea ExamView Player), Take a Test (Susține un test), Navigate the Software (Parcurge testul), Go to a Question (Caută întrebarea), Check Your Work (Verifică răspunsurile), Play a Multimedia Link (Vizualizează un link multimedia), Troubleshooting Tips (Sfaturi practice) şi Exit the Program (Ieşi din program).

Dacă, din greşeală, accesați părăsirea testului (Exit) veți fi atenționat printr-o etichetă: *Are you sure you want to exit the ExamView Player*?

În figura nr. 12 se prezintă o recapitulație a informațiilor (opțiunilor) disponibile până în momentul susținerii propriu zise a testului.

Acum sunteți gata să începeți testul on-line. Revedeți informațiile Dvs. de mai jos. Dacă trebuie să faceți modificări, apăsați < Back.

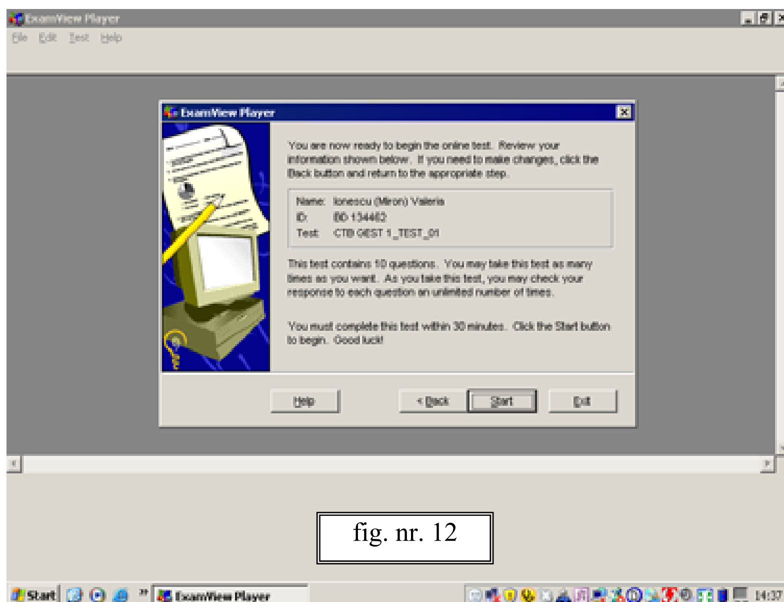

fig. nr. 12

Nume: ……………………..…………

ID (identificator): …………………..

Test (nume test): …………………..

Acest test conține 10 întrebări. Puteți susține testul oricând doriți.[1]

(încă nu s-a ajuns la un asemenea nivel de abordare; testul se susține la data programată din perioada prevăzută - n.t.)

În timp ce dați testul, puteți verifica răspunsul de câte ori doriți.[2]

(această opțiune nu va fi sigur disponibilă în testul Dvs. - n.t.)

Trebuie să completați testul în 30 de minute

(fără limitarea timpului pentru fiecare întrebare - n.t.).

Apăsați „Start” pentru a începe. Succes!

În figura nr. 13 este prezentată fereastra (imaginea) care apare după apăsarea butonului de start. Se va observa, în primul rând, **cronometrul**, din caseta din partea dreaptă sus. Timpul curge în ordine inversă şi s-a consumat, în cazul de față, pentru copierea imaginilor de pe calculator. În meniul din bara de sus nu e obligatoriu să navigați. Comenzile sunt aceleaşi cu cele reprezentate de butoane. Intenționat peste imagine a fost deschis Help-ul, cu butonul caracteristic din stânga jos (**?**).

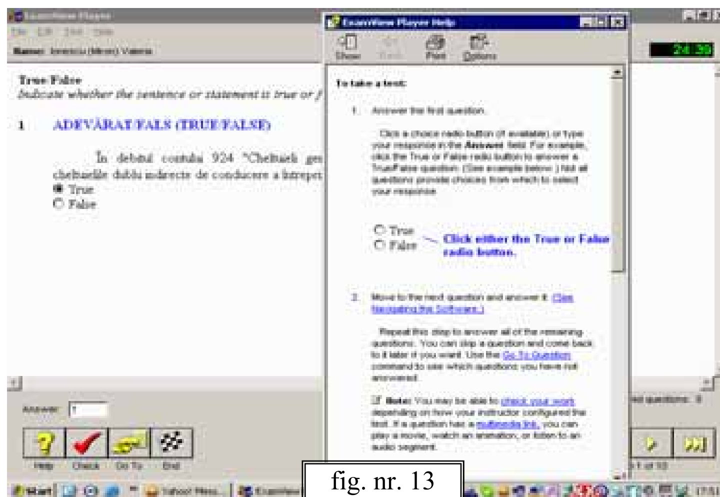

fig. nr. 13

[1] Revedeți opțiunea de la Pasul 3, Secțiunea a-II-a (figura nr. 3).

[2] Este o opțiune recomandată pentru anumite tipuri de teste. Revedeți opțiunea de la Pasul 5, Secțiunea a-II-a (figura nr. 4).

Pentru a da testul:

1. *Răspundeţi la prima întrebare. Alegeţi* (cu mousul – n.t.) *un buton radio* (într-un set de butoane radio, unul singur rămâne apăsat – n.t.) *sau tastaţi răspunsul în câmpul de răspuns „Answer”. De exemplu, alegeţi butonul „Adevărat” sau „Fals” pentru a răspunde la o întrebare de tip adevărat/fals, ca în exemplul de mai jos. Nu toate întrebările au variante dintre care să alegeţi.*

2. *Treceţi la următoarea întrebare (vedeţi secţiunea help – navigarea în software).*

Repetaţi acest pas pentru a răspunde la toate întrebările. Puteţi sări o întrebare şi să vă întoarceţi, la ea, mai târziu. Folosiţi comanda Go To (du-te, alege) pentru a vedea la ce întrebări nu aţi răspuns (vezi şi figura nr. 17 - n.t.).

Notă: *Puteţi verifica răspunsurile în funcţie de modul în care profesorul a configurat testul (prezenţa sau absenţa, în stânga jos, a iconului Check - ✓).*

Dacă o întrebare are un link multimedia, puteţi vedea un film, o animaţie, sau asculta o secvenţă audio.

În figura nr. 14 este prezentată întrebarea numărul 2, de tip Da/Nu (Yes/No), a testului peste care a fost suprapusă continuarea Help-ului.

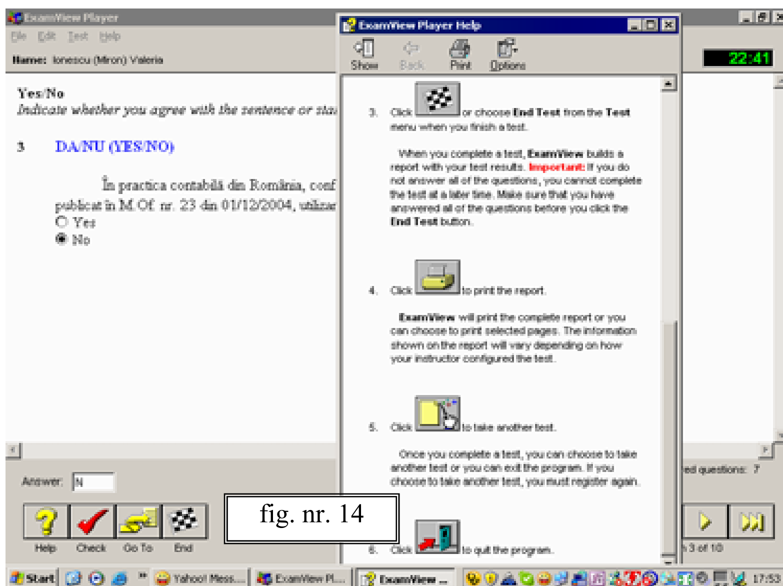

fig. nr. 14

3. *Apăsați butonul (radio notat cu) „End”* (ilustrat cu stegulețul de sosire - n.t.) *sau alegeți „Termină testul” (End Test) din meniul Test, după ce ați terminat testul. Când ați terminat testul* (şi ați apăsat End Test - n.t.) *ExamView Player realizează un raport cu rezultatele la întrebări (vezi figura nr. 19* - n.t.*).*

***Important**: Dacă nu răspundeți la toate întrebările nu le veți mai putea completa mai târziu (după epuizarea timpului sau după comanda End* - de altfel, programul vă avertizează asupra numărului de întrebări rezolvate - n.t.).

Fiți sigur că ați răspuns la toate întrebările înainte de a da comanda de părăsire a testului - End (Test).

4. *Apăsați butonul (radio notat cu) „Print”* (ilustrat cu imprimanta) *pentru a printa raportul. ExamView Player va printa raportul complet sau numai anumite pagini. Informația care apare în raport diferă în funcție de modul în care profesorul a configurat testul* (revezi opțiunile on-line Test Wizard din Secțiunea a-II-a - n.t.).

5. *Apăsați butonul (radio notat cu) cu „New”,* (ilustrat cu bagheta magică - n.t.) *pentru a da un alt test. Odată ce ați terminat testul puteți alege să dați un alt test (dacă este programat - n.t.) sau puteți părăsi programul. Dacă alegeți să dați un alt test trebuie să vă înregistrați din nou* (şi să cunoaşteți parola - n.t.).

6. *Apăsați butonul (radio notat cu) „Exit”*, (ilustrat cu o uşă - n.t.) *pentru a ieşi din program*.

În figura nr. 15 este prezentată întrebarea numărul 2, întrebare cu mai multe variante de răspuns: „Alegere multiplă sau Opțiuni multiple” (Multiple Choice). Defilarea printre întrebări se realizează cu mousul acționând butoanele sugestive din colțul dreapta jos. Opțiunea „Stop cronometru” (Pauză) este disponibilă doar dacă programatorul a setat o limită de timp şi a acceptat să opriți cronometrul.

Întrebarea de tipul „Multiple Choice” presupune acționarea unui singur buton radio (răspuns) dintre răspunsurile predefinite, aşa cum se menționează şi în traducerea de la începutul Secțiunii a-III-a. În eticheta din mijlocul ecranului este prezentat efectul rezultat în urma apăsării butonului Check, ilustrat prin semnul numit (✓) „văzut”, opțiune adoptată la construcția anumitor tipuri de teste.[3]

[3] Sau *Your answer is not correct*. Revedeți opțiunea de la Pasul 5, Secțiunea a-II-a (fig. nr.4).

Odată ce ați depășit limita numărului de ori în care se poate corecta răspunsul, butonul devine inactiv și nu se mai poate modifica răspunsul. Această facilitate poate să nu fie disponibilă, în funcție de modul în care a fost setat testul.

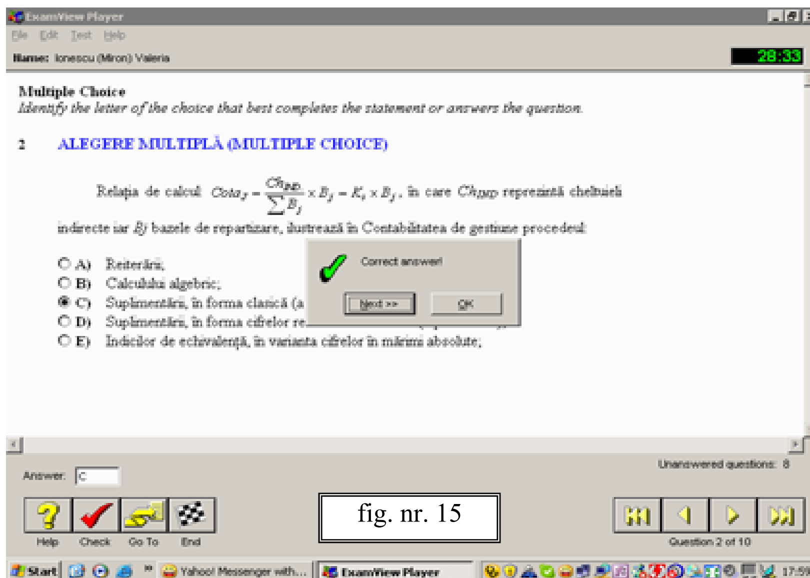

fig. nr. 15

Notă: Opțiunea *Check* nu poate fi făcută operațională numai pentru anumite întrebări.

*Pentru a vedea (defila) o întrebare care nu încape în ecran (*To scroll a question that does not fit on the screen):

- *click (apăsare) cu buton stânga mous în bara verticală dreapta (scroll bar) pentru deplasarea în interiorul întrebări (*Using the mouse, click the scroll bar to scroll the question).

În figura nr. 16 este prezentată întrebarea numărul 4, din test, de tip „Răspuns numeric” (Numeric Response). Acest gen de întrebări necesită o mare atenție din partea realizatorilor precum și atenționarea participanților la test asupra modului de înscriere a răspunsului, privind: separatorii zecimali și ai miilor, numărul de zecimale, spațiile libere, absența caracterelor alfabetice, a altor semne, absența formulelor de calcul, a semnelor de punctuație ș.a.

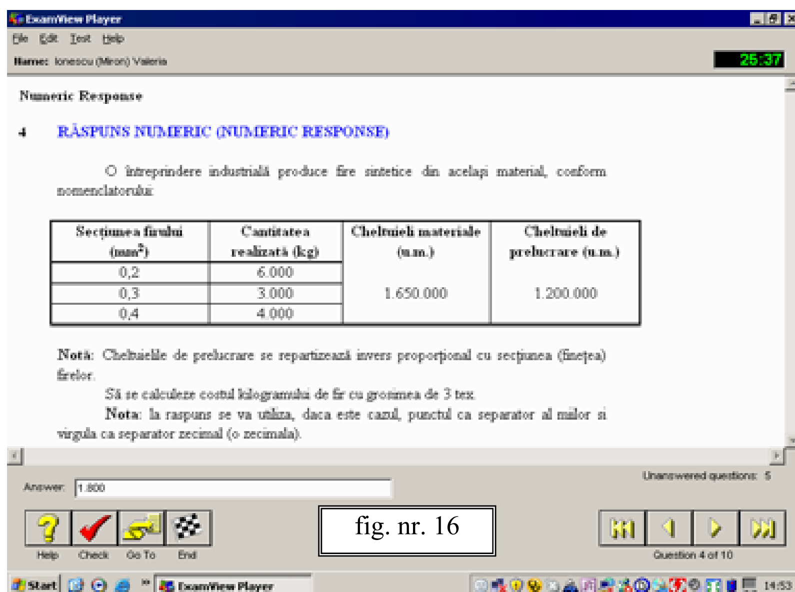

fig. nr. 16

În partea dreaptă jos a ecranului se observă butoanele de defilare în test cu ajutorul mousului, precum şi afişarea numărului întrebării curente (*Question 4 of 10*) şi a numărului de întrebări la care nu s-a răspuns *(Unanswered questions)*.

Trecerea de la întrebare la alta se poate face şi cu ajutorul tastaturii.

Trecerea/saltul de la o întrebare la alta cu ajutorul tastaturii (To move from question to question using the keyboard)		
Action	***Press***	***Comanda***
next question	*PAGE DOWN or ENTER*	*următoarea întrebare*
last question	*CTRL + PAGE DOWN*	*ultima întrebare*
previous	*PAGE UP*	*precedenta întrebare*
first question	*CTRL + PAGE UP*	*prima întrebare*
go to a question	*CTRL + G*	*alege (du-te la) întrebarea*

În figura nr. 17 este prezentată întrebarea numărul 5, de tip „Completare” (Completion) a testului. Acest gen de întrebări necesită, de asemenea, o mare atenţie din partea realizatorului şi atenţionarea

asupra modului de înscriere a răspunsului de către cel testat. Calculatorul recunoaşte răspunsul numai dacă este identic cu textul introdus de programator, respectiv, cu toate spațiile sau eventualii separatori între cuvinte, în ordinea cuvintelor, în absența diacriticelor româneşti ş.a.

În eticheta din mijloc este prezentat efectul rezultat în urma tastării butonului Go To Question (du-te la, caută, alege - întrebarea).

Defilarea în cadrul ferestrei se poate realiza utilizând şi tasta-tura *(using the keyboard)*, apăsând tastele „săgeată în jos" sau „în sus", (press the *DOWN ARROW or UP ARROW)* pentru a vedea întreaga întrebare *(to view the entire question)*.

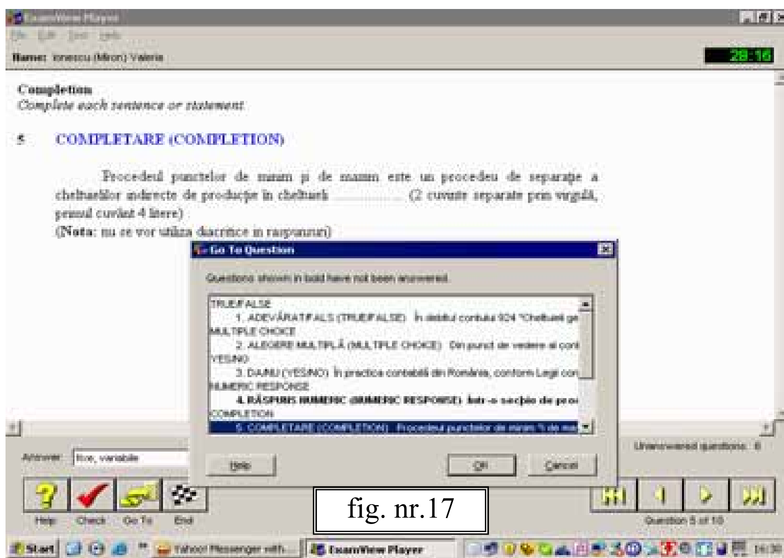

fig. nr.17

To go to a question or check for unanswered questions:
(Pentru a căuta o întrebare şi a vedea întrebările la care nu s-a răspuns:)

1. *Click Go To or choose Go To Question from the Test menu.*
(Apasă *Go To* sau alege *Go To Question* din meniul *Test*).

2. *Scroll through the list and highlight the question you want to go to*.
(Defilează prin listă şi selectează întrebarea dorită).

3. *Click OK to display the selected question*.
(Apasă OK pentru a afişa întrebarea selectată).

Note: *Questions you have not answered appear in the list as bold text.*

Notă: Întrebările la care nu aţi răspuns apar boldate (îngroşate) în listă.

În figura nr. 18 este prezentată întrebarea numărul 10, de tip „Corespondenţă” (Matching), a testului. Eticheta (fereastra) centrală apare ca urmare a terminării testului şi accesării comenzii (butonului) *End* şi semnifică:

Aţi răspuns la toate întrebările. Doriţi să terminaţi (părăsiţi) testul?

Comanda finală este dată în conformitate cu explicaţiile de la figura nr. 14.

ExamView Player va salva automat răspunsurile şi va afişa un raport care se poate printa (opţiunea instructorului - n.t.). Continuaţi cu pasul următor „Exit” pentru a ieşi din program, dacă aţi terminat de consultat raportul.

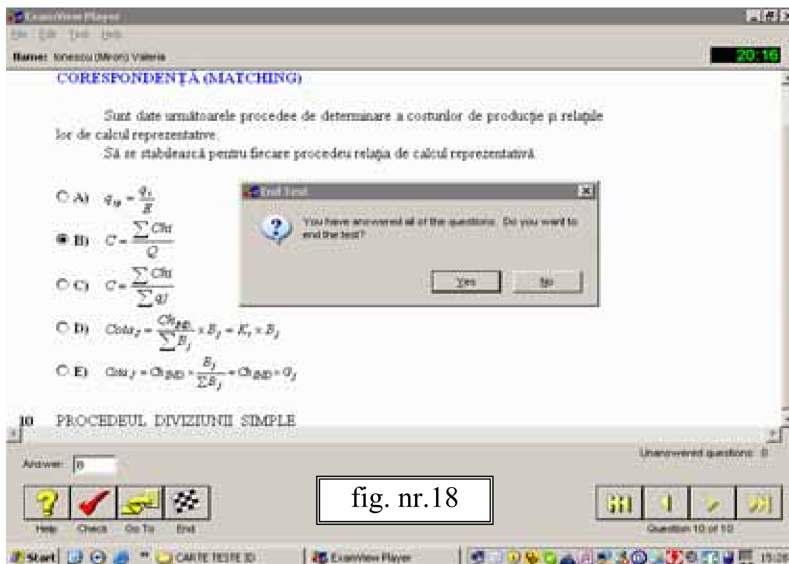

fig. nr.18

Important: *Dacă nu răspundeţi la toate întrebările, nu veţi mai putea reveni adică nu vă veţi putea salva munca şi reveni mai târziu.*

Depăşirea timpului de lucru atrage după sine afişarea unui mesaj sugestiv: „you are out of time” şi prezentarea unui raport final cu situaţia (scorul) răspunsurilor. Deşi întrebările pot avea grade de dificultate diferite (uşoare, medii, dificile - easy, average, challenging) punctajul este acelaşi pentru toate întrebările.

În figurile nr. 19 şi 20 este prezentat raportul final format din două secţiuni, o secţiune cu scorul general şi o secţiune care conţine cheia (grila) cu răspunsuri corecte. Aspectul acestora este în strânsă legătură cu opţiunile analizate la Secţiunea a-II-a (fig. nr. 5), Pasul 7.

Peste raport, din motive de spaţiu, a fost suprapusă intenţionat secţiunea din Help, respectiv, „Troubleshooting Tips” (Sfaturi practice) care face o serie de recomandări legate de iniţierea deschiderii (accesării) testelor.

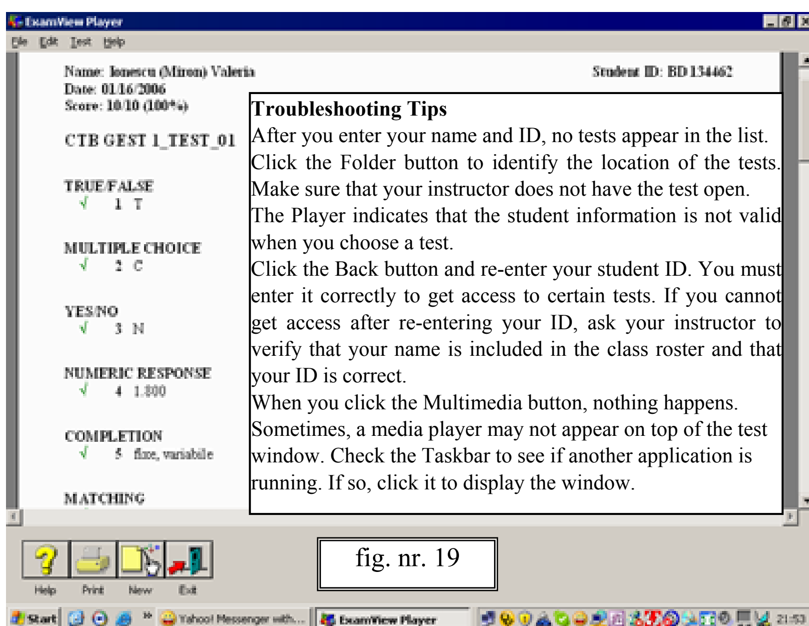
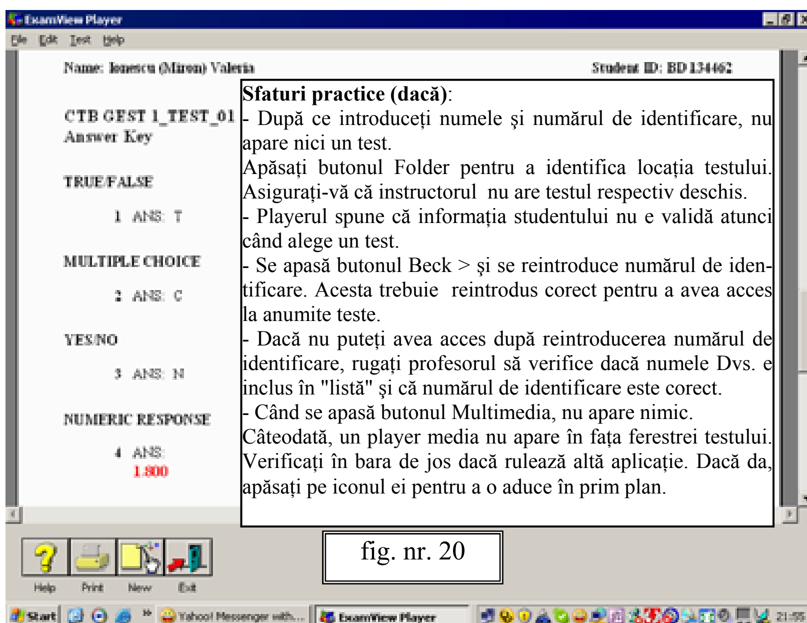

fig. nr. 19

Sfaturi practice (dacă):
- După ce introduceți numele şi numărul de identificare, nu apare nici un test.
Apăsați butonul Folder pentru a identifica locația testului. Asigurați-vă că instructorul nu are testul respectiv deschis.
- Playerul spune că informația studentului nu e validă atunci când alege un test.
- Se apasă butonul Beck > şi se reintroduce numărul de identificare. Acesta trebuie reintrodus corect pentru a avea acces la anumite teste.
- Dacă nu puteți avea acces după reintroducerea numărul de identificare, rugați profesorul să verifice dacă numele Dvs. e inclus în "listă" şi că numărul de identificare este corect.
- Când se apasă butonul Multimedia, nu apare nimic.
Câteodată, un player media nu apare în fața ferestrei testului. Verificați în bara de jos dacă rulează altă aplicație. Dacă da, apăsați pe iconul ei pentru a o aduce în prim plan.

fig. nr. 20

Cuvinte şi expresii cheie

Contabilitatea de gestiune: disciplină contabilă care asigură, în principal, înregistrarea operaţiilor privind colectarea şi repartizarea cheltuielilor pe destinaţii, respectiv pe activităţi, secţii, faze de fabricaţie, centre de costuri, centre de profit, după caz, precum şi calculul costului de achiziţie, de producţie, de prelucrare al bunurilor intrate, obţinute, lucrărilor executate, serviciilor prestate, producţiei în curs de execuţie etc., din unităţile de producţie, comerciale, prestatoare de servicii, financiare şi alte domenii de activitate.

Calculaţia costurilor: reprezintă ansamblul lucrărilor efectuate într-o formă organizată cu scopul de a obţine informaţii privind costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor, activităţilor sau altor obiecte de calculaţie.

Costul stocurilor: reprezintă toate costurile aferente achiziţiei, producţiei, prelucrării, precum şi alte costuri suportate pentru a aduce bunurile, lucrările, serviciile în forma şi în locul în care se găsesc în prezent.

Costul de achiziţie: cuprinde preţul de cumpărare, taxele de import şi alte taxe (cu excepţia acelora pe care persoana juridică le poate recupera de la autorităţile fiscale), cheltuielile de transport, manipulare şi alte cheltuieli care pot fi atribuibile direct achiziţiei bunurilor respective. Reducerile comerciale, rabaturile şi alte elemente similare nu se includ în costul de achiziţie.

Costul de producţie sau de prelucrare al stocurilor, precum şi costul de producţie al imobilizărilor cuprind cheltuielile directe aferente producţiei, şi anume: materiale directe, energie consumată în scopuri tehnologice, manoperă directă şi alte cheltuieli directe de producţie, precum şi cota cheltuielilor indirecte de producţie alocată în mod raţional ca fiind legată de fabricaţia acestora.

Costul serviciilor cuprinde manopera şi alte cheltuieli legate de personalul direct angajat în furnizarea serviciilor, inclusiv personalul însărcinat cu supravegherea, precum şi regiile corespunzătoare.

Costul complet (sau **comercial**) cuprinde costul de producție plus cheltuielile generale de administrație şi cheltuielile de desfacere, repartizate rațional.

Costul îndatorării cuprinde dobânzile şi alte cheltuieli suportate de persoana juridică în legătură cu împrumutul de fonduri.

Activ cu ciclu lung de fabricație: un activ care solicită în mod necesar o perioadă substanțială de timp pentru a fi gata în vederea utilizării sale prestabilite sau pentru vânzare.

Produs finit, respectiv produsul care a parcurs în întregime fazele procesului de fabricație şi nu mai au nevoie de prelucrări ulterioare în cadrul unității patrimoniale, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților.

Semifabricat, prin care se înțelege produsul al cărui proces tehnologic a fost terminat într-o secție (faza de fabricație) şi care trec în continuare în procesul tehnologic al altei secții (faze de fabricație) sau se livrează terților.

Produs rezidual reprezentând rebuturile, materialele recuperabile sau deşeurile.

Producție în curs de execuție reprezintă producția care nu a trecut prin toate fazele (stadiile) de prelucrare, prevăzute în procesul tehnologic, precum şi produsele nesupuse probelor şi recepției tehnice sau necompletate în întregime. În cadrul producției în curs de execuție se cuprind, de asemenea, lucrările şi serviciile, precum şi studiile în curs de execuție sau neterminate.

Cheltuielile directe sunt acele cheltuieli care se identifică pe un anumit obiect de calculație (produs, serviciu, lucrare, comandă, fază, activitate, centru etc.) încă din momentul efectuării lor şi ca atare se includ direct în costul obiectelor respective. Cheltuielile directe cuprind: costul de achiziție al materiilor prime şi materialelor directe consumate, energia consumată în scopuri tehnologice, manopera directă (salarii, asigurări şi protecția socială etc.), alte cheltuieli directe.

Cheltuielile indirecte sunt acele cheltuieli care nu se pot identifica şi atribui direct pe un anumit obiect de calculație, ci privesc întreaga producție a unei secții sau a persoanei juridice în ansamblul ei, precum regia fixă de producție şi regia variabilă de producție.

Regia fixă de producție, formată din cheltuielile indirecte de producție care rămân relativ constante indiferent de volumul producției, cum ar fi: amortizarea utilajelor şi echipamentelor, întreținerea secțiilor şi utilajelor, precum şi cheltuielile cu conducerea şi administrarea secțiilor.

Regia variabilă de producție, care constă în cheltuielile indirecte de producție, care variază în raport cu volumul producției, cum ar fi: cheltuielile indirecte cu consumul de materiale şi forța de muncă. Alocarea regiei fixe asupra costurilor se face pe baza capacității normale de producție.

Capacitatea normală de producție reprezintă producția estimată a fi obținută, în medie, de-a lungul unui anumit număr de perioade, în condiții normale, având în vedere şi pierderea de capacitate rezultată din întreținerea planificată a echipamentului.

Costul subactivității se recunoaşte ca o cheltuială a perioadei şi reprezintă regia fixă × (1 - nivelul real al activității/nivelul normal al activității).

Nivelul real al activității este reprezentat de producția obținută.

Nivelul normal al activității este reprezentat de capacitatea normală de producție.

Cheltuieli variabile sunt acele cheltuieli a căror mărime evoluează proporțional cu producția la care se referă, fiind însă relativ fixe sau constante pe unitatea de produs, cum sunt: consumurile de materii prime şi materiale auxiliare directe, remunerațiile directe, energia, combustibilul, materialele folosite în scopuri tehnologice şi alte cheltuieli.

Cheltuielile fixe sunt acelea care au un nivel relativ constant, indiferent de oscilațiile volumului de producție, cum sunt: cheltuielile generale ale întreprinderii, o parte din cheltuielile comune ale secției şi din cheltuielile de desfacere şi altele.

Costuri standard sau normate sunt costuri determinate cu anticipație față de punerea în fabricație a produselor atât din punct de vedere al cheltuielilor directe, cât şi a celor indirecte (grupate în cheltuieli fixe şi variabile), cuprinse în costul de producție sub forma unor antecalculații.

Abaterile de la costurile standard se înregistrează în contabilitate în conturi distincte. Prin adăugarea sau scăderea lor, după caz, la costurile standard, se determină costurile efective ale producției obținute.

Metoda globală de calculație a costurilor de producție se aplică de către unitățile care fabrică un singur produs, la care, de regulă, la sfârşitul perioadei nu există semifabricate sau producție neterminată. Costul pe unitatea de produs se stabileşte prin împărțirea costurilor totale de producție la cantitatea obținută din produsul în cauză.

Metoda pe comenzi se aplică, de regulă, în producția industrială sau de serie. La aplicarea acestei metode, obiectul evidenței şi calculării costurilor efective îl constituie comanda lansată pentru o anumită

cantitate (lot) de produse sau de semifabricate, care reprezintă elemente asamblabile (piese, agregate şi ansambluri) ale produselor. Metoda constă în colectarea cheltuielilor directe pe comenzi şi repartizarea cheltuielilor indirecte de producție pe fiecare comandă în parte, prin procedee convenționale. Costul unitar se calculează, după terminarea comenzii, prin împărțirea acestor cheltuieli la numărul de unități produse din fiecare comandă.

Metoda pe faze este folosită, în unitățile patrimoniale care au ca obiect producția de masă, unde pentru obținerea produsului finit se parcurg în procesul de fabricație mai multe faze. Obiectul calculației îl constituie produsele şi fazele parcurse în procesul de fabricație, costurile de producție fiind înregistrate în conturi deschise lunar pe fiecare fază, astfel ca la finele perioadei de gestiune, prin cumularea tuturor cheltuielilor în ultima fază de producție, să se obțină costul efectiv al produsului finit.

Metoda Direct - costing presupune gruparea cheltuielilor în cheltuieli fixe şi cheltuieli variabile şi includerea în costul efectiv al produsului numai a celor variabile.

Cheltuielile fixe sunt considerate cheltuieli ale perioadei şi afectează marja, respectiv diferența între prețul de vânzare şi cheltuielile variabile.

Bibliografie selectivă

1. Călin O., Cârstea Gh., *Contabilitatea de gestiune şi calculaţia costurilor*, Editura Genicod, Bucureşti, 2002.
2. Ebbeken K., Possler L., Ristea M., *Calculaţia şi managementul costurilor*, Editura Teora, 2000.
3. Popescu L. (coordonator), Băluţă A., *Metode de calculaţie şi analiză a costurilor*, Editura Fundaţiei *România de Mâine*, Universitatea Spiru Haret, Bucureşti, 2006.
4. Ion Ionaşcu, Andrei Tiberiu Filip, Stere Mihai, *Control de gestiune*, Editura Economică, Bucureşti, 2003.
5. Constanţa Iacob, Victor Firescu, Doina Mihai, Băluţă Aurelian - Virgil, Popescu Lucian, Dobrin Marinică, *Costurile-calculaţie, contabilizare, previziune,* Editura Fundaţiei *România de Mâine*, Bucureşti, 2002.
6. Fusaru Doina, Gherasim Z., Bâra Adela, *Informatică de gestiune – limbaje de programare şi sisteme de gestiune a bazelor de date. Teste grilă*, Editura Fundaţiei *România de Mâine*, Bucureşti, 2005.
7. Popescu Lucian, *Full cost versus direct costing în contabilitatea românească,* revista „Gestiunea şi contabilitatea firmei" nr. 5 / mai, p. 18 - 29, Editura Tribuna Economică, Bucureşti, 2001.
8. Popescu Lucian, *Modele integrate de înregistrări contabile,* revista „Gestiunea şi contabilitatea firmei" nr. 7 / 07, p. 54 - 64, Editura Tribuna Economică, 2001.
9. Popescu Lucian, *Calculul costurilor unitare ale producţiei de fabricaţie interdependentă,* revista „Gestiunea şi contabilitatea firmei" nr. 10 / octombrie, p. 36 - 47, Editura Tribuna Economică, 2005.
10. Popescu Lucian, *Cost versus preţ în contabilizarea producţiei finite,* Revista „Tribuna Economică" nr. 6 / februarie, p. 35 - 38; 43 - 44, Bucureşti, 2001.
11. Popescu Lucian, *Gestiunea şi contabilitatea amortizării degresive,* revista „Gestiunea şi contabilitatea firmei" nr. 3 / martie, p. 2 - 23, Editura Tribuna Economică, 2005.

12. Popescu Lucian, *Produse program Excel, în sprijinul firmelor, pentru determinarea cheltuielilor salariale*, revista „Gestiunea şi contabilitatea firmei” nr. 5 / mai, p. 30 - 40, Editura Tribuna Economică, 2006.
13. *** Ministerul Finanţelor Publice, *Ghid de aplicare a Standardelor Internaţionale de Contabilitate*, Bucureşti, 2001.
14. Legea contabilităţii nr. 82/1991 republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 26/08/2002, modificată prin Legea nr. 420/2004 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 993 din 28/10/2004), republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.48 / 14.01.2005.
15. Ordinul Ministerului Finanţelor Publice nr. 1752/2005, pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităţilor Economice Europene - publicat în Monitorul Oficial nr. Partea I nr. 1.080 bis din 30/11/2005.

Site-uri Web:

1. *** htpp://www.ccir.ro/
2. *** htpp://www.cafr.ro/
3. *** htpp://www.contabconsult.ro/
4. *** htpp://www.cig.ase.ro/
5. *** htpp://www.sagasoft.ro/